

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικών και Καποδιστριακών
Πανεπιστημίων Αθηνών

Σχολή Οικονομικών & Πολιτικών Επιστημών

Τμήμα Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών

ΠΜΣ Γεωπολιτικής Ανάλυσης, Γεωστρατηγικής Σύνθεσης και Σπουδών Άμυνας και
Διεθνούς Ασφάλειας

Όνοματεπώνυμο: ΚΑΤΣΕΛΗ ΕΛΕΝΗ ΑΛΕΙΣΙΑ
Αριθμός μητρώου: 201510105
Γνωστικό Αντικείμενο: Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ)
Διδάσκων: Μάξης Ιωάννης, Καθηγητής, Τ.Σ.Σ.Α.Σ., Ε.Κ.Π.Α. Κωτούλας Ιωάννης, Καθηγητής, Τ.Σ.Σ.Α.Σ., Ε.Κ.Π.Α. Γρίβας Κωνσταντίνος, Αν. Καθηγητής, Τ.Σ.Σ.Α.Σ., Ε.Κ.Π.Α.
Τίτλος εργασίας: Το οργανωμένο έγκλημα στον χώρο του λαθρεμπορίου εμπορίου όπλων και η επιρροή του στους Πυλώνες Άμυνας/Εσωτερικής εθνικής Ασφάλειας και Οικονομίας της Ελλάδος κατά την περίοδο 1992 (επίσημη διάλυση της ΕΣΣΔ) έως σήμερα.
Αριθμός λέξεων: 11.628
Προθεσμία κατάθεσης εργασίας: 15/6/2017
Ημερομηνία κατάθεσης εργασίας: 15/6/2017

Δήλωση: Με την υποβολή της παρούσας και τη συμπλήρωση του ανωτέρω πίνακα, βεβαιώ ότι έχω αναγνώσει και κατανοήσει τις πολιτικές και τους κανονισμούς του ΕΚΠΑ και του ΠΜΣ σχετικά με την αξιολόγηση των εργασιών και τα ακαδημαϊκά παραπτώματα.

Περιεχόμενα

1.	Εισαγωγή	5
1.1.	Γενικές παρατηρήσεις και ορολογία	5
1.1.	Επισκόπηση βιβλιογραφίας	8
2.	Μεθοδολογία	9
2.1.	Η Συστημική Γεωπολιτική Ανάλυση	9
2.2.	Ανάλυση του θέματος βάσει της Συστημικής Γεωπολιτικής Ανάλυσης	10
3.	Η επίδραση του Γεωπολιτικού Παράγοντα στους Πυλώνες.....	13
3.1.	Πυλώνας Άμυνα/Ασφάλεια.....	13
3.1.1.	Γενικές παρατηρήσεις	13
3.1.2.	Το λαθρεμπόριο όπλων στο Γεωπολιτικό Σύμπλοκο της Ελλάδος (1992- σήμερα) 15	
3.1.3.	Στατιστικά στοιχεία που αφορούν το παράνομο εμπόριο όπλων στην Ελλάδα από το 1992 έως σήμερα	20
3.1.4.	Η Ελλάδα ως σταυροδρόμι του οργανωμένου εγκλήματος	30
3.1.5.	Ομάδες οργανωμένου εγκλήματος πλησίον της Ελλάδας	32
3.2.	Πυλώνας Οικονομία	35
3.2.1.	Γενικές παρατηρήσεις	35
3.2.2.	Ο ρόλος της οικονομικής κρίσης στην αύξηση του οργανωμένου εγκλήματος 36	
3.2.3.	Παραοικονομία και φοροδιαφυγή ως αποτέλεσμα του παράνομου εμπορίου 39	
3.3.	Υπηρεσίες αντιμετώπισης οργανωμένου εγκλήματος και ισχύουσα νομοθεσία ..	43
4.	Γεωπολιτικό υπόδειγμα ανακατανομής ισχύος.....	49
5.	Συνεντεύξεις	51
6.	Συμπεράσματα	54
7.	Παράρτημα Χαρτών	57
1.	Παράρτημα εγγράφων	59
8.	Βιβλιογραφία.....	77

ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

ΓΕ.ΕΘ.Α.	Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΛΑΣ	Ελληνική Αστυνομία
ΕΣΣΔ	Ένωση Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών
Ε.Υ.Π.	Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών
ΝΑΚ	Νέων Ανεξάρτητων Κρατών
ΠΓΔΜ	Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας
ΥΠ.ΕΘ.Α.	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
EUROPOL	European Police Office
EUROSTAT	Statistical Office of the European Communities
INTERPOL	International Criminal Police Organization
MVD	Statistical Summary Archive
OSAC	Overseas Security Advisory Council
SOCTA	Serious and Organized Crime Threat Assessment

1. Εισαγωγή

1.1. Γενικές παρατηρήσεις και ορολογία

Με το τέλος του Ψυχρού Πολέμου, ακόμα μία απειλή πήρε παγκόσμιες διαστάσεις. Το οργανωμένο έγκλημα¹ κατέχει πλέον μία από τις πρώτες θέσεις σε παγκόσμια κλίμακα τις τελευταίες δεκαετίες, όσον αφορά τις νέες απειλές ως προς κάθε χώρα. Τομείς οι οποίοι πλήττονται είναι συνήθως ο δημόσιος τομέας και η οικονομία μέσω της διαφθοράς.

Ο ορισμός της έννοιας του «οργανωμένου εγκλήματος» παρουσιάζει ομοίως με τον ορισμό της «τρομοκρατίας» δυσκολίες ως προς τη σαφήνεια του, ειδικότερα λόγω της πολυπλοκότητας που χαρακτηρίζει αυτή την απειλή. Σε γενικές γραμμές, λοιπόν, ως οργανωμένο έγκλημα θεωρείται η οργάνωση προσώπων που έχει σαν σκοπό την άσκηση εγκληματικής δραστηριότητας σε διαρκή βάση, προκειμένου να αποκομίσει οικονομικά οφέλη και να ελέγξει εθνικές και διεθνείς καταστάσεις».² Σύμφωνα με απόφαση που λήφθηκε το 1998 από την INTERPOL: «Οργανωμένο έγκλημα είναι κάθε επιχείρηση ή ομάδα ατόμων που εμπλέκεται σε διαρκή παράνομη δραστηριότητα, η οποία έχει ως πρωταρχικό σκοπό την απόκτηση κερδών ανεξάρτητα από τα εθνικά σύνορα». Καλό θα ήταν να αποσαφηνιστεί ότι σύμφωνα με τις Η.Π.Α. ο όρος «οργανωμένο έγκλημα» είναι συνυφασμένος με οποιαδήποτε δράση συμπεριλαμβάνει δραστηριότητα συνδικάτων και κοινοπραξιών (Cartel) σε αντίθεση με την Ευρώπη, όπου ο όρος «οργανωμένο» χρησιμοποιείται περισσότερο για να τονίσει τη σημασία του τρόπου εκτέλεσης του εγκλήματος.³

Το βασικότερο νομοθετικό πλαίσιο για την καταπολέμηση του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος είναι η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος (United Nations Convention against Transnational Organized Crime) η οποία υπογράφηκε στο Παλέρμο το 2000 και τα τρία

¹ Η πρώτη μελέτη για το φαινόμενο, πραγματοποιήθηκε το 1926, από τον Frederic Thrasher, στο βιβλίο του με τίτλο "The Gang". Ο δε όρος "Οργανωμένο Έγκλημα" εφευρέθηκε από την Chicago Crime Commission το 1919, σύμφωνα με την οποία η λεγόμενη "τάξη εγκληματιών του Σικάγο" ακολουθεί το έγκλημα ως "επιχείρηση". (Klaus Von Lampe, "Επίλογος: Έρευνα για το «Οργανωμένο Έγκλημα» με αντικειμενική Θεώρηση" από τη Συλλογή Κειμένων με τίτλο "Ο Πάνω Κόσμος και ο Κάτω Κόσμος στο Διασυνورياκό Έγκλημα" 2002, σελ. 191, από την συνδρομητική ηλεκτρονική βιβλιοθήκη EBSCO).

²http://www.astynomia.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=2481&Itemid=400&lang.

³ Όπως παραπάνω.

συμπληρωματικά της Πρωτόκολλα α) για την πρόληψη, καταστολή και τιμωρία της εμπορίας προσώπων και ιδιαίτερα γυναικών και ανηλίκων, β) την πρόληψη και τιμωρία της διευκόλυνσης της παράνομης μετανάστευσης και γ) της παράνομης κατασκευής και εμπορίας μικρών όπλων. Σύμφωνα με τη συγκεκριμένη Σύμβαση, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες για τη διεθνή συνεργασία, όσον αφορά την ανάκριση, δίωξη και έκδοση σε περίπτωση ξεπλύματος χρήματος, παρεμπόδισης της δικαιοσύνης και διαφθοράς.⁴

Σύμφωνα με τη EUROPOL υπάρχουν κάποιοι ενισχυτικοί παράγοντες όσον αφορά την εξάπλωση του οργανωμένου εγκλήματος όπως για παράδειγμα:

-Η οικονομική κρίση, η οποία αποτέλεσε τεράστια βοήθεια στην εξάπλωση πλαστών και φυσικά πιο φτηνών εμπορευμάτων σε όλο τον πλανήτη με αποτέλεσμα την αύξηση της παραοικονομίας.

-Οι υλικοτεχνικές δομές οι οποίες βοηθούν στις μεταφορές εμπορευμάτων. Για παράδειγμα τα Δυτικά Βαλκάνια αποτελούν τη βασική είσοδο αλλά και έξοδο παράνομων εμπορευμάτων αλλά και μεταναστών ενώ τα Αραβικά Εμιράτα αποτελούν το βασικό σημείο για ξέπλυμα χρήματος.

-Η διαφθορά του δημόσιου αλλά και του ιδιωτικού τομέα, η οποία αποτελεί βασικό τομέα των δραστηριοτήτων σε επίπεδο οργανωμένου εγκλήματος μιας και με αυτόν τον τρόπο η απόσπαση σημαντικών πληροφοριών γίνεται πιο εύκολη και αποτελεί βοήθεια για την αντιμετώπιση απειλών αλλά και ελέγχων από τις εγκληματικές οργανώσεις.⁴

Όπως προαναφέρθηκε, είναι δύσκολη η οριοθέτηση της έννοιας του οργανωμένου εγκλήματος κυρίως λόγω των πολλών και διαφορετικών πεδίων δράσης που περιλαμβάνει:

-Η διακίνηση ναρκωτικών αποτελεί ίσως το πιο δυναμικό, κερδοφόρο αλλά ανταγωνιστικό πεδίο δράσης του οργανωμένου εγκλήματος.

-Η παραχάραξη κατέχει επίσης υψηλή θέση σε επίπεδο οργανωμένου εγκλήματος μιας και αποτελεί κερδοφόρα μέθοδο η οποία έχει χαμηλό ρίσκο.

-Η διευκόλυνση της παράνομης μετανάστευσης αλλά και η εμπορία ανθρώπων.

⁴<http://www.bloko.gr/swmata-asfaleias/athro-europol-ekthesh-gia-to-sobaro-kai-organwmeno-egklhma-stoixeia-kai-diapistwseis.html>, ΑΠΘΡΟ EUROPOL Έκθεση για το σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα. Στοιχεία και διαπιστώσεις, Ερασμία Μπιτσικά, 22 Ιανουαρίου 2014.

-Οικονομικά εγκλήματα τα οποία έχουν να κάνουν ειδικά με φορολογικές απάτες αλλά και με το ξέπλυμα χρήματος με αποτέλεσμα να υπάρχει μεγάλο πλήγμα σε κρατικό επίπεδο.

-Το ηλεκτρονικό έγκλημα, το οποίο συνδέεται κατά βάση με οικονομικά εγκλήματα αλλά τελευταία υπάρχει άνθιση σε αυτό το επίπεδο όσον αφορά και την εκμετάλλευση παιδιών.

-Η διακίνηση όπλων, που μπορεί να μην αποτελεί πλέον τόσο διαδεδομένη πηγή εσόδων αλλά τα χρόνια από το 1992 και για σχεδόν μία δεκαετία από τότε άνθισε, ειδικά για τις εγκληματικές ομάδες οι οποίες προέρχονταν περισσότερο από τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Τέλος, η διακίνηση παράνομων ειδών αποτελεί σημαντική πηγή εισόδων μιας και η Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει μία από τις σημαντικότερες αγορές σε οτιδήποτε σπάνιο και πολύτιμο.⁵

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, πραγματοποιεί προσπάθειες για το περιορισμό του φαινομένου, εφόσον παρατηρείται και στις χώρες της Ένωσης. Στην προσπάθεια αυτή, παρατηρείται η δημιουργία μια ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς, στην οποία το ανθρώπινο δυναμικό, οι πρώτες ύλες και το κεφάλαιο μπορούν να μετακινούνται ελεύθερα. Αυτή η κίνηση όμως δημιούργησε και τις κατάλληλες συνθήκες, ώστε το «Οργανωμένο Έγκλημα», να μεταφερθεί από τις γειτονικές της χώρες, κι εντός των συνόρων της. Επομένως, το «Οργανωμένο Έγκλημα», κυριεύει γεωγραφικές περιοχές, που είναι ανασφαλείς, εκμεταλλεύεται τις συνθήκες που επικρατούν και αναπτύσσεται με την ταχύτητα που αναπτύσσεται η επιστήμη σε μια κοινωνία, καταστρέφοντάς την.

Σε αυτό το παράδειγμα κατατάσσονται και οι χώρες της Νότιο-Ανατολικής Ευρώπης και περισσότερο οι χώρες των Βαλκανίων, αφού αποτελούν κεντρικό σημείο διεθνών διαδρομών καθώς και συναλλαγών μεταξύ των χωρών της Ευρώπης και της Ασίας. Η γεωγραφική αυτή έκταση αποτελεί ένα σταυροδρόμι των κυριότερων διαδρομών που συνδέουν την Αλβανία, την ΠΓΔΜ και τη Βουλγαρία αλλά και την Αυστρία, την Κροατία, την Ουγγαρία, τη Βουλγαρία με τη Σερβία.

⁵ Όπως παραπάνω

1.1. Επισκόπηση βιβλιογραφίας

Η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε για την ολοκλήρωση της διπλωματικής μας εργασίας ανήκει σε τρεις κατηγορίες:

1. Μελέτες και άρθρα. Οι μελέτες και τα άρθρα που χρησιμοποιήθηκαν αφορούν γενικές μελέτες για το οργανωμένο έγκλημα στον χώρο της Ευρώπης και την περιοχή των Βαλκανίων ειδικότερα.

2. Πρωτογενή κείμενα επίσημων αρχών, όπως εκθέσεις και αναφορές της Αστυνομίας και του Λιμενικού και της INTERPOL. Τα κείμενα αυτά και οι αναφορές περιέχουν χρήσιμα στατιστικά στοιχεία για τις διάφορες κατηγορίες του οργανωμένου εγκλήματος.

3. Συνεντεύξεις. Για την ολοκλήρωση της διπλωματικής μας εργασίας κρίθηκε σωστό να πάρουμε ορισμένες συνεντεύξεις από πρόσωπα των υπηρεσιών ασφάλειας της χώρας ή άτομα που γνωρίζουν το οργανωμένο έγκλημα έχοντας υπηρετήσει σε σημαντικές θέσεις καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος.

Η παρουσίαση και ανάλυση της παρούσας εργασίας βασίστηκε στη μεθοδολογία της Συστημικής Γεωπολιτικής Ανάλυσης που έχει δημιουργηθεί στην βιβλιογραφία από τον Καθηγητή Ιωάννη Θ. Μάζη του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Η εν λόγω εργασία έχει την ιδιαιτερότητα της ανάλυσης μίας παράνομης πράξης όπως αυτή της λαθρεμπορίας των όπλων, με αποτέλεσμα η βιβλιογραφία για τη χρονική περίοδο που μελετάμε να είναι ελάχιστη και πολύ συγκεκριμένη χωρίς να μας δίνει τα απαραίτητα στοιχεία να αναλύσουμε το θέμα σε ολόκληρο το φάσμα του.

2. Μεθοδολογία

2.1. Η Συστημική Γεωπολιτική Ανάλυση

Για την αποτελεσματική ολοκλήρωση της παρούσας μελέτης χρησιμοποιήσαμε την μεθοδολογία της Συστημικής Γεωπολιτικής Ανάλυσης, όπως αυτή έχει προταθεί στην διεθνή επιστημονική βιβλιογραφία από τον καθηγητή του ΕΚΠΑ, Ιωάννη Θ. Μάζη.⁶

Σύμφωνα με τον καθηγητή Ιωάννη Θ. Μάζη γεωπολιτική ανάλυση ενός γεωγραφικού συστήματος ανισόρροπου κατανομής ισχύος καλείται, η γεωγραφική εκείνη μέθοδος η οποία μελετά, περιγράφει και προβλέπει τις συμπεριφορές και τις επιπτώσεις των σχέσεων των αντιτιθεμένων και διακριτών πολιτικών δράσεων ανακατανομής ισχύος και των ιδεολογικών μεταφυσικών που τις καλύπτουν, στο πλαίσιο των γεωγραφικών σύμπλοκων που οι πολιτικές αυτές εφαρμόζονται.

Η συγκεκριμένη μεθοδολογία είναι η μελέτη των επιδράσεων της γεωγραφίας (ανθρώπινης και φυσικής) στις διεθνείς σχέσεις και στη διεθνή πολιτική⁷. Η γεωπολιτική ως μια θεωρία χωρικών αλληλεξαρτήσεων και ιστορικής αιτιότητας, αναλύει και συσχετίζει σταθερούς και μεταβλητούς γεωγραφικούς παράγοντες καταλήγοντας σε συμπεράσματα κατανομής της ισχύος στο διεθνή χώρο⁸.

⁶ Μάζης, Ιωάννης Θ., Γεωστρατηγική / Βήμα Θεωρίας και Διαλόγου, «Μεθοδολογία Συγγραφής μιας Γεωπολιτικής Ανάλυσης». Δομή, Έννοιες, Όροι, σελ. 151-155. Του ιδίου, Μεταθεωρητική κριτική Διεθνών Σχέσεων και Γεωπολιτικής: Το νεοθετικιστικό πλαίσιο, Παπαζήσης, Αθήνα 2012.

⁷ Devetaketal. (eds), An Introduction to International Relations, 2012, σελ. 492.

⁸ Καφίδας, Λάμπρος (Νοε-Δεκ 2009). «Στρατιωτική Επιθεώρηση Νοε-Δεκ 2009». www.army.gr. Στρατιωτική Επιθεώρηση. Ανακτήθηκε στις 29/05/17 <http://www.army.gr/files/File/STRATIOTIKH%20EPITHEORHSH/NOE%20DEK%202009/2009-6-2-5640.pdf>.

2.2. Ανάλυση του θέματος βάσει της Συστημικής Γεωπολιτικής Ανάλυσης

Σύμφωνα με τη μέθοδο της γεωπολιτικής ανάλυσης η πρώτη ενέργεια αφορά την αποκωδικοποίηση του θέματος. Ο τίτλος ενός θέματος μιας μελέτης γεωπολιτικής αναλύσεως (πρέπει να) ορίζει τα δεδομένα και τα ζητούμενα του προβλήματος μας. Δηλαδή ορίζει:

- Τα όρια του Γεωγραφικού Συμπλόκου το οποίο και αποτελεί το γεωγραφικό πεδίο που αφορά την ανάλυσή μας.
- Τον προς μελέτη χώρο (εσωτερικό ή εξωτερικό) του Συμπλόκου ο οποίος μας ενδιαφέρει ως πεδίο κατανομής ή ανακατανομής ισχύος λόγω της δράσεως ενός συγκεκριμένου γεωπολιτικού παράγοντος.
- Τον προαναφερθέντα γεωπολιτικό παράγοντα του οποίου η συμπεριφορά δύναται να επηρεάσει την κατανομή ισχύος στο εσωτερικό ή και στο εξωτερικό του δεδομένου Γεωγραφικού Συμπλόκου⁹.

Το επόμενο βήμα αφορά τον προσδιορισμό των ορίων των υπό μελέτη Γεωπολιτικών Συστημάτων. Προσδιορίζουμε τα όρια των Γεωπολιτικών Συστημάτων εντός των οποίων θα επεξεργαστούμε τη δράση ή τις δράσεις του οριζόμενου στον τίτλο του θέματος, Γεωπολιτικού Παράγοντος. Υπάρχουν τρεις κλίμακες Συστημάτων οριζόμενες ως προς το εύρος του γεωγραφικού χώρου αναφοράς των:

- Τα Υποσυστήματα, τα οποία αποτελούν υποσύνολα των Συστημάτων.
- Τα Συστήματα τα οποία αποτελούν το προς εξέταση Γεωγραφικό Σύμπλοκο.
- Τα Υπερσυστήματα, τα οποία εμπεριέχουν –ως υποσύνολο- το κύριο εξεταζόμενο Σύστημα ή και άλλα τα οποία όμως δεν αφορούν την εξέτασή μας.

Για να ορίσουμε όμως με όρους γεωγραφικού εύρους τα ανωτέρω Συστήματα απαιτείται και ένα ποιοτικό χαρακτηριστικό το οποίο θα προσδιορίσει -με την ύπαρξή του, τις μορφές του, τη δράση του και το βαθμό επιρροών του- το εύρος των γεωγραφικών χώρων των προαναφερθέντων Συστημάτων. Χωρίς το ποιοτικό αυτό χαρακτηριστικό και τα επί μέρους χαρακτηριστικά του δεν είναι δυνατός, αλλά δεν έχει και νόημα, ο προσδιορισμός των τριών προαναφερθεισών κλιμάκων Συστημάτων¹⁰.

⁹ <https://geoparatisirisy.files.wordpress.com/2016/01/presentation-theory.pdf>

¹⁰ Οπ. Παρ.

Η τρίτη ενέργεια αφορά τον ορισμό πεδίων επιρροής του «γεωπολιτικού παράγοντος». Καθορίζεται για ποιο συνδυασμό εκ των τεσσάρων πεδίων (γεωπολιτικών πυλώνων) θα εξετάσουμε τις επιρροές του «γεωπολιτικού παράγοντος» μας στο πλαίσιο πάντα της επιλεγμένης Συστημικής κλίμακας.

Οι τέσσερις γεωπολιτικοί πυλώνες είναι:

- Πυλώνας Άμυνα/Ασφάλεια.
- Πυλώνας Οικονομία.
- Πυλώνας Πολιτική.
- Πυλώνας Πολιτισμός/Πληροφορία.

Η μορφή του συμπεράσματος που αφορά το ποιους πυλώνες κατισχύει ο «γεωπολιτικός παράγων» που εξετάζουμε ορίζεται ως «θετική υποσυστημική συνιστώσα τάση ισχύος» του «γεωπολιτικού παράγοντος» στο «Εσωτερικό του Συστήματος». Δεύτερον, ανάλογα με το ποιοι πυλώνες απορροφούν την επιρροή του «γεωπολιτικού παράγοντος» και παράλληλα χωρίς να επηρεάζεται η συνολική συμπεριφορά του υποσυστήματος, οδηγεί στη μορφή του συμπεράσματος η οποία ορίζεται ως «μηδενική υποσυστημική συνιστώσα τάση ισχύος» του «γεωπολιτικού παράγοντος» στο «Εσωτερικό του Συστήματος».

Με βάση τη μεθοδολογία της Συστημικής Γεωπολιτικής Ανάλυσης θα αναλύσουμε τον τίτλο της διπλωματικής εργασίας. Στην περίπτωση μας το θέμα της διπλωματικής εργασίας αποτυπώνεται στον παρακάτω τίτλο: *«Το οργανωμένο έγκλημα στον χώρο του λαθρεμπορίου-εμπορίου όπλων και η επιρροή του στους Πυλώνες Άμυνας/Εσωτερικής εθνικής Ασφάλειας και Οικονομίας της Ελλάδος κατά την περίοδο 1992 (επίσημη διάλυση της ΕΣΣΔ) έως σήμερα.»*

Όσον αφορά την ανάλυση του τίτλου του θέματος:

I. Προσδιορισμός ορίων Γεωγραφικού Συμπλόκου:

Τα όρια του Γεωγραφικού Συμπλόκου προσδιορίζονται στον όρο «της Ελλάδος» του τίτλου. Επομένως το Γεωγραφικό Σύμπλοκο της ανάλυσής μας ταυτίζεται με την επικράτεια του κράτους της Ελλάδος και μάλιστα σε σχέση με τα γειτονικά κράτη των Βαλκανίων, από τα οποία προέρχονταν πολλοί δράστες του οργανωμένου εγκλήματος.

II. Ορισμός του ακριβούς προς μελέτη Χώρου:

Ο προς μελέτη Χώρος του Συμπλόκου είναι το «εσωτερικό» του γεωγραφικού Συμπλόκου της Ελλάδας και φαίνεται από το «στην» δηλ. «Εις την...», «εντός των ορίων της...».

III. Ορισμός γεωπολιτικού παράγοντος:

Ο οριζόμενος γεωπολιτικός παράγων της ανάλυσής μας είναι το οργανωμένο έγκλημα συγκεκριμένα στην ειδικότερη εκδήλωσή του ως λαθρεμπόριο και εμπόριο όπλων.

IV. Επιλογή Πυλώνων. Οι πυλώνες με βάση τους οποίους θα αναλύσουμε το εν λόγω θέμα είναι ο Πυλώνας Άμυνα/Ασφάλεια και ο Πυλώνας Οικονομία. Οι δύο αυτοί Πυλώνες είναι οι δύο βασικότεροι τομείς από τους οποίους επηρεάζεται αλλά και ταυτόχρονα επηρεάζει το οργανωμένο έγκλημα. Ο μεν Πυλώνας Άμυνα/Ασφάλεια αφορά τις αρνητικές επιπτώσεις από την διακίνηση όπλων στην εσωτερική ασφάλεια της Ελλάδος, ο δε Πυλώνας Οικονομία αφορά τις αρνητικές επιπτώσεις από την διακίνηση όπλων στην οικονομία της Ελλάδος.

Κατά την ανάλυση της εργασίας θα παραθέσουμε **Γεωπολιτικούς Δείκτες** σχετιζόμενους με τους δύο Γεωπολιτικούς Πυλώνες, τους οποίους επιλέξαμε, καθώς η εργασία βασίζεται σε μεγάλο μέρος σε ποσοτικά στοιχεία.

3. Η επίδραση του Γεωπολιτικού Παράγοντα στους Πυλώνες

3.1. Πυλώνες Άμυνα/Ασφάλεια

3.1.1. Γενικές παρατηρήσεις

Οι κυριότερες μορφές οργανωμένου εγκλήματος αφορούν τη διακίνηση λαθρομεταναστών προς οικονομική εκμετάλλευση, ιδίως ανηλίκων, τη διακίνηση λαθρομεταναστών γυναικών-ανηλίκων προς σεξουαλική εκμετάλλευση, τη διακίνηση και εμπορία ναρκωτικών και όπλων, τη κλοπή και διακίνηση κλεμμένων οχημάτων, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (ξέπλυμα βρώμικου χρήματος), το οικονομικό έγκλημα γενικώς, ληστείες και λαθρεμπορία βρεφών-νηπίων.¹¹

Η παράνομη διακίνηση όπλων, πυρομαχικών και εκρηκτικών υλών αποτελεί μία εγκληματική δραστηριότητα, η οποία, ως επί το πλείστον, εμφανίζεται δευτερογενώς και συρρέει (με τη μορφή της διευκόλυνσης) με έτερες μορφές εγκληματικής δραστηριότητας (εγκλήματα κατά ιδιοκτησίας, εκβιάσεις, ανθρωποκτονίες, παράνομη διακίνηση ναρκωτικών, παράνομη διακίνηση μεταναστών, εμπορία ανθρώπων κλπ). Η χρήση πυροβόλων όπλων συνδέεται άμεσα με μια σειρά σοβαρών αδικημάτων όπως οι ανθρωποκτονίες, σωματικές βλάβες, ληστείες, εκβιάσεις κλπ. Οι πρόσφατες μαζικές ένοπλες επιθέσεις στην Ευρώπη (Γαλλία, Βέλγιο) κατέδειξαν τη σημασία της απειλής από τη χρήση των πυροβόλων όπλων.

Στη χώρα μας, η οποία αποτελεί κόμβο διακίνησης της ανατολικής Μεσογείου και των Βαλκανίων, λαθραία όπλα περνάνε μέσω των βόρειων συνόρων κυρίως μέσω Αλβανίας και νότια μέσω της Κρήτης. Χαρακτηριστικά σε δημοσίευμα της Καθημερινής» αναφέρεται ότι τον Μάρτιο 2009 κατασχέθηκαν από την ΕΛ.ΑΣ. 98 όπλα, 45 πιστόλια, 10 περίστροφα και 9 αυτόματα¹².

¹¹<http://psychografimata.com/2999/metanastefsi-ke-organomeno-egklima/>, Μετανάστευση και Οργανωμένο Έγκλημα, Ρούλα Βαρτελάτου, 07 Μαΐου 2012.

¹²www.kathimerini.gr, όπως ανακτήθηκε στις 20/9/2009.

Οι αλβανικές ομάδες οργανωμένου εγκλήματος έχουν καθιερωθεί σε πολλά κράτη μέλη της Ευρώπης καθώς είναι ιεραρχημένες και πειθαρχημένες. Η Ιταλία και η Ελλάδα θεωρούν ότι οι αλβανικές εγκληματικές ομάδες θεωρούνται ως η μεγαλύτερη μη αυτόχθων ομάδα στις χώρες τους. Το Αλβανικό οργανωμένο έγκλημα θεωρείται ήδη από το 2004 μία αυξανόμενη απειλή για τα κράτη μέλη¹³.

Το μεγαλύτερο ίσως πρόβλημα στη χώρα μας εμφανίζεται στην περιοχή της Κρήτης, οι κάτοικοι της οποίας με τη χαρακτηριστική και ιδιαίτερη σχέση που έχουν αναπτύξει με τα όπλα, διαθέτει αριθμό – ρεκόρ οπλοκατοχής στη χώρα μετά το λεκανοπέδιο Αττικής. Το 2005 νόμιμα κατείχαν όπλο 4.500 άτομα και μάλιστα από αυτούς οι μισοί έχουν στην κατοχή τους περισσότερα από ένα όπλα. Σύμφωνα με την εκτίμηση των αρχών σε κάθε όπλο το οποίο είναι δηλωμένο στις αρχές αντιστοιχούν πολλαπλάσια παράνομα¹⁴ Μάλιστα πηγές υπολογίζουν ότι στο νησί κυκλοφορούν παράνομα πάνω από 800.000 όπλα, καθιστώντας την αγορά της Κρήτης από τις πλέον κερδοφόρες στην εμπορία όπλων και πυρομαχικών στην Ελλάδα¹⁵.

Τα συνδικάτα οργανωμένου εγκλήματος στην Ελλάδα επεκτείνονται σταθερά την τελευταία δεκαετία. Η ύπαρξη αφθονίας παράνομων πυροβόλων όπλων και παράνομης αγοράς για αυτούς, η συγκέντρωση σε ορισμένους τόπους πληθυσμών λαθρομετανάστευσης και η σοβαρή οικονομική κρίση που έπληξε τη χώρα έδωσαν ένα ιδανικό κλίμα στο οποίο οι εγκληματικές ομάδες μπορούν να οπλίζονται, Στρατιώτες και γενικά να αυξάνουν την επιρροή τους. Τα παραπάνω παραδείγματα, αλλά και πληθώρα παραδειγμάτων που δεν έχουν αναφερθεί, οδηγούν στο συμπέρασμα, ότι η χώρα απειλείται καθημερινά από οργανώσεις οι οποίες εμπλέκονται σε κάποιον από τους τομείς , που εμπεριέχονται στο οργανωμένο έγκλημα.

¹³file:///C:/Users/User/Downloads/en_euorganisedcrimesitre2004%20(1).pdf,σελ. 8, όπως ανακτήθηκε 05/04/17

¹⁴www.pare-dose.net/blog/?p=38, όπως ανακτήθηκε στις 20/9/2009.

¹⁵www.kathimerini.gr ,όπως ανακτήθηκε στις 20/9/2009.

3.1.2. Το λαθρεμπόριο όπλων στο Γεωπολιτικό Σύμπλοκο της Ελλάδος (1992-σήμερα)

Το εμπόριο όπλων αποτελούσε για πολλά χρόνια μία από τις πιο επικερδείς επιχειρήσεις όσον αφορά τον τομέα του οργανωμένου εγκλήματος¹⁶. Αν και η ζήτηση έχει διαφοροποιηθεί και από τον βαρύ εξοπλισμό έχουμε περάσει στη ζήτηση των μικρών και εύκολα μεταφερόμενων αλλά και «έξυπνων» όπλων, οι εισαγωγές – και κατά συνέπεια και εξαγωγές όπλων συνεχώς αυξάνουν και τα κέρδη, αλλά και οι απώλειες πολλαπλασιάζονται με τους ίδιους ρυθμούς.

Για τη βαθύτερη κατανόηση της υπόθεσης της λαθρεμπορίας όπλων, θεωρήσαμε πως θα ήταν ορθό να υπάρξει μία σύντομη περιγραφή των κατηγοριών των όπλων που αφορούν το μεγαλύτερο ποσοστό του εμπορίου.

Οι κατηγορίες όπλων στις οποίες αναφερόμαστε αφορούν:

- Τα πυροβόλα όπλα, τα οποία έχουν τη δυνατότητα εκτόξευσης βλημάτων με μεγάλη ταχύτητα διαμέσου της κάννης και χωρίζονται σε υποκατηγορίες:
 - ✓ Τα πιστόλια
 - ✓ Τα πολυβόλα, τα οποία είναι αυτόματα είτε φορητά
 - ✓ Τα στρατιωτικά φορητά όπλα
 - ✓ Τα όπλα πυροβολικού, τα οποία διακρίνονται για το μεγάλο βάρος και διαμέτρημά τους
 - ✓ Τα κυνηγετικά όπλα.

Σύμφωνα με το μηχανισμό που χρησιμοποιείται στα πυροβόλα όπλα, μπορούμε να τα υποβάλλουμε και σε ακόμα μία κατηγοριοποίηση:

- Σε όπλα μονής ριπής, δηλαδή σε αυτά που δεν έχουν γεμιστήρα και η μέγιστη χωρητικότητα τους είναι μία σφαίρα,
- Στα ημιαυτόματα όπλα, τα οποία πυροδοτούν τη σφαίρα, αποβάλλουν τον κάλυκα και την αντικαθιστούν με κάποια άλλη διαθέσιμη στο γεμιστήρα μέσα στο θάλαμο,
- Στα αυτόματα όπλα, τα οποία πυροδοτούν τη σφαίρα και την αντικαθιστούν με μία καινούργια, η οποία θα πυροδοτηθεί αν η σκανδάλη είναι ακόμα πατημένη,
- Στα όπλα τριπλής ριπής, τα οποία είναι συνήθως τα στρατιωτικά φορητά όπλα και λειτουργούν παρόμοια με τα ημιαυτόματα όπλα με μία σημαντική διαφορά: το πάτημα της σκανδάλης προκαλεί την πυροδότηση τριών σφαιρών αντί για μίας.

¹⁶ Sullivan, R.E, “Burgeoning Small Arms Trade Has High Profits and Losses”, όπως ανακτήθηκε στις 23/9/2016, από την ιστοσελίδα www.prio.no/NISAT/Document-Library/Search/Post.aspx.

Τα στρατιωτικά φορητά όπλα περιλαμβάνουν πολλά όπλα με λίγες ομοιότητες. Κατατάσσονται στις παρακάτω κατηγορίες:

- Οπλοπολυβόλο, το οποίο είναι ένα αυτόματο όπλο με γρήγορη πυροδότηση σφαιρών.
- Τα όπλα εφόδου, τα οποία αποτελούν το κύριο όπλο των σύγχρονων στρατιωτικών δυνάμεων.
- Τουφέκι ελεύθερου σκοπευτή, με υψηλή ακρίβεια και δυνατότητα εκτόξευσης βλημάτων σε μεγαλύτερη απόσταση σε σχέση με άλλα πυροβόλα όπλα.
- Και τις καραμπίνες.

Τέλος, τα πυρομαχικά είναι ο λόγος που τα πυροβόλα όπλα είναι θανατηφόρα. Χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες και χρησιμοποιούνται σε συγκεκριμένα όπλα αναλόγως τη φύση τους:

- Τα φυσίγγια, αποτελούνται από τα σκάγια, το προωθητικό όπως για παράδειγμα η πυρίτιδα, το βύσμα, το χείλος που δίνει τη δυνατότητα εύκολης αφαίρεσης του φυσιγγιού. Όλα τα παραπάνω περιβάλλονται από τον κάλυκα που είναι πλαστικός. \
- Οι σφαίρες, οι οποίες αποτελούνται από το σφαιρίδιο, την πυρίτιδα και το χείλος και το καψούλι και όλα αυτά περιβάλλονται από τον κάλυκα ο οποίος είναι μεταλλικός.
- Και τέλος οι πύραυλοι, οι οποίοι αποτελούνται από το καψούλι, το προωθητικό, το βλήμα και τον πυροσωλήνα ο οποίος προκαλεί την ενεργοποίηση του όταν πληρούνται οι συνθήκες ενεργοποίησης του¹⁷.

➤ Αλλαγή μορφής λαθρεμπορίου:

Αυτή η μετάλλαξη του λαθρεμπορίου όπλων επήλθε λίγο μετά τη λήξη του Ψυχρού Πολέμου και της διάλυσης των κομμουνιστικών κρατών, όπου ως Σοβιετική Ένωση διαμόρφωνε αρκετά τα εξοπλιστικά προγράμματα των λιγότερο εξελιγμένων κρατών κατά τη διάρκεια της σύγκρουσης της με τις Η.Π.Α. . Με τον τρόπο αυτόν, αφενός η πλευρά των μεγάλων δυνάμεων είχαν κέρδος από αυτήν την ενέργεια λόγω της επιβολής των οπλικών συστημάτων τους στις τρίτες χώρες σε στρατηγικά σημεία χρήσιμα σε περίπτωση ξεσπάσματος πολέμου, και παράλληλα, οι χώρες του Τρίτου Κόσμου αποκτούσαν σύγχρονα στρατηγικά όπλα, παρόμοια με εκείνα τα οποία διέθεταν οι μεγάλες δυνάμεις στα οπλοστάσιά τους με

¹⁷

<https://gunsnwar.wordpress.com/%CF%80%CF%85%CF%81%CE%BF%CE%B2%CE%BF%CE%BB%CE%B1-%CE%BF%CF%80%CE%BB%CE%B1/>

σκοπό την εξισορρόπηση της κατοχής όπλων γειτονικών εχθρικών χωρών και αύξηση του αισθήματος ασφάλειας.

Το τέλος του Ψυχρού Πολέμου, έφερε την αλλαγή αυτής της σκέψης μιας και ο έντονος πολιτικός ανταγωνισμός μεταξύ Washington και Μόσχας σταμάτησε να υφίσταται μιας και πλέον η απειλή γενικευμένου πολέμου μεταξύ των δύο κρατών σταμάτησε δίνοντας τη σκυτάλη σε νέες μορφές σύγκρουσης ανάμεσα σε ομάδες μέσα στην επικράτεια ενός κράτους, που λόγω διαφορετικών συμφερόντων, μάχονται, με αποτέλεσμα η εισαγωγή όπλων υψηλής τεχνολογίας για την προστασία των σημαντικών φορέων του κράτους από τους εσωτερικούς εχθρούς του να αποτελεί την πιο δημοφιλή λύση. Ως απάντηση σε αυτές τις κινήσεις, οι συχνά ακραίες ομάδες κατέληγαν κι αυτές με τη σειρά τους στην εισαγωγή οπλικών συστημάτων μέσω των διασυνδέσεων τους με ομάδες οργανωμένου εγκλήματος¹⁸.

Η αλλαγή που δέχθηκε το παγκόσμιο σύστημα ασφάλειας έφερε ως αποτέλεσμα τη διαφοροποίηση της ζήτησης στα αμυντικά συστήματα στο εσωτερικό των χωρών, καθώς η εσωτερική άμυνα ενός κράτους με σκοπό την προστασία του από εξτρεμιστικές ομάδες απαιτεί μικρό και έξυπνο εξοπλισμό ενώ σε αντίθεση, για την προστασία του από τις ενέργειες ενός άλλου κράτους συνήθως απαιτούσε βαρύ εξοπλισμό και οχήματα.

Σύμφωνα με κορυφαίους Αμερικανούς αναλυτές η διεθνής κοινότητα κινδυνεύει περισσότερο πλέον καθώς έχει διευρυνθεί κατά πολύ το φάσμα πιθανών απειλών. Οι διεθνικές τρομοκρατικές οργανώσεις, η διασπορά όπλων μαζικής καταστροφής, ο εθνικό-θρησκευτικός φανατισμός, η ανεξέλεγκτη λαθρομετανάστευση, ο διαδικτυακός «πόλεμος» (hacking), και ορισμένες φορές το διεθνές οργανωμένο έγκλημα αποτελούν ασύμμετρες απειλές. Στις ασύμμετρες απειλές εντάσσονται επίσης: η διεθνής τρομοκρατία και το οργανωμένο έγκλημα.¹⁹

Το αμερικανικό υπουργείο Άμυνας ορίζει τον ασυμμετρικό πόλεμο ως εξής: *«Οι αντίπαλοι είναι πιθανόν να προσπαθήσουν να παρακάμψουν ή να υπονομεύσουν τις δυνατότητες ισχύος των Η.Π.Α., επιχειρώντας παράλληλα να εκμεταλλευθούν τις αδυναμίες τους, χρησιμοποιώντας μεθόδους που διαφέρουν σημαντικά από τις αμερικανικές επιχειρησιακές μεθόδους. Οι ασύμμετρες προσεγγίσεις γενικά επιζητούν*

¹⁸ Klare, M., “An avalanche of guns: light weapons trafficking and armed conflict in the post – Cold War era”, κεφ.3, στο: Kaldor, M. & Vashee, B., (Eds) (1997), “Restructuring the global military sector: New Wars”, United Nations University, London – Herndon, σελ. 56 - 59.

¹⁹ Θ. Ντόκος – Π. Τσάκωνας, « Στρατηγική Εθνικής Ασφάλειας, Οικοδομώντας το Ελληνικό Μοντέλο στον Εικοστό Πρώτο Αιώνα» Εκδόσεις Παπαζήση, 2005, σελ. 41

*ένα μείζον ψυχολογικό πλήγμα που θα επηρεάσει την ελευθερία κινήσεων ή τη βούληση του αντιπάλου».*²⁰

Εν συνεχεία, τα μικρότερα όπλα οφείλουν τη διάδοσή τους στο μικρό τους διαμέτρημα, καθώς μεταφέρονται εύκολα στον προορισμό τους και από κυκλώματα παράνομου εμπορίου, είναι πιο φθηνά καθώς υπάρχουν μεγαλύτερα αποθέματα και δεν χρειάζονται εξειδικευμένη γνώση. Χάρη σε αυτά τα χαρακτηριστικά τους τα όπλα αυτά είναι ιδιαίτερα δημοφιλή και χρησιμοποιούνται και από επίσημους στρατούς και κυβερνήσεις – νόμιμες ή παράνομες – αλλά και από ακραίες παραστρατιωτικές οργανώσεις, τρομοκρατικές ή επαναστατικές ομάδες, εγκληματικές οργανώσεις.

Κατά την Έρευνα που διεξήχθη για τα Όπλα Μικρού Διαμετρήματος (Small Arms Survey) του 2006 φαίνεται να υπάρχουν 200 εκατ. σύγχρονα πυροβόλα όπλα στα χέρια ένοπλων κυβερνητικών ομάδων ανά τον κόσμο, όμως μόνο 16.360.000 ή το 8% από αυτά τα 200 εκατομμύρια έχουν γίνει δημοσίως παραδεκτά. Τα γνωστά ως «Καλάσνικοφ» ή αλλιώς AK-47, αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό των παγκοσμίως καταγεγραμμένων στρατιωτικών πυροβόλων όπλων, με συνολική παραγωγή από το 1947 σχεδόν 100 εκατομμύρια τεμάχια²¹.

Η Έρευνα για τα Όπλα Μικρού Διαμετρήματος δημοσιεύεται κάθε χρόνο από μια ομάδα ερευνητών στην Ελβετία και συγκεκριμένα στη Γενεύη, με τη βοήθεια ενός διεθνούς δικτύου ερευνητών. Διάφοροι νομοθέτες, διπλωμάτες και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις αξιολογούν το έργο της σχετικά με την έρευνα και την ενημέρωση κοινού και κυβερνήσεων για ζητήματα που αφορούν τα ελαφρά όπλα, την ένοπλη βία και τις στρατηγικές μείωσής της ως ζωτικής σημασίας²².

Ο κανόνας που ισχύει για τα επίσημα στοιχεία εισαγωγών και εξαγωγών (όταν αυτά υπάρχουν) είναι ότι αφορούν συνήθως μόνο ένα μικρό ποσό του συνόλου των συνδιαλλαγών, καθώς όπως είναι φυσιολογικό, οι κυβερνήσεις δεν αποκαλύπτουν όλα τα στοιχεία. Αυτό συμβαίνει είτε γιατί οι κυβερνήσεις αυτές με τη συμμετοχή τους στα δίκτυα παράνομης διακίνησης συμβάλλουν καθοριστικά στην εξάπλωση του λαθρεμπορίου είτε γιατί δεν έχουν οργανωμένες υπηρεσίες, συστήματα και νόμους καταγραφής των όπλων και πυρομαχικών τα οποία εξάγουν ή εισάγουν. Για παράδειγμα, οι Ρωσικές αρχές αναφέρουν επίσημα εξαγωγές ύψους 40 εκατομμυρίων

²⁰Οπ. Παρ. , σελ. 42, Η Έμφαση δόθηκε σε αυτό το κομμάτι από τους συγγραφείς του βιβλίου.

²¹ www.commondreams.org/headlines06/0629_06.htm , όπως αναρτήθηκε στις 18/12/2016.

²²TheSmallArmsSurvey 2009: Shadows of War, όπως ανακτήθηκε στις 20/12/2016 από την ιστοσελίδα: www.smallarmssurvey.org.

δολαρίων, ενώ υπολογίζεται ότι οι πραγματικές εξαγωγές αγγίζουν το ποσό των 431,8 εκατομμυρίων δολαρίων (για το έτος 2003)²³.

Μία πιο πρόσφατη έρευνα την οποία εντοπίσαμε στη Balkanalysis.com, μας παρέχει πληροφορίες τις οποίες άντλησε από αστυνομικές αρχές καθώς και μία έρευνα η οποία διεξήχθη στην Αθήνα. Τα αποτελέσματα της έρευνάς τους οδηγούν στο συμπέρασμα ότι το οργανωμένο έγκλημα στην Ελλάδα αυξάνεται, γεγονός το οποίο συνοδεύεται από τη συνεχιζόμενη οικονομική κρίση της χώρας και χαρακτηρίζεται από τη συμμετοχή διεθνικών εγκληματικών οργανώσεων και ομάδων λαθρομεταναστών. Ταυτόχρονα, οι ελληνικές αρχές - με τη βοήθεια στρατηγικών ξένων εταίρων όπως το Ισραήλ - λαμβάνουν μέτρα για την καταπολέμηση του εγκλήματος και τη μείωση της δύναμης εγκληματικών ομάδων²⁴.

Οι ιστορικές εξελίξεις των γειτονικών χωρών της Ελλάδας επηρέασαν πολύ τον τομέα του οργανωμένου εγκλήματος. Εμφύλιες διαμάχες και αναταραχές στις περιοχές της Αλβανίας και της Γιουγκοσλαβίας τη δεκαετία του 1990 συνέβαλαν στην κλοπή και διακίνηση σημαντικού αριθμού όπλων και πυρομαχικών.

Η Ελλάδα, αναφορικά με την υπόψη εγκληματική δραστηριότητα, αποτελεί κυρίως χώρα «προορισμού» (οπλισμός προερχόμενος από Αλβανία, Βουλγαρία, πΓΔΜ, Σερβία, Κόσσοβο, Μαυροβούνιο) για την κάλυψη των αναγκών της «εγχώριας» αγοράς αλλά και «ενδιάμεση» (transit) [κυρίως με προορισμό την Τουρκία, Συρία, Ιράκ, Λιβύη ή/και χώρες της Ε.Ε.], λόγω της γεωγραφικής της θέσης²⁵.

Στην Ελλάδα κυκλοφορούν νόμιμα και παράνομα διάφορες κατηγορίες όπλων όπως αεροβόλα, πυροβόλα (κυνηγετικά και τύπου FLOBER, τυφέκια, αυτόματα, πιστόλια, περίστροφα), χειροβομβίδες και άλλα είδη οπλισμού.

²³ Οπ. Παρ.

²⁴ <http://www.balkananalysis.com/greece/2011/05/15/organized-crime-in-greece-statistics-trends-and-police-countermeasures-in-2011-2/>

²⁵ http://www.astynomia.gr/images/stories/2016/statistics16/2015-ekthesi_org.pdf

3.1.3. Στατιστικά στοιχεία που αφορούν το παράνομο εμπόριο όπλων στην Ελλάδα από το 1992 έως σήμερα

Η μεγάλη αδυναμία της ανάλυσης και της καταγραφής των γεγονότων που αφορούν το παράνομο εμπόριο όπλων, εντοπίζεται στο γεγονός ότι ο συγκεκριμένος κλάδος του οργανωμένου εγκλήματος μπορεί να χαρακτηριστεί ως δευτερεύων έγκλημα σε πολλά άλλα εγκλήματα καθώς τα όπλα αποτελούν βασικό συστατικό σχεδόν κάθε παράνομης πράξης και όπως είναι λογικό σχεδόν κανένα από τα οπλικά συστήματα που χρησιμοποιούνται δεν είναι νόμιμο.

Η δεύτερη μεγάλη αδυναμία η οποία σχετίζεται με τον τρόπο καταγραφής και ανάλυσης της συγκεκριμένης εργασίας αφορά το μεγάλο κενό στα στατιστικά στοιχεία που θέλαμε να παρουσιάσουμε, τα οποία είναι διαθέσιμα στο κοινό. Πιο συγκεκριμένα, υπάρχουν περισσότερα στοιχεία όσον αφορά το ζήτημα του παράνομου εμπορίου από το έτος 2004 και μετά. Παρόλα αυτά καταφέραμε να εντοπίσουμε κάποιους πίνακες οι οποίοι θα μπορέσουν να μας δώσουν μία γενική εικόνα για τα έτη 1991-2008 ως προς τη λαθρεμπορία και την κατάσχεση όπλων, ώστε να μπορέσουμε να βγάλουμε κάποια συμπεράσματα όσον αφορά το κατά πόσο επηρεάστηκε η Ελλάδα από το 1992 και μετά.

Ο πρώτος πίνακας που παραθέτουμε αφορά το λαθρεμπόριο:

	ΤΕΛΕΣ ΤΗΚΑΝ	ΑΠΟΠ ΕΙΡΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΞΙΧΝΙΑ ΣΤΗΚΑΝ	ΔΡΑΣΤΕΣ		
					ΗΜΕΔΑΠΟΙ	ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
1991	98	1	99	99	139	6	145
1992	198		198	198	284	9	293
1993	145		145	143	175	27	202
1994	195		195	191	234	15	249
1995	163		163	154	189	45	234
1996	186		186	170	115	108	223
1997	220		220	199	137	112	249
1998	445		445	404	181	289	470
1999	398		398	319	168	174	342
2000	520	1	521	355	186	233	419
2001	549		549	350	194	212	406
2002	464	7	471	362	226	220	446
2003	560	3	563	493	210	360	570
2004	293	36	329	191	96	120	216
2005	277	38	315	205	125	132	257
2006	170		170	147	109	62	171
2007	100		100	73	69	22	91
2008	78		78	68	62	22	84

Πίνακας 1: Δράστες εγκλημάτων, 1991-2008

Πηγή: <http://www.astynomia.gr/images/stories/NEW/hellas.pdf>, σελ. 10

Στον παραπάνω πίνακα μπορούμε να παρατηρήσουμε την αύξηση του λαθρεμπορίου από το 1992 και μετά όπως τονίσαμε και στα στοιχεία που χρησιμοποιήσαμε έως τώρα στην εργασία. Παρατηρείται μια τεράστια αύξηση στα περιστατικά τα οποία αφορούν το λαθρεμπόριο και τα οποία εξιχνιάστηκαν από τις αστυνομικές αρχές. Πιο αναλυτικά, παρατηρούμε τον αριθμό των εγκλημάτων από το 1991 έως το 1992 να διπλασιάζεται και μέχρι το 2007 να παραμένει τριψήφιος, ενώ μέχρι το 2005 φαίνεται να είναι πολύ σημαντικός ο αριθμός μέχρι που το 2003 φτάνει τα 493 εγκλήματα λαθρεμπορίου που εξιχνιάστηκαν.

Όσον αφορά την καταγωγή των εγκληματιών, παρατηρούμε μία αυξητική τάση των αλλοδαπών εγκληματιών από το 1992 και μετά όπως είναι λογικό μιας και τότε είχαμε τις πρώτες μαζικές εισροές παράνομων μεταναστών από την περιοχή των Βαλκανίων (κυρίως Αλβανία και Βουλγαρία). Επίσης παρατηρούμε ότι από το 1998 μέχρι και το 2005 οι αλλοδαποί εγκληματίες είναι περισσότεροι από τους ημεδαπούς.

Για την πιο σωστή ανάλυση των στατιστικών στοιχείων, παρακάτω παρατίθεται ένας πίνακας που αφορά τις συλλήψεις περί οπλοκατοχής. Δυστυχώς δεν ξεκαθαρίζει ακριβώς πόσα από αυτά τα όπλα ήταν προϊόντα παράνομης εμπορίας αλλά τουλάχιστον δίνει μία γενική εικόνα.

	ΤΕΛΕΣ ΤΗΚΑΝ	ΑΠΟΠ ΕΙΡΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΞΙΧΝΙΑ ΣΤΗΚΑΝ	ΔΡΑΣΤΕΣ		
					ΗΜΕΔΑΠΟΙ	ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
1991	1055	2	1057	1018			1174
1992	1061	3	1064	1018			1154
1993	1031		1031	969			1091
1994	1020	1	1021	955			1091
1995	1157		1157	1027			1178
1996	1339	1	1340	1178			1398
1997	1542	1	1543	1311			1568
1998	1369	43	1412	1156	997	233	1230
1999	1436	15	1451	1151	1161	155	1316
2000	1830	7	1837	1589	1766	232	1998
2001	2113	9	2122	1852	1900	311	2211
2002	2108	13	2121	1841	1871	281	2152
2003	1994	11	2005	1709	1747	308	2055
2004	1830	32	1862	1473	1461	243	1704
2005	2156	33	2189	1744	1726	344	2070
2006	1862	22	1884	1439	1410	265	1675
2007	2384	11	2395	1830	1714	449	2163
2008	1266	2	1268	1000	903	324	1227

Πίνακας 2: Συλλήψεις περί οπλοκατοχής

Πηγή: <http://www.astynomia.gr/images/stories/NEW/hellas.pdf>, σελ. 16

Στον παραπάνω πίνακα λοιπόν, παρατηρούμε ότι από το 1991 έως και το 1994, τα περιστατικά κινούνται στους ίδιους περίπου αριθμούς, ενώ από το 1995 και μέχρι το 2008 ο αριθμός των περιστατικών αυξάνεται με αποτέλεσμα από το 2001 έως το 2007 ο αριθμός σχεδόν διπλασιάζεται σε κάθε χρονιά. Όσον αφορά την καταγωγή των δραστών παρατηρούμε ότι σε όλα τα χρόνια τα οποία υπάρχουν ξεχωριστές κατηγορίες αλλοδαπών και ημεδαπών, οι ημεδαποί είναι πάντα πολύ

περισσότεροι, με σημείο αναφοράς το 2002 όπου ο αριθμός είναι κάτι παραπάνω από εξαπλάσιος²⁶.

Στην Ελλάδα το 2004 έγιναν 178 έρευνες σε υποθέσεις που αφορούν το οργανωμένο έγκλημα. Καμία από αυτές τις αναλυτικές έρευνες, όμως, δεν αφορούσε ως κύριο ζήτημα το παράνομο εμπόριο όπλων. Παρόλα αυτά σε 41 υποθέσεις το παράνομο εμπόριο όπλων συμπεριλήφθηκε ως ‘δευτερεύον έγκλημα’. Παρακάτω παρατίθενται δύο πίνακες με τα εγκλήματα τα οποία διερευνήθηκαν.

ΕΓΚΛΗΜΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ	46
ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΩΝ	39
ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ (διακίνηση)	28
ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΕΣ	13
ΑΠΑΤΕΣ	12
ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΛΕΜΜΕΝΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	6
ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ ΤΣΙΓΑΡΩΝ	6
ΛΗΣΤΕΙΕΣ	6
ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΕΙΣ	5
ΕΚΒΙΑΣΜΟΙ	5
ΚΛΟΠΕΣ	3
ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΟΡΝΟΓΡΑΦΙΑ	3
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ	3
ΠΑΡΑΝ. ΕΜΠΟΡΙΟ ΠΟΛΙΤ/ΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	2
ΑΠΑΓΩΓΕΣ-ΟΜΗΡΙΕΣ	1
Αθροισμα	178

Πίνακας 3: Έρευνες σε υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος

Πηγή: http://www.astynomia.gr/images/stories/STATS/Attachment14438_ekthesi_2004.pdf, σελ. 4

²⁶ <http://www.astynomia.gr/images/stories/NEW/hellas.pdf>

ΚΥΡΙΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ		ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	
ΑΠΑΤΕΣ	12	ΚΛΟΠΕΣ	9
		ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΕΣ	1
ΑΠΑΓΩΓΕΣ	1		8
		ΕΚΒΙΑΣΕΙΣ	1
ΠΑΡΑΝΟΜΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	2		1
		ΕΜΠΟΡΙΟ ΟΠΛΩΝ	1
ΕΚΒΙΑΣΕΙΣ	5		3
		ΑΠΑΓΩΓΕΣ	1
		ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΛΕΜΜΕΝΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	1
		ΕΜΠΟΡΙΟ ΟΠΛΩΝ	1
ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΩΝ	39		23
		ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ (χρήση)	1
		ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΚΑΤΑΚΡΑΤΗΣΗ	3
		ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ	18
		ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΕΣ	1
ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΛΕΜΜΕΝΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	6		6
		ΚΛΟΠΕΣ	1
		ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	1
		ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΕΣ	4
ΚΛΟΠΕΣ	3		2
		ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΕΙΣ	1
		ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΕΣ	1
ΛΑΘΕΜΠΟΡΙΟ ΤΣΙΓΑΡΩΝ	6		
ΛΗΣΤΕΙΕΣ	6		5
		ΕΜΠΟΡΙΟ ΟΠΛΩΝ	1
		ΚΛΟΠΕΣ	1
		ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ (διακίνηση)	3
ΕΜΠΟΡΙΟ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ	28		4
		ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ	1
		ΕΜΠΟΡΙΟ ΟΠΛΩΝ	3
ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΟΡΝΟΓΡΑΦΙΑ	3		
		ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ	1
ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ	46		18
		ΑΠΑΓΩΓΕΣ	6
		ΑΡΠΑΓΕΣ	1
		ΚΛΟΠΕΣ	4
		ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ (διακίνηση)	1
		ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΕΣ	6
ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΕΙΣ	5		2
		ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ (διακίνηση)	1
		ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΕΣ	1
ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΕΣ	13		6
		ΔΩΡΟΔΟΚΙΕΣ	2
		ΚΛΟΠΕΣ	1
		ΛΑΘΕΜΠΟΡΙΟ ΤΣΙΓΑΡΩΝ	1
		ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ	1
		ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΕΣ	1
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ	3		3
		ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΕΣ	3
ΣΥΝΟΛΟ	178		83

Πίνακας 4: Ανάλυση δευτερευόντων εγκλημάτων οργανωμένου εγκλήματος

Πηγή: http://www.astynomia.gr/images/stories/STATS/Attachment14438_ekthesi_2004.pdf, σελ. 4

Ύστερα από αυτές τις υποθέσεις η Ελληνική κυβέρνηση προχώρησε σε νέα μέτρα:

- Τροποποίησαν παλιά νομοθετήματα και ψήφισαν νέα νομοθετικά μέτρα
- Βελτίωσαν τις αστυνομικές μεθόδους πρόληψης και καταστολής
- Ίδρυσαν νέες εξειδικευμένες ομάδες και αναδιάρθρωσαν τις οργανωτικές υπηρεσίες εφαρμογής του νόμου
- Στήριξαν τη συνεχή εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού
- Και ενίσχυσαν τη διεθνή συνεργασία με νέες συμφωνίες²⁷.

Ύστερα από έρευνα στα διαθέσιμα αρχεία της Ελληνικής Αστυνομίας όσον αφορά τον τομέα παράνομης διακίνησης όπλων και για τις επόμενες χρονολογίες, το μόνο που καταφέραμε να εντοπίσουμε ήταν γενικές αναφορές στις ετήσιες εκθέσεις τους όπως οι εξής παρατηρήσεις:

«Συνολικά πρέπει να αναφερθεί ότι σε αρκετές περιπτώσεις οι διάφορες εγκληματικές ομάδες που είχαν εμπλοκή στην παραγωγή ή διακίνηση ναρκωτικών διαπιστώθηκε να εμπλέκονται και σε άλλες σοβαρές εγκληματικές δραστηριότητες όπως διακίνηση όπλων, τοκογλυφία, προστασία νυχτερινών κέντρων, μαστροπεία, πλαστογραφία κ.ο.κ.²⁸» και επίσης η παρατήρηση ότι «ο οπλισμός προέρχεται από την παράνομη αγορά και η προμήθεια γίνεται από άλλες εγκληματικές ομάδες.²⁹».

Γενική παρατήρηση λοιπόν η οποία προέρχεται από αρκετή μελέτη των διαθέσιμων στοιχείων είναι ότι όσα εγκλήματα ανήκουν στην κατηγορία του οργανωμένου εγκλήματος συνδέονται πάντα με την παράνομη απόκτηση οπλικών συστημάτων, πολλών από τα οποία καταλήγουν στα χέρια της Ελληνικής Αστυνομίας και οικειοποιούνται.

Στην ετήσια έκθεση για το Οργανωμένο Έγκλημα του 2015 εντοπίζουμε ένα κεφάλαιο που ασχολείται συγκεκριμένα με τη διακίνηση όπλων και πυρομαχικών. Συγκαταλέγεται στις κύριες εγκληματικές δραστηριότητες του οργανωμένου εγκλήματος μαζί με την παράνομη μετανάστευση, εμπορία ναρκωτικών και ανθρώπων, τη λαθρεμπορία και τις οργανωμένες απάτες³⁰. Χαρακτηριστικά

²⁷http://www.astynomia.gr/images/stories/STATS/Attachment14438_ekthesi_2004.pdf, σελ. 35

²⁸http://www.astynomia.gr/images/stories/2011/statistics2011/ekthesi_organwmenou_egklhmatos_2011.pdf, σελ. 20

²⁹ Οπ. Παρ., σελ. 25

³⁰http://www.astynomia.gr/images/stories/2016/statistics16/2015-ekthesi_org.pdf, σελ. 5

αναφέρεται ότι «Οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στην παράνομη— διακίνηση ναρκωτικών, μεταναστών & προσφύγων, στα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας, στις εκβιάσεις και στη διακίνηση όπλων & πυρομαχικών εμφανίζουν την πιο πολυδιάστατη εγκληματική δραστηριότητα (Polycriminal groups)³¹».

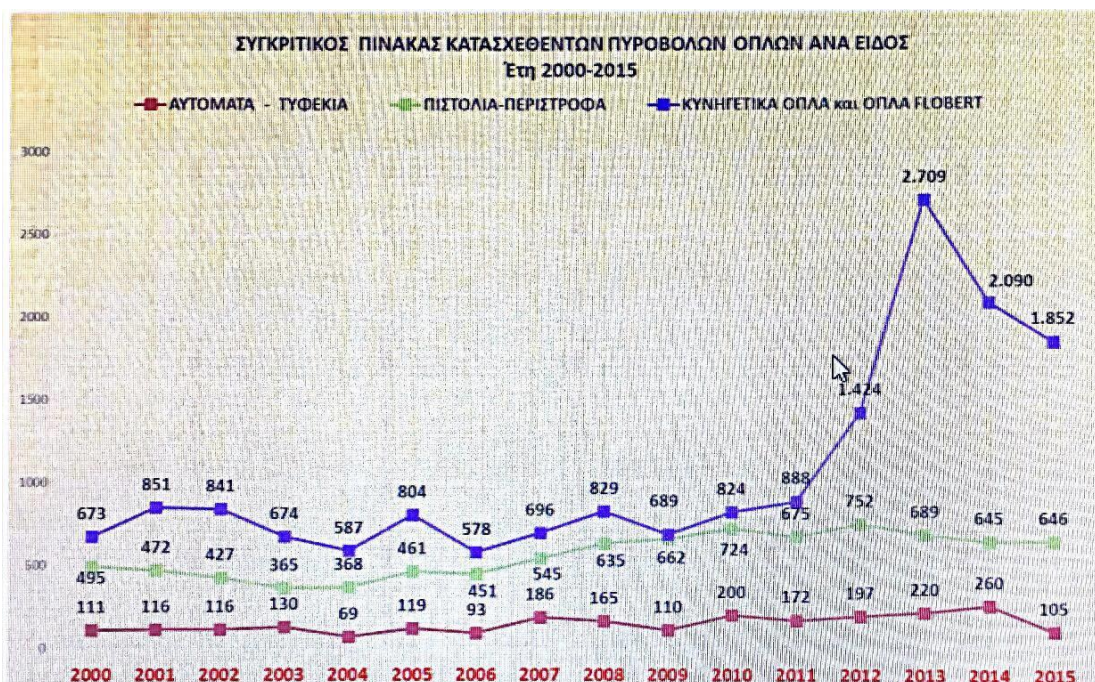
Εν γένει, όπως έχει αναφερθεί και παραπάνω, η διακίνηση όπλων αποτελεί μία εγκληματική δραστηριότητα η οποία εμφανίζεται ως δευτερογενής και συμβαδίζει με έτερες μορφές εγκληματικής δραστηριότητας. Η Ελλάδα, ύστερα από τις αναταραχές τη δεκαετία του 1990 στην Αλβανία και τη Γιουγκοσλαβία και τη διακίνηση μεγάλου αριθμού όπλων και πυρομαχικών, αποτέλεσε κυρίως «χώρα προορισμού» από τις βόρειες γειτονικές χώρες για την κάλυψη της «εγχώριας παράνομης αγοράς» αλλά παράλληλα και «ενδιάμεση» μιας και αρκετά όπλα μεταφέρθηκαν διαμέσου της Ελλάδας σε χώρες της Μέσης Ανατολής.

Ο παρακάτω πίνακας αποτυπώνει τις δεκαετίες από το 2000 έως το 2015 και αφορά τις κατασχέσεις που έγιναν στην Ελληνική Επικράτεια. Παρατηρείται μία αυξητική τάση έως το 2013 όπου είχαμε την ανώτερη τιμή στις κατασχέσεις κυνηγετικών όπλων και όπλων τύπου FLOBERT³².

³¹http://www.astynomia.gr/images/stories/2016/statistics16/2015-ekthesi_org.pdf, σελ. 5

³²

Το 1845, ο γάλλος εφευρέτης Louis Nicolas Flobert τροποποίησε ένα καπάκι για να κρατήσει μια μικρή σφαίρα μολύβδου. Ο Flobert τροποποίησε περαιτέρω το καπάκι δημιουργώντας ένα χείλος στην άκρη, έτσι ώστε το καπάκι και η σφαίρα να χωρέσουν σε ένα θάλαμο ενός όπλου. Ο γύρος δεν περιείχε σκόνη και σχεδιάστηκε για να γίνει παιχνίδι. Στη συνέχεια, αυτά τα τυφέκια και τα πιστόλια σχεδιάστηκαν για πυροβολισμό σε εσωτερικούς χώρους γυμναστικής σε μεγάλα σπίτια.

Πίνακας 5: Συγκριτικός Πίνακας κατασχεθέντων πυροβόλων όπλων ανά είδος

Πηγή: http://www.astynomia.gr/images/stories/2016/statistics16/2015-ekthesi_org.pdf, σελ. 83

Ο επόμενος πίνακας αφορά τον αριθμό παραβάσεων Νομοθεσίας Περί Όπλων, όπου παρατηρείται και εκεί αυξητική τάση μέχρι το 2013 και μειωτική τάση, κατά την τελευταία διετία έως το 2015.

Πίνακας 6: Αριθμός Παραβάσεων Νομοθεσίας Περί όπλων (2000-2015)

Πηγή: http://www.astynomia.gr/images/stories/2016/statistics16/2015-ekthesi_org.pdf, σελ. 83

Το 2015, υπάρχουν πέντε περιπτώσεις διαπίστωσης εμπλοκής οργανωμένων ομάδων, οι οποίες απαρτίζονταν από συνολικά σαράντα μέλη. Επρόκειτο για ολιγομελείς (έως 6 μέλη), πολυμελείς (6-12 μέλη) αλλά και ομάδες που συγκροτούσαν ένα ολόκληρο εγκληματικό δίκτυο (12-18 μέλη). Οι υπηκοότητες των μελών τους ήταν Ελλάδα, Συρία, Ινδία, Τουρκία, Αιγύπτου, Βουλγαρία και Αλβανία. Ορισμένες ομάδες εμφάνιζαν πολυδιάστατη εγκληματική δραστηριότητα (εμπλέκονταν σε λαθρεμπόριο τσιγάρων, παράνομη διακίνηση κάνναβης και σε τοποθετήσεις ΑΕΜ)³³.

Αριθμός ΕΟ (2015)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική ή δραστηριότητα	Εγχώριες	Αλλοδαπές	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Εμπλεκόμενες Χώρες	Περιοχές Δράσης
5	Λαθρεμπόριο Τσιγάρων Έκρηξη Φθορές Ξένης Ιδιοκτησίας Διακίνηση Ναρκωτικών ουσιών Νομοθεσία Περί Φωτοβολίδων	2	2	1	Ελλάδα Βουλγαρία Τουρκία Κύπρος Αλβανία Λιβύη	Αττική Αχαΐα Ηλεία Κόρινθος Καλαμάτα Ελληνική Επικράτεια

Πίνακας 7: Περιπτώσεις Οργανωμένου Εγκλήματος το έτος 2015

Πηγή: http://www.astynomia.gr/images/stories/2016/statistics16/2015-ekthesi_org.pdf, σελ. 85

³³http://www.astynomia.gr/images/stories/2016/statistics16/2015-ekthesi_org.pdf, σελ. 85

Η διακίνηση του οπλισμού γίνεται:

- Με οχήματα (Ι.Χ – Φ/Γ) σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες μέσω των θεσμοθετημένων σημείων εισόδου/εξόδου Χώρας (Αλβανίας, Τουρκίας, Βουλγαρίας, πΓΔΜ)
- Με πλοία φορτωμένα σε container
- Με επιβάτες λεωφορείων οι οποίοι τον αποκρύπτουν στις αποσκευές τους.
- Πεζή από μη θεσμοθετημένα σημεία εισόδου τα οποία στη συνέχεια τα αποκρύπτουν σε συγκεκριμένα σημεία (κυρίως στην Ε/Α μεθόριο).

Την πιο γνωστή μεθοδολογία δράσης αποτελεί η νόμιμη εισαγωγή διαφόρων απενεργοποιημένων όπλων όπου στη συνέχεια μετατρέπονται σε πυροβόλα όπλα και φυσίγγια αυτών και διακινούνται στην εγχώρια αγορά. Οι ομάδες όπου ασχολούνται με τη διακίνηση αυτών συνήθως εμφανίζουν υψηλό βαθμό ειδίκευσης, καθώς διαθέτουν γνώσεις και εξοπλισμό για τη μετατροπή-τροποποίηση των όπλων.

Συνήθως *«εκμεταλλεύονται τις νομότυπες δομές για διακίνηση των εγκληματικών τους προσόδων (εταιρίες μεταφοράς χρημάτων, ταχυμεταφορών, τραπεζικά ιδρύματα, λεωφορεία του ΚΤΕΛ) αλλά και του παράνομου οπλισμού (εταιρίες ταχυμεταφορών, καταστήματα εμπορίας όπλων, μεταφορά με λεωφορεία ΚΤΕΛ ή/και τουριστικών γραφείων, σύσταση ναυτιλιακών εταιριών στην αλλοδαπή). Περαιτέρω, αναπτύσσουν συνεργασίες με νόμιμους εμπόρους όπλων, στην αλλοδαπή κυρίως, εισάγοντας νόμιμα τον οπλισμό στη χώρα μας, τον οποίο στη συνέχεια τον τροποποιούν-μετασκευάζουν»³⁴»*

Η ίδια αδυναμία που αναφέρθηκε και παραπάνω ισχύει και για τα τελευταία δύο χρόνια καθώς δεν υπάρχουν ποσοτικά δεδομένα που να αφορούν την ελληνική πραγματικότητα. Τα μόνα στοιχεία που υπάρχουν στο διαδίκτυο και αφορούν την Ελλάδα, είναι γενικές παρατηρήσεις σε σχέση με το οργανωμένο έγκλημα και χαρακτηριστικά αναφέρεται για το 2016, ότι*«Τα αναφερόμενα εγκλήματα που αφορούν ναρκωτικά, όπλα ή εκρηκτικά μειώθηκαν σε σύγκριση με το 2014»³⁵*. Ενώ παράλληλα η έρευνα του OSAC³⁶ για το 2017 αναφέρει ότι τα εγκλήματα που υπάγονται στο οργανωμένο έγκλημα είναι πολύ υψηλά σε σχέση με το 2015³⁷.

³⁴http://www.astynomia.gr/images/stories/2016/statistics16/2015-ekthesi_org.pdf, σελ. 86

³⁵<https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=19107>

³⁶Overseas Security Advisory Council

³⁷ <https://www.osac.gov/pages/ContentReportDetails.aspx?cid=21241>

3.1.4. Η Ελλάδα ως σταυροδρόμι του οργανωμένου εγκλήματος

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, η γεωγραφία της Ελλάδας την αφήνει ευάλωτη στο λαθρεμπόριο. Υπάρχουν σχεδόν 14.000 χιλιόμετρα ακτογραμμής που πρέπει να παρακολουθούνται, μια θάλασσα που περιλαμβάνει περίπου 2.000 νησιά και περισσότερα από 500 σκάφη γύρω από την Ελλάδα, ανά πάσα στιγμή, σύμφωνα με την Ελληνική Ακτοφυλακή.

Εξαιτίας λοιπόν αυτής της τεράστιας ακτογραμμής, οι ομάδες οργανωμένου εγκλήματος μπορούν να προσαρμοστούν γρήγορα στις καταστάσεις μόλις εντοπίσουν κάποιο τμήμα το οποίο δεν παρακολουθείται. Το Ελληνικό λιμενικό σώμα πιστεύει ότι οι ομάδες οργανωμένου εγκλήματος είναι δυνατό να ακολουθούν τις ίδιες παράνομες διαδρομές με αυτές που ακολουθεί η παράνομη μετανάστευση.

Τα μικρότερα λιμάνια της Ελλάδας και η τεράστια ακτογραμμή αποτελούν, όπως αναφέραμε και παραπάνω, ευάλωτο σημείο για το λαθρεμπόριο μικρής κλίμακας. Παράλληλα όμως, και τα μεγάλα λιμάνια γίνονται στόχος συχνά. Ο Πειραιάς είναι ένα από τα μεγαλύτερα λιμάνια της περιοχής σε θέμα διέλευσης σκαφών και πλοίων επιβατικών ή μη και μαζί με τη Θεσσαλονίκη είναι οι δύο μεγάλοι στόχοι των εγκληματικών ομάδων με σκοπό να μεταφέρουν παράνομα αγαθά.

Μια δοκιμασμένη τακτική που χρησιμοποιούν οι λαθρέμποροι είναι να συνδυάζουν το λαθρεμπόριο μικρής και μεγάλης κλίμακας με διάφορες τεχνικές. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί: ένα μεγάλο φορτηγό πλοίο, που φέρει νόμιμα και παράνομα αγαθά ταυτόχρονα, το οποίο σταματάει πριν φτάσει στα ελληνικά χωρικά ύδατα και τα παράνομα εμπορεύματα εκφορτώνονται σε μικρά, ταχύπλοα. Αυτά τα σκάφη θα ταξιδέψουν στη συνέχεια σε μικρούς λιμένες ή ακόμα και σε απομονωμένες παραλίες όπου θα συναντηθούν με φορτηγά. Αυτή η τακτική είναι αποτελεσματική επειδή οι αρχές πρέπει να προσπαθήσουν να εντοπίσουν τα σκάφη τα οποία εκφορτώνουν στο ελληνικό έδαφος, το οποίο είναι δύσκολο.

Στα τέλη του 2001, οι Ευρωπαϊκές υπηρεσίες πληροφοριών κατέγραψαν σημαντική δραστηριότητα από τις ιταλικές και άλλες Ευρωπαϊκές εγκληματικές οργανώσεις όσον αφορά το λαθρεμπόριο όπλων προς παλαιστινιακές ομάδες στη Μέση Ανατολή. Αυτή είναι η συνέχεια μιας σύνδεσης που έχει υπάρξει για

τουλάχιστον μια δεκαετία. Το 1992, οι Ιταλικές αρχές ανέφεραν σύνδεση μεταξύ των ιταλικών εγκληματικών ομάδων και της κυβέρνησης της Συρίας. Σε αυτή τη σχέση, οι Ιταλοί πουλούσαν ναρκωτικά για να αγοράσουν όπλα που πωλήθηκαν σε διάφορους Άραβες μέσω της κυβέρνησης της Συρίας³⁸. Μέσω των αραβικών ενδιαμέσων σε αρκετές χώρες, οι ιταλικές ομάδες προσφέρθηκαν να πουλήσουν μια μεγάλη ποικιλία βαρέων όπλων και να εξασφαλίσουν την παράδοσή τους σε μία τιμή χαμηλότερη από τις διεθνείς τιμές. Οι δύο διαδρομές για τέτοιες διαπραγματεύσεις ήταν οι εξής: Βρυξέλλες - Βηρυτός και Μιλάνο - Βηρυτός.

Σύμφωνα με πρόσφατες εκθέσεις, η Ελλάδα αποτελεί σημαντικό σημείο διέλευσης για το διεθνές εμπόριο όπλων. Αλβανικές, Ιταλικές και Ρωσικές ομάδες οργανωμένου εγκλήματος αλλά και οργανώσεις ανταρτών στο Κοσσυφοπέδιο κινούν όπλα από διάφορες περιοχές της Ελλάδας σε διάφορα σημεία της Ευρώπης³⁹.

Το 2002, οι ελληνικές αρχές υπολόγιζαν ότι στην Ελλάδα ετησίως εισέρχονταν περίπου 50.000 παράνομα πυροβόλα όπλα. Χαρακτηριστικά, ελληνικές εφημερίδες ανέφεραν ότι « ναρκωτικά και όπλα αποστέλλονται στην Ελλάδα από χώρες της πρώην ΕΣΣΔ και στη συνέχεια μεταφέρονται σε ευρωπαϊκά έθνη μέσω της Ιταλίας. Τα τεράστια κέρδη αυτής της μορφής εμπορίου ξεπλένονται στην Ελλάδα και την Κύπρο όπου η Ρωσική μαφία έχει ισχυρή βάση στήριξης. Μία πιθανή απαγόρευση ήταν δύσκολη να συμβεί καθώς οι Ρωσικές ομάδες έχουν δημιουργήσει δεσμούς με αξιωματούχους που κατείχαν επιρροή στην Ελλάδα⁴⁰.

Άλλη μία σημαντική πηγή εισόδου παράνομων όπλων στην Ελλάδα, είναι ο μεγάλος αριθμός όπλων που εκτιμάται σε 550.000, τα οποία κλάπηκαν από στρατιωτικά αποθέματα στην Αλβανία κατά τη διάρκεια της κρίσης του 1997⁴¹.

Στην Ελλάδα τα όπλα που διακινούνται παράνομα είναι κυρίως ελαφρά όπλα, συμπεριλαμβανομένων των ρωσικών Kalashnikov και το ισραηλινό Uzi, παρόλο που αντικείμενα όπως εκτοξευτήρες ρουκετών εμφανίζονται επίσης στη μαύρη αγορά. Ιταλικές ομάδες μαφίας εμπορεύονται τσιγάρα, όπλα και ναρκωτικά στη δυτική Ελλάδα από το 1999 τουλάχιστον. Αυτό του είδους το εμπόριο γίνεται συχνά σε

³⁸ Williams, Phil. "Drugs and Guns," Bulletin of the Atomic Scientists, 55, no. 1, 1999

³⁹ Δημήτρης Νικολακόπουλος, The Arms Trade in Greece, δημοσιεύτηκε στο βήμα της Κυριακής, 5 Αυγούστου 2001.

⁴⁰ Δημήτρης Νικολακόπουλος, The Arms Trade in Greece, δημοσιεύτηκε στο βήμα της Κυριακής, 5 Αυγούστου 2001.

⁴¹ Γεώργιος Σόμπολος, 2.5 δισεκατομμύρια δραχμές επιστροφή ετησίως από το εμπόριο όπλων, δημοσιεύτηκε στην Ημερησία 22 Δεκέμβρη 2001

συνεργασία με αλβανικές ομάδες, οι οποίες από τη δεκαετία του 1990 είχαν ήδη αρχίσει να εκμεταλλεύονται τη βορειοδυτική ακτή της Ελλάδας με ταχύπλοα⁴². Και οι ομάδες που προέρχονται από τη Ρουμανία κατέχουν επίσης μερίδιο στη μαύρη αγορά. (Βλ. Χάρτη 3, περί εκτιμώμενου αριθμού πυροβόλων όπλων ανά χώρα)

Η Κρήτη κατέχει το ρόλο του μεγαλύτερου κέντρου εμπορίου όπλων, αλλά παράλληλα οι Αλβανοί διακινητές έχουν καθιερώσει σημαντικές αγορές και στο δέλτα του ποταμού Έβρου και στην πόλη των Ιωαννίνων, στη βορειοανατολική και τη βορειοδυτική Ελλάδα αντίστοιχα.

Όλες αυτές οι πληροφορίες μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η ασφάλεια της Ελλάδας βρίσκεται σε κρίσιμο σημείο καθώς τα πρώην κράτη της Ε.Σ.Σ.Δ. αλλά και ευρωπαίοι γείτονες έχουν τη δυναμική να εισέρχονται στην Ελλάδα ανενόχλητοι φέροντας μαζί τους παράνομο εμπόριο όπως ναρκωτικά, όπλα και διάφορα άλλα υλικά.

3.1.5. Ομάδες οργανωμένου εγκλήματος πλησίον της Ελλάδας

Αυτό το κεφάλαιο απευθύνεται στις κυριότερες περιοχές οι οποίες επηρεάζουν την Ελλάδα μέσω των εγκληματικών δραστηριοτήτων τους και ειδικά διαμέσου του παράνομου εμπορίου των όπλων και τις χώρες διεθνούς εγκληματικής δραστηριότητας που απειλούν τα συμφέροντά της.

➤ Ιταλικό οργανωμένο έγκλημα

Οι μεγαλύτερες εγκληματικές οργανώσεις της Ιταλίας - η καλαβριανή Ndrangheta, η Νεαπολιτάνη Camorra και η Puglian Sacra Corona Unita - γεννήθηκαν και εκτράφηκαν σε τραχιά αγροτικές περιοχές. Η ήττα του ιταλικού φασισμού στον Β Παγκόσμιο Πόλεμο επέτρεψε σε αυτές τις ομάδες να επεκτείνουν την επιρροή τους σε αστικές περιοχές, γεγονός που παρείχε μεγαλύτερες ανοχές στον έξω κόσμο. Πολλές από τις τραπεζικές, εμπορικές και λιμενικές εγκαταστάσεις της Ιταλίας έπεσαν υπό την επήρεια ή τον έλεγχο του οργανωμένου εγκλήματος. Οι ιταλικές εγκληματικές οργανώσεις μοιράζονται το χαρακτηριστικό της ενσωμάτωσης στενών οικογενειών εγκλήματος ή φυλών. Σύμφωνα με το FBI, οι τέσσερις μεγάλες ιταλικές

⁴²Κώστας Χατζίδης, Η ιταλική μαφία έχει απλώσει τα πλοκάμια της στην Ελλάδα, δημοσιεύτηκε στα Νέα στις 5 Νοεμβρίου 2002

ομάδες οργανωμένου εγκλήματος περιλαμβάνουν 540 οικογένειες εγκλημάτων και περισσότερα από 21.000 μέλη⁴³. Η Σικελική Μαφία είναι η παλαιότερη, πιο ισχυρή και πιο ιεραρχική ομάδα εγκληματιών της Ιταλίας. Από την κατάρρευση του Σοβιετικού Συνασπισμού, οι τοπικές ομάδες εγκληματικότητας στα ευμετάβλητα βαλκανικά κράτη κατέστησαν σημαντική πηγή όπλων και εκρηκτικών για το ιταλικό οργανωμένο έγκλημα. Η πρώην Γιουγκοσλαβία και η Αλβανία φαίνεται να είναι η πρωταρχική αρένα των ιταλικών εγκληματικών οργανώσεων να αποκτούν και να πωλούν παράνομα όπλα. Σύμφωνα με δημοσιεύματα του 1998 και του 1999, οι τιμές μαύρης αγοράς για όπλα πεζικού της Γιουγκοσλαβίας κυμάνθηκαν από 100 έως 500 τοις εκατό περισσότερο από τις εμπορικές τιμές των εν λόγω όπλων και τα κέρδη από τα εκρηκτικά είναι τεράστια. Με την παραδοσιακή βάση των δραστηριοτήτων της κατά μήκος της νότιας ακτής της Αδριατικής της Ιταλίας, η Sacra Corona Unita ασχολείται εκτενώς με το λαθρεμπόριο όπλων από τα Βαλκάνια.

➤ **Βαλκάνια**

Οι τοπικές εγκληματικές ομάδες σε όλες τις χώρες της πρώην *Γιουγκοσλαβίας* εκμεταλλεύονται ευκαιρίες για λαθρεμπόριο υγρών, όπλων και τσιγάρων, εμπορία γυναικών για πορνεία, εκβιασμούς και ξέπλυμα χρημάτων. Η εμπορία ηρωίνης μέσω της πρώην Γιουγκοσλαβίας προς τις αγορές της Δυτικής Ευρώπης έχει καταστεί σημαντική δραστηριότητα για τις ομάδες οργανωμένου εγκλήματος. Οι ποινικές ομάδες που συνδέονται με τις μεταποιητικές επιχειρήσεις εμπλέκονται σε κλοπή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Επιπλέον, οι τοπικές ομάδες εγκληματικότητας της περιοχής έχουν καθιερώσει συνεργατικά δίκτυα για να κυκλοφορούν σχετικά ελεύθερα πέραν των συνόρων. (*Βλ. χάρτη 1 για τις Οδούς διακίνησης λαθραίων προϊόντων στα Βαλκάνια*)

Οι τοπικές εγκληματικές ομάδες όχι μόνο απείλησαν την εφαρμογή των διατάξεων της ειρηνευτικής συμφωνίας του Ντέιτον για την αστυνομία και τη δικαιοσύνη, αλλά και οι δραστηριότητές τους εμπόδισαν τις προσπάθειες για την προώθηση της πολιτικής συμφιλίωσης και της οικονομικής ανασυγκρότησης. Οι εγκληματικές συμμορίες παραμένουν ένα σημαντικό πρόβλημα σε όλη τη *Βοσνία*.

Το *Κοσσυφοπέδιο* πνίγεται από την εγκληματική δραστηριότητα. Οι ομάδες οργανωμένου εγκλήματος της εθνοτικής *Αλβανίας*, της *Βοσνίας*, της *Κροατίας* και της

⁴³ <http://www.globalsecurity.org/military/world/europe/it-organized-crime.htm>

Σερβίας εκμεταλλεύονται τη διαφθορά και τα πορώδη σύνορα της περιοχής για τη διακίνηση γυναικών, ναρκωτικών, όπλων και άλλων λαθραίων. Ο πρώην απελευθερωτικός στρατός του Κοσσυφοπεδίου μπορεί να έχει χρησιμοποιήσει τους συνδέσμους του οργανωμένου εγκλήματος στην Ευρώπη για να αποκτήσει όπλα και πυρομαχικά.

Η *Αλβανία*, κάποτε η πιο απομονωμένη χώρα στην Ευρώπη, έγινε καταφύγιο για τοπικές και ξένες εγκληματικές ομάδες μετά την κατάρρευση του σταλινικού καθεστώτος. Το άνοιγμα των συνόρων της χώρας και η πολιτική ασυμφωνία στα Τίρανα επέτρεψαν στην Αλβανία να γίνει πρωταρχική εναλλακτική λύση στα παραδοσιακά βαλκανικά δρομολόγια διακίνησης μέσω της πρώην Γιουγκοσλαβίας, τα οποία διαταράχθηκαν από την έκρηξη εθνοτικών συγκρούσεων στις αρχές της δεκαετίας του 1990. Οι ιταλικές ομάδες οργανωμένου εγκλήματος - ιδιαίτερα η *Sacra Corona Unita* από την περιοχή *Puglian* της Ιταλίας στην Αδριατική Θάλασσα – κατάφεραν γρήγορα να εγκατασταθούν και στην Αλβανία. Συνήθως χρησιμοποιούν τη μακρά και τώρα σχεδόν μη προστατευμένη ακτογραμμή της Αλβανίας ως σταυροδρόμι για την παράνομη διακίνηση ναρκωτικών, όπλων και άλλων παράνομων αγαθών στην Αδριατική Θάλασσα προς την Ιταλία.

3.2. Πυλώνας Οικονομία

3.2.1. Γενικές παρατηρήσεις

Στον Πυλώνα Οικονομία της ΣΓΑ παρατηρούμε τις άμεσες και ουσιώδεις επιπτώσεις της λαθρεμπορίας όπλων, καθώς αποτελεί οικονομική δραστηριότητα. Ο Chambliss αναφέρει ότι «ένας από τους λόγους για τους οποίους αποτυγχάνουμε να κατανοήσουμε τι είναι το οργανωμένο έγκλημα, είναι ότι το τοποθετούμε σε διαφορετικό πλαίσιο από αυτό της κανονικής – νόμιμης επιχείρησης (*normal business*⁴⁴)». Συμπληρώνοντας λοιπόν αυτή τη φράση, πρέπει να ειπωθεί ότι οι οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες είναι πρωτίστως επιχειρηματικές δραστηριότητες. Πέρα από όλα τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά που αναφέρθηκαν παραπάνω όσον αφορά το οργανωμένο έγκλημα, πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν ότι δε δύναται να το δούμε ξεχωριστά από το βασικό του και αναπόσπαστο κομμάτι του, που είναι η ίδια η «παράνομη» οικονομία που δημιουργεί, η οποία «συμβιώνει» στο ίδιο κοινωνικό πλαίσιο, παράλληλα και ταυτόχρονα με τη νόμιμη.

Η παράλληλη λοιπόν δράση αυτής της οικονομίας μεταβάλλεται βάσει των οικονομικών, πολιτικών και κοινωνικών συνθηκών. Οι ίδιοι πολίτες οι οποίοι μπορεί να καταδικάζουν την παρανομία σε οποιοδήποτε επίπεδο γίνονται καταναλωτές του οργανωμένου εγκλήματος των πιο «αθώων» προϊόντων και όχι μόνο. Ως αποτέλεσμα, οι εγκληματικές οργανώσεις κερδίζουν την ανοχή της κοινωνίας, εισχωρώντας κάθε φορά και βαθύτερα⁴⁵.

Δημιουργείται λοιπόν μία κατάσταση κατά την οποία λόγω των ωφελημάτων που προσφέρουν οι παράνομες «επιχειρήσεις» μέσω της προσφοράς προϊόντων και υπηρεσιών με χαμηλότερες τιμές συγκριτικά με το νόμιμο εμπόριο και της δημιουργίας πολλών «θέσεων εργασίας» για ανθρώπους που ίσως να είναι ανειδίκευτοι και πολλές φορές στο περιθώριο λόγω διάφορων ζητημάτων (αλλοδαποί, αναλφάβητοι, ναρκομανείς), η οποία μπορεί να μη γίνεται φανερά αποδεκτή αλλά πρόκειται για καθημερινό φαινόμενο.

Η προσαρμοστικότητα του οργανωμένου εγκλήματος μεταβάλλεται ανάλογα με τις ανάγκες και τις δομικές ιδιαιτερότητες της εκάστοτε κοινωνίας και οικονομίας.

⁴⁴Οργανωμένο έγκλημα και οικονομική κρίση: τάσεις και μεταβολές Chambliss, W., (1978), *On the Take: From petty crooks to presidents*, Μπλούμινγκτον: Indiana University Press.

⁴⁵Ruggiero, V., & Vass, A., (1999), "Heroin Use and the Formal Economy, illicit Drugs and Licit Economies in Italy", *British Journal of Criminology*, σελ. 32 (3): 273-291.

Η προσαρμοστικότητα του εμφανίζεται σε τέτοιο βαθμό, που η σχέση νόμιμης οικονομίας και οργανωμένου εγκλήματος αναδεικνύεται σε «συμβιωτική» σχέση⁴⁶.

Σύμφωνα με τον Ruggiero στο βιβλίο του “Criminals and Service Providers: Cross- national dirty economies”, όταν η οικονομία αναμιγνύεται με την «βρώμικη οικονομία⁴⁷», υπάρχει σύμπτωση συμφερόντων της κοινωνίας και του οργανωμένου εγκλήματος. Στην περίπτωση αυτή, το οργανωμένο έγκλημα ανάγεται σε λειτουργικό κομμάτι της κοινωνίας⁴⁸.

3.2.2. Ο ρόλος της οικονομικής κρίσης στην αύξηση του οργανωμένου εγκλήματος

Με βάση την έκθεση της EUROPOL (SOCTA 2013) η οικονομική κρίση αναδεικνύεται με διαφορά σαν τον πρώτο παράγοντα ο οποίος ενισχύει την περίπτωση του οργανωμένου εγκλήματος⁴⁹.

Ο τρόπος ενίσχυσης δεν σημαίνει αναγκαστικά την όξυνση του φαινομένου αλλά τις μεταβολές οι οποίες έκαναν την εμφάνιση τους στον τρόπο εφαρμογής και τις νέες τάσεις. Παράδειγμα του γεγονότος αυτού αποτελούν οι πολιτικές λιτότητας και οι μειώσεις μισθών, τα οποία οδηγούν σε αύξηση των κρουσμάτων της διαφθοράς στον κρατικό μηχανισμό, με αποτέλεσμα να υπάρχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να ευνοηθεί η δράση των εγκληματικών οργανώσεων μέσω της δημιουργίας σχέσεων στήριξης και διευκόλυνσης.

Στο ίδιο μοτίβο κινείται και η ετήσια έκθεση του 2011 για το οργανωμένο έγκλημα από την αστυνομία όπου χαρακτηριστικά αναφέρει ότι ένας από τους παράγοντες που έχουν επηρεάσει την άνοδο του οργανωμένου εγκλήματος εν γένει στη χώρα μας είναι η οικονομική κρίση καθώς ακολουθείται από την άνοδο του ποσοστού ανεργίας του πληθυσμού και την μείωση του μέσου εισοδήματος των πολιτών οι οποίοι είναι το κατάλληλο υπόστρωμα για την ευδοκίμηση εγκληματικών δραστηριοτήτων.

⁴⁶Ruggiero, V., (1997) “Criminals and Service Providers: Cross- national dirty economies” *Crime, Law & Social Change* 28: σελ. 27–38.

⁴⁷«βρώμικες οικονομίες υιοθετείται προκειμένου να περιγράψει τα αντικειμενικά κοινά συμφέροντα που συνδέουν τις νόμιμες επιχειρήσεις με τις εγκληματικές.» (objective common interests linking together official business and criminal conduct).

⁴⁸Ruggiero, V., (1997) “Criminals and Service Providers: Cross- national dirty economies” *Crime, Law & Social Change* 28: σελ. 28.

⁴⁹SOTCA (Serious and Organized Crime Threat Assessment), Europol (2013), σ. 11.

Παράλληλα, διευκολύνει τη στρατολόγηση ατόμων που στο παρελθόν δεν είχαν εμπλακεί σε εγκληματικές δραστηριότητες⁵⁰.

Σύμφωνα με την Eurostat, τον Αύγουστο του 2015 η Ελλάδα είχε το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας (24,6%) μεταξύ των 28 κρατών μελών της Ευρώπης Ένωσης. Το ποσοστό ανεργίας είναι υψηλότερο για τους νέους κάτω των 25 ετών (52,4%, 2014) και για τις γυναίκες (30,2%, 2014).

Επιπλέον, η Ελλάδα έχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά παραοικονομίας στην Ευρώπη. Τα υπάρχοντα στοιχεία για το έτος 2013 δείχνουν ότι η Ελλάδα κατέχει την 8η θέση μεταξύ των ευρωπαϊκών κρατών μελών με υψηλά επίπεδα παραοικονομία μετά τη Ρουμανία, τη Λιθουανία, την Εσθονία, τη Λετονία, την Κύπρο, τη Μάλτα και την Πολωνία⁵¹. Συγκεκριμένα, η παραοικονομία εκτιμάται περίπου σε 43.170 € εκατομμύρια από το συνολικό ΑΕΠ το οποίο εκτιμάται να είναι 182.924 € εκατομμύρια, δηλαδή το 23,6% του ΑΕΠ της ελληνικής οικονομίας διοχετεύεται στους άτυπους τομείς. Η ανάπτυξη της παραοικονομίας είναι ένας ισχυρός παράγοντας που ευνοεί την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων των εγκληματικών οργανώσεων.

Ο αντίκτυπος της οικονομικής κρίσης στο οργανωμένο έγκλημα τεκμηριώνεται από τις εκθέσεις της Ελληνικής Αστυνομίας τις χρονολογίες 2011 και 2012. Σε αυτό το χρονικό διάστημα, η κρίση θεωρείται βασικός λόγος για την επέκταση των δραστηριοτήτων του οργανωμένου εγκλήματος. Πράγματι, ο ετήσιος αριθμός των περιπτώσεων εγκληματικών οργανώσεων που διερευνήθηκαν από την Ελληνική Αστυνομία έχει αυξηθεί με την πάροδο του χρόνου.

⁵⁰http://www.astynomia.gr/images/stories/2011/statistics2011/ekthesi_organwmenou_egklhmatos_2011.pdf, σελ. 27.

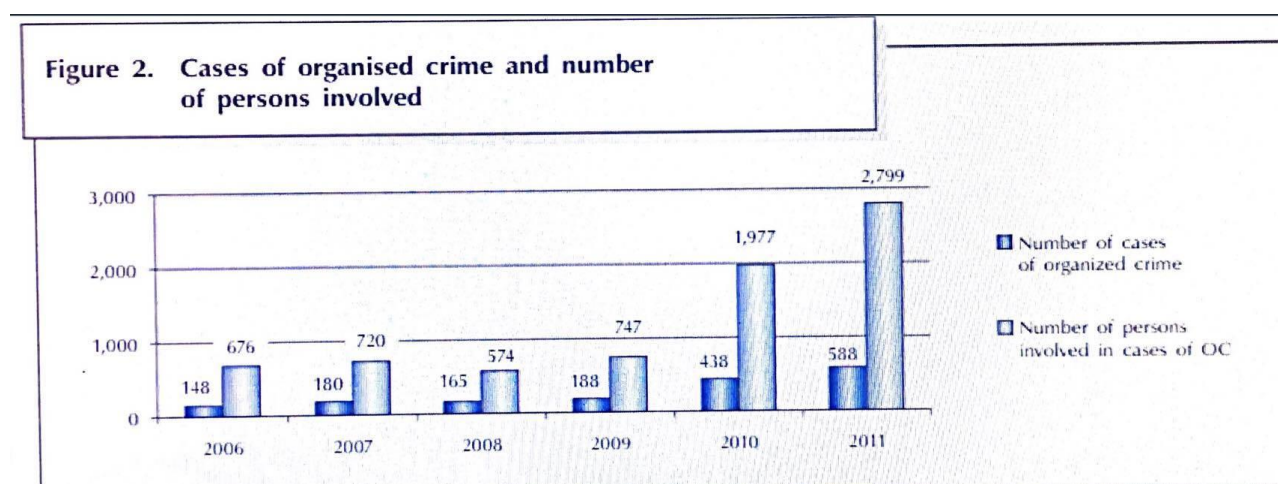
⁵¹ Schneider, F. (2013). The Shadow Economy in Europe: Using payment systems to combat the shadow economy. A.T.Kearney, σελ. 23.

Πίνακας 8: Αριθμός εγκληματικών οργανώσεων στην Ελλάδα

Πηγή: pdf: Extortion in Greece, The rise of organized crime, extortion and racketeering in the late 20th century, σελ. 3

Επίσης, θεωρήσαμε σωστό για την κατανόηση των στοιχείων να χρησιμοποιήσουμε ακόμα έναν πίνακα που δείχνει την άνοδο του αριθμού των ανθρώπων που επέλεξαν να ασχοληθούν με το οργανωμένο έγκλημα.

Πίνακας 9: Περιπτώσεις οργανωμένου εγκλήματος και αριθμός ατόμων που ενεπλάκησαν

Πηγή: pdf: Extortion in Greece, The rise of organized crime, extortion and racketeering in the late 20th century, σελ.4

3.2.3. Παραοικονομία και φοροδιαφυγή ως αποτέλεσμα του παράνομου εμπορίου

Η παραοικονομία (shadow economy) αφορά το φαινόμενο της μη καταγραφής στους επίσημους εθνικούς λογαριασμούς που διαμορφώνουν το Α.Ε.Π. μιας χώρας, οικονομικής δραστηριότητας νόμιμης ή παράνομης, είτε λόγω αδυναμίας υπολογισμού, είτε λόγω ασυμφωνίας μεταξύ των ειδικών σε σχέση με τα είδη της παράνομης δραστηριότητας που θα πρέπει να καταγράφεται. Πρόκειται για την κρυφή οικονομική δραστηριότητα σε αντίθεση με την επίσημη που υπάρχει καταγεγραμμένη.

Τα πρώτα σημάδια κατανόησης της ύπαρξης της παραοικονομίας εμφανίστηκαν διεθνώς τη δεκαετία του 1970 λόγω της ανεξήγητης ζήτησης των τραπεζογραμματίων⁵². Στην Ελλάδα, οι πρώτες προσπάθειες εκτίμησης της παραοικονομίας συνέβησαν το 1990 αν και η παραοικονομία είχε κάνει την εμφάνισή της ήδη από το 1980. Βασικό στοιχείο της αποτελεί η αμοιβαία συναίνεση μεταξύ των συναλλασσομένων χωρίς εξαναγκασμό ενώ, οι επιπτώσεις στο οικονομικό-κοινωνικό τομέα μπορούν εκτός από αρνητικές να είναι και θετικές⁵³, ανάλογα με το αν υπάρχουν οφέλη της παραοικονομίας η οποία έστω και βραχυχρόνια μπορεί να βοηθήσει τον κρατικό οικονομικό τομέα. Παράδειγμα σε αυτή την άποψη αποτελεί η επιλογή της πρόσφατης πολιτικής να δοθεί αμνηστία σε επαναπατρισμένα κεφάλαια χωρίς να γίνει κάποια έρευνα περί της προέλευσής τους, θεωρώντας τις αρνητικές συνέπειες που η κατάσταση αυτή έχει στην κοινωνία ως δευτερεύων ζήτημα⁵⁴.

Η παραοικονομία χωρίζεται σε δύο μεγάλα κεφάλαια: το οικονομικό έγκλημα όπου προέρχεται από την λευκή/ νόμιμη αγορά και το οργανωμένο έγκλημα όπου προέρχεται από την παράνομη αγορά. Τον διαχωρισμό αυτόν τον συνηγορεί το ποινικό δίκαιο σύμφωνα με τις διατάξεις του.

Πρόκειται για ένα φαινόμενο το οποίο έχει λάβει πλέον πραγματικά παγκόσμιες διαστάσεις μιας και σχεδόν όλες οι χώρες παρουσιάζουν κάποιο ποσοστό παραοικονομίας σε σχέση με το επίσημα καταγεγραμμένο Α.Ε.Π. . Λόγω του όγκου

⁵²

http://www.prd.uth.gr/sites/GS_RSAI/CONFERENCE_MAY2011_SITE/PAPERS_MAY2011_PDF_CD/KORRES_G_TSOBANOGLOU_G_KOKKINOU_E_29.pdf, σελ. 4

⁵³ Νεγρεπόντη- Διβάνη Μ., Η Οικονομία της Παραοικονομίας στην Ελλάδα, Παπαζήσης, 1991, σελ. 122-131

⁵⁴ <http://www.forologikanea.gr/pages/display/arthro-18-entharrunsi-epanapatrismou-kefalaion/>

των συναλλαγών μεταξύ λευκής και μαύρης αγοράς, θα ήταν συνετό να αναφερθούμε στο γεγονός ότι η παραοικονομία εμπίπτει μάλλον σε μια γκριζα ζώνη.

Σε μία προσπάθεια ορισμού του οικονομικού εγκλήματος, κάθε πράξη που γίνεται με σκοπό την εκμετάλλευση των αδυναμιών του συστήματος και την αύξηση των εισοδημάτων του δράστη σε βάρος των δημόσιων εισόδων ή κάποιων προσώπων οδηγεί στο επιπλέον εισόδημα που δημιουργείται στο χώρο της παραοικονομίας και μπορεί να θεωρηθεί προϊόν οικονομικού εγκλήματος⁵⁵.

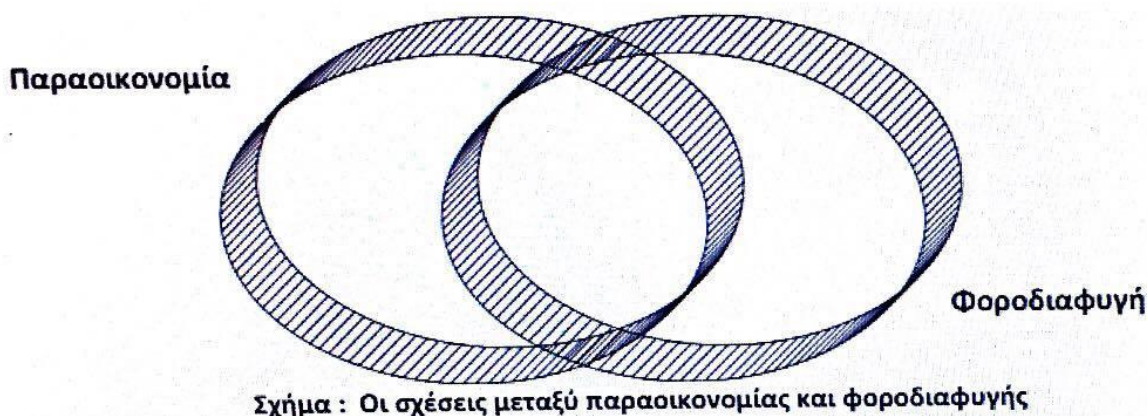
Σύμφωνα με τον Johnson, Kaufman και Zoido- Lobaton, εξέτασαν τη σχέση η οποία ενυπάρχει ανάμεσα στην παραοικονομία και τη διαφθορά και συμπέραναν ότι στην περίπτωση που καταφέρναμε να μειώσουμε έστω κατά μία μονάδα το δείκτη της διαφθοράς, τότε η παραοικονομία θα μειωνόταν κατά 5,1%⁵⁶. Το 1999 επιβεβαίωσαν αυτήν την άποψη εμπειρικά, προέκυψαν όμως μεγαλύτερες τιμές: στη μία μονάδα μείωσης της διαφθοράς προέκυπτε 8-11% μείωση της παραοικονομίας.

Μία ακόμα μελέτη που έχει γίνει, κατέδειξε τη στενή σχέση παραοικονομίας και φοροδιαφυγής⁵⁷. Κατά μία άποψη η παραοικονομία συμπληρώνει ένα κράτος το οποίο έχει διαφθαρεί. Σύμφωνα με τις τελευταίες πολιτικές περί πάταξης της φοροδιαφυγής μέσω των αυστηρότερων ποινών και ελέγχων θα έλεγε κανείς ότι είναι πλέον δύσκολο να εντοπιστούν φορολογικά λάθη. Στην Ελλάδα υπάρχει μία φανερή στρέβλωση κατά την οποία όταν μιλάμε για παραοικονομία εννοούμε παράλληλα και τη φοροδιαφυγή. Αυτό το γεγονός θα πρέπει να μας προβληματίσει καθώς λίγοι πλέον μπορούν να ξεχωρίσουν τις δύο έννοιες με αποτέλεσμα να γίνονται λανθασμένες εκτιμήσεις και να λαμβάνονται πρόχειρα μέτρα εξάλειψής τους.

⁵⁵ Βαβούρας, Ι., Μανωλάς Γ., Η Παραοικονομία στην Ελλάδα και τον Κόσμο, Παπαζήσης, 2004, σελ.26.

⁵⁶ <http://web.worldbank.org/archive/website00818/WEB/PDF/UNOFFICI.PDF>

⁵⁷ Tanzi&Davvodi (1997, 2000)καιFriedman, Johnson, KaufmannκαιZoido- Lodation (2000)

Πίνακας 10: Σχέσεις μεταξύ παραοικονομίας και φοροδιαφυγής

Το 2015, η ίδια έρευνα καθιστούσε την Ελλάδα στην 58^η θέση ενώ ένα χρόνο μετά η Ελλάδα φαίνεται να χάνει 11 θέσεις (!) γυρνώντας και πάλι στην 69^η θέση και στα επίπεδα του 2014⁶¹.

%CE%B8%CE%AD%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82-%CF%83%CF%84%CE%B7-
%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CF%86%CE%B8%CE%BF%CF%81%CE%AC/a-18108331,
Παναγιώτης Κουπαράνης, ανακτήθηκε 10 Ιουνίου 2017,

⁶¹ http://www.huffingtonpost.gr/2017/01/25/poltiiki-ellada-diafthora_n_14382974.html

3.3. Υπηρεσίες αντιμετώπισης οργανωμένου εγκλήματος και ισχύουσα νομοθεσία

Ύστερα από την ανάλυση που προηγήθηκε στις απειλές που ενυπάρχουν κυρίως σε εθνικό επίπεδο σε ζητήματα ασφάλειας, προέκυψαν από ποιοτική έρευνα κάποιες ελλείψεις οι οποίες υποβοηθούν στην ανάπτυξη και συνέχιση των απειλών αυτών στον χρόνο. Οι ελλείψεις αυτές βέβαια μπορούν να εξηγηθούν μόνο αν οριστούν οι θεσμοί και οι οργανισμοί που πλαισιώνουν τον μηχανισμό εθνικής ασφάλειας.

Η Ελλάδα, έχει δείξει κατά το πέρασμα των χρόνων, μία αδυναμία όσον αφορά τη χάραξη πολιτικών στρατηγικών ή παραγωγής υψηλής στρατηγικής κυρίως λόγω της σύγχυσης που επικρατεί στον τομέα της τελικής απόφασης λόγω μη οριοθέτησης των οργανισμών και των θεσμών που υπήρχαν. Όταν γίνεται αναφορά σε ζητήματα εθνικής ασφάλειας, δεν μπορεί να εννοηθεί μεμονωμένα το σύστημα εξωτερικής πολιτικής ή άμυνας καθώς μπορεί τα δεδομένα που αποτελούν απειλή τη συγκεκριμένη περίοδο να αφορούν παράλληλα για παράδειγμα τον οικονομικό ή τον αμυντικό τομέα. Άρα, προτιμάται στο θέμα ασφάλειας να γίνεται πολυεπίπεδη εξέταση. Έτσι λοιπόν, σε περίπτωση ανάγκης, δεν είναι εφικτό να παρθεί μία απόφαση μεμονωμένα από το ΥΠ.ΕΞ. καθώς ούτε μόνο από το ΥΠ.ΕΘ.Α.

Γεγονότα όπως οι σχέσεις της Ελλάδας με την Τουρκία και απειλές οι οποίες κατά καιρούς εμφανίστηκαν με τη μορφή λαθρομετανάστευσης, οργανωμένου εγκλήματος, τρομοκρατίας, καθώς και περιβαλλοντικά προβλήματα έφεραν τις κυβερνήσεις αντιμέτωπες με την αναγκαστική διάρθρωση ενός υποτυπώδους συστήματος ασφάλειας, η οποία θα κάλυπτε το μεγαλύτερο φάσμα απειλών που θα έκαναν την εμφάνισή τους.

Το **Υπουργείο Εθνικής Άμυνας** ετοιμάζει τον ετήσιο προϋπολογισμό για την άμυνα και το εξοπλιστικό πρόγραμμα τα οποία τα καταθέτει στον ΚΥ.Σ.Ε.Α. για να εγκριθούν. Επίσης, η υλοποίηση του Ενιαίου Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Ανάπτυξης και Εκσυγχρονισμού τελεί υπό την ευθύνη του ΥΠ.ΕΘ.Α. . Τα κύρια όργανα του ΥΠ.ΕΘ.Α., σύμφωνα με τα οποία διαμορφώνεται η διοίκηση και ο έλεγχος των Ένοπλων Δυνάμεων είναι:

- Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας (ΥΕΘΑ), Ο Αναπληρωτής Υπουργός ή Υφυπουργός
- Το Συμβούλιο Άμυνας (ΣΑΜ), το οποίο είναι το ανώτατο συμβουλευτικό όργανο του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και αποτελείται από τους Υφυπουργούς και τους αρχηγούς των Γενικών Επιτελείων. Στις αρμοδιότητές του συγκαταλέγονται η εκτίμηση καταστάσεων που ενυπάρχουν και είναι δυνατό να επηρεάσουν την Εθνική Ασφάλεια, όπως επίσης και ζητήματα δομής δυνάμεων και ερευνητικών προγραμμάτων⁶².
- Η Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (ΓΔΑΕΕ), πρώην Γενική Γραμματεία Οικονομικού Σχεδιασμού και Αμυντικών Επενδύσεων(ΓΓΟΣΑΕ).
- Η Γενική Διεύθυνση Οικονομικού Σχεδιασμού και Υποστήριξης (ΓΔΟΣΥ) , πρώην Επιτελείο του Υπουργού Εθνικής Άμυνας (ΕΠΥΕΘΑ).
- Η Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Εθνικής Άμυνας και Διεθνών Σχέσεων (ΓΔΠΕΑΔΣ)
- Το Συμβούλιο Αρχηγών Γενικών Επιτελείων (ΣΑΓΕ).
- Ο Αρχηγός Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας (Α/ΓΕΕΘΑ).
- Οι Αρχηγοί των Γενικών Επιτελείων των Κλάδων.
- Τα Ανώτατα Συμβούλια των τριών Κλάδων των ΕΔ (ΑΣΣ-ΑΝΣ-ΑΑΣ).
- Οι Ένοπλες Δυνάμεις της Χώρας: Στρατός Ξηράς, Πολεμικό Ναυτικό και Πολεμική Αεροπορία.⁶³
- Τα κύρια έγγραφα που αφορούν το ΥΠ.ΕΘ.Α. είναι:
 - η Πολιτική Εθνικής Άμυνας, η οποία περιέχει τις κατευθύνσεις της πολιτικής που αφορούν την άμυνα. Στόχος της είναι ο καθορισμός των σκοπών και η παροχή κατευθύνσεων για την αμυντική διπλωματία όσον αφορά την ισχύ και την υποστήριξη και την προαγωγή των εθνικών συμφερόντων. Μετά την τελειοποίηση, υποβάλλεται για γνωμοδότηση στο Συμβούλιο Άμυνας και εγκρίνεται από το ΚΥ.Σ.Ε.Α. μετά από πρόταση του ΥΠ.ΕΘ.Α. ⁶⁴
 - η Εθνική Στρατιωτική Στρατηγική, η οποία έχει ως στόχο τον καθορισμό της αποστολής και των επιχειρησιακών έργων των Ειδικών Δυνάμεων αλλά και

⁶² <https://helleniced.wordpress.com/ypetha/organa-dioikisis-ypetha/>, Κύρια Όργανα του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας

⁶³ Οπ. Π.

⁶⁴<https://helleniced.wordpress.com/ethiki-amyna/pea/>, Πολιτική Εθνικής Άμυνας (ΠΕΑ)

την παροχή στρατηγικών κατευθύνσεων για να επιτευχθούν οι στόχοι της Π.Ε.Α.. Περιέχει συνοπτική ανάλυση των παραγόντων που τυχόν μπορεί να επηρεάσουν την ΕΘ.Σ.Σ. Συντάσσεται κάθε 5 χρόνια. Το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας ετοιμάζει το τελικό σχέδιο, το οποίο εγκρίνεται από το ΥΠ.ΕΘ.Α. το Δεκέμβριο του προβλεπόμενου έτους⁶⁵.

- Η Στρατιωτική Αξιολόγηση Κατάστασης, η οποία ασχολείται με την εξέλιξη της διαμόρφωσης της απειλής, συντάσσεται από τον Β' Κλάδο του Γ.Ε.ΕΘ.Α., δηλαδή την Υπηρεσία Στρατιωτικών Πληροφοριών και διαρκεί 15 χρόνια⁶⁶.
- Οι Κατευθύνσεις Αμυντικής Σχεδίασης
- Η Μελλοντική Δομή Δυνάμεων⁶⁷.

Το Υπουργείο Εξωτερικών, σύμφωνα με επίσημη ιστοσελίδα του, έχει ως αποστολή του την άσκηση εξωτερικής πολιτικής της χώρας, που περιλαμβάνει ζητήματα που αφορούν τις διεθνείς σχέσεις, την εκπροσώπηση της χώρας και την προάσπιση των ελληνικών συμφερόντων⁶⁸. Κάτι το οποίο είναι ενδιαφέρον σε σχέση με το ΥΠ.ΕΞ., είναι ότι δεν υπάρχουν επίσημα κείμενα τα οποία να αναφέρουν τους εθνικούς σκοπούς καθώς και ιεράρχηση τους αν και αυτό μπορεί να εξηγηθεί λόγω της πρόσφατης ουσιαστικής συμβολής τους στην προετοιμασία της Πολιτικής Εθνικής Άμυνας⁶⁹.

Το 1982, επί κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ, ιδρύθηκε το **ΚΥ.Σ.Ε.Α.**⁷⁰, το οποίο αποτελεί το ανώτατο όργανο λήψης αποφάσεων όσον αφορά ζητήματα άμυνας και εξωτερικής πολιτικής καθώς επίσης είναι και υπεύθυνο για την επιλογή των Αρχηγών των Επιτελείων των Ένοπλων Δυνάμεων⁷¹ και για την επιλογή των Αρχηγών των Σωμάτων Ασφαλείας⁷². Η σύνθεση του εξαρτάται από την εκάστοτε Κυβέρνηση, και στην αρχή της ίδρυσης του ήταν πιο κλειστό ως προς τα μέλη του, κάτι που στη συνέχεια μεταβλήθηκε με την εναλλαγή των κυβερνήσεων.

⁶⁵<https://helleniced.wordpress.com/ethiki-amyna/ethniki-stratiotiki-stratigik/>, Εθνική Στρατιωτική Στρατηγική (ΕΘΣΣ)

⁶⁶<https://helleniced.wordpress.com/ethiki-amyna/sak/>, Στρατιωτική Αξιολόγηση Κατάστασης (ΣΑΚ)

⁶⁷ Θ. Ντόκος – Π. Τσάκωνας, « Στρατηγική Εθνικής Ασφάλειας, Οικοδομώντας το Ελληνικό Μοντέλο στον Εικοστό Πρώτο Αιώνα» Εκδόσεις Παπαζήση, 2005, σελ. 197-198

⁶⁸<http://www.mfa.gr/to-ypourgeio/domi/apostoli-kai-armodiotites.html>, Αποστολή και Αρμοδιότητες.

⁶⁹ Θ. Ντόκος – Π. Τσάκωνας, « Στρατηγική Εθνικής Ασφάλειας, Οικοδομώντας το Ελληνικό Μοντέλο στον Εικοστό Πρώτο Αιώνα» Εκδόσεις Παπαζήση, 2005, σελ. 198

⁷⁰Κυβερνητικό Συμβούλιο Εξωτερικών και Άμυνας

⁷¹ ΓΕΕΘΑ, ΓΕΣ, ΓΕΝ, ΓΕΑ

⁷² Στα σώματα Ασφαλείας κατατάσσονται η ΕΛ.ΑΣ., το Πυροσβεστικό Σώμα Ελλάδας και το Λιμενικό Σώμα

Οι αποφάσεις λοιπόν σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και άμυνας λαμβάνονται από το ΚΥ.Σ.Ε.Α., καθώς κατέχει την ευθύνη για την εκτίμηση της απειλής όσο και για την τελική απόφαση, και από τον εκάστοτε Πρωθυπουργό, ο οποίος αποτελεί τον Πρόεδρο. Τα μέλη του ΚΥ.Σ.Ε.Α. αποτελούνται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, Υπουργό Εξωτερικών, τον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών, τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομίας Υποδομών, Ναυτιλίας και Αιγαίου και τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας.

Το ΚΥ.Σ.Ε.Α., σύμφωνα με τη νομοθεσία, επιτελεί μία σειρά από λειτουργίες:

- Γνωμοδοτική διάσταση
- Συμβουλευτική διάσταση
- Ελεγκτική διάσταση⁷³

Η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.) είναι η κύρια υπηρεσία συγκέντρωσης, επεξεργασίας και διανομής πληροφοριών στα αρμόδια στελέχη της Ελληνικής Κυβέρνησης. Η Ε.Υ.Π. έχει ως κύριες δραστηριότητες τη συλλογή, επεξεργασία και διανομή στις αρμόδιες αρχές πληροφοριών που αφορούν στην εθνική ασφάλεια της χώρας, αλλά και την αντιμετώπιση της κατασκοπευτικής, σε βάρος της χώρας, δραστηριότητας των ξένων οργάνων πληροφοριών.

Κατά την ίδρυση της το 1953, είχε τα αρχικά Κ.Υ.Π.Ε.(Κεντρική Υπηρεσία Πληροφοριών Ελλάδος) και αργότερα Κ.Υ.Π.Η ΕΥΠ έχει τον γενικό συντονισμό των υπηρεσιών ασφαλείας της χώρας, και σε αυτήν υπάγεται το Συμβούλιο Πληροφοριών. Στο Συμβούλιο μετέχουν:^[7]

- Ο Διοικητής της ΕΥΠ, ως Πρόεδρος.
- Ο Διευθυντής της Διακλαδικής Διεύθυνσης Στρατιωτικών Πληροφοριών (ΔΔΣΠ) των Ενόπλων Δυνάμεων.
- Ο Διευθυντής της Αντιτρομοκρατικής Υπηρεσίας(ΔΑΕΕΒ) της Ελληνικής Αστυνομίας.
- Ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Κρατικής Ασφάλειας (ΔΙΚΑ) του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας.
- Οι Γενικοί Γραμματείς και Διευθυντές των αρμόδιων Υπουργείων.

⁷³ Θ. Ντόκος – Π. Τσάκωνας, « Στρατηγική Εθνικής Ασφάλειας, Οικοδομώντας το Ελληνικό Μοντέλο στον Εικοστό Πρώτο Αιώνα» Εκδόσεις Παπαζήση, 2005, σελ. 207

- Αποστολή της Ε.Υ.Π. είναι, η αναζήτηση, συλλογή, επεξεργασία και γνωστοποίηση στις αρμόδιες αρχές, στο πλαίσιο του Συντάγματος και των νόμων, των πληροφοριών που αφορούν:

α. Την προστασία και προώθηση των πολιτικών, οικονομικών, στρατιωτικών και εν γένει εθνικών στρατηγικών συμφερόντων της Χώρας.

β. Την πρόληψη και αντιμετώπιση δραστηριοτήτων που συνιστούν απειλή κατά του δημοκρατικού πολιτεύματος, των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου, της εδαφικής ακεραιότητας και της εθνικής ασφάλειας του Ελληνικού Κράτους, καθώς και του εθνικού πλούτου της Χώρας.

γ. Την πρόληψη και αντιμετώπιση δραστηριοτήτων τρομοκρατικών οργανώσεων, καθώς και άλλων ομάδων οργανωμένου εγκλήματος.

Η Ε.Υ.Π. σε περίοδο πολέμου, επιστράτευσης ή άμεσης απειλής της εθνικής ασφάλειας υπάγεται στον Αρχηγό Γ.Ε.ΕΘ.Α., ο οποίος, δια του Διοικητή της Ε.Υ.Π., ασκεί πλήρη έλεγχο σε ότι αφορά τη συμβολή της στην άμυνα και την ασφάλεια της Χώρας. Στην περίπτωση οποιασδήποτε δράσης που αποβλέπει στη βίαιη κατάλυση του δημοκρατικού πολιτεύματος, η Ε.Υ.Π., μετά από απόφαση του ΚΥ.Σ.Ε.Α., λειτουργεί ως κεντρική υπηρεσία διαχείρισης πληροφοριών της Χώρας⁷⁴.

Σε εθνικό επίπεδο τώρα, η Ελλάδα ήδη από το 1993 είχε ψηφίσει το **Νόμο 2168/93 Περί όπλων και εκρηκτικών**, όπου αφορούσε τη Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες, εκρηκτικούς μηχανισμούς και άλλες διατάξεις. Συνοπτικά οι διατάξεις αυτές ανέλυαν την έννοια του όρου «όπλο» και των κατηγοριών του καθώς και τις ρυθμίσεις όσον αφορά την εισαγωγή και την εξαγωγή τους:

Απαγορεύεται η εισαγωγή από το εξωτερικό όπλων και λοιπών αντικειμένων εκτός από την περίπτωση που η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης δίνει άδεια. Η εξαγωγή ή επανεξαγωγή για οποιαδήποτε νόμιμη αιτία κάθε είδους πυροβόλων όπλων, εκρηκτικών υλών, πυρομαχικών και άλλων ειδών πολεμικού υλικού, ημεδαπής ή αλλοδαπής προέλευσης, επιτρέπεται μόνο με άδεια του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που χορηγείται με σύμφωνη γνώμη των Υπουργών Εξωτερικών και Εθνικής Άμυνας. Ειδικά για την εξαγωγή ή επανεξαγωγή των ανωτέρω ειδών, για την εισαγωγή, κατασκευή και εμπορία των οποίων

⁷⁴<http://www.nis.gr/npimages/docs/20080100039.pdf>

προβλέπεται άδεια των αστυνομικών αρχών, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των Υπουργών Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης.

Για την εξαγωγή ή επανεξαγωγή για οποιαδήποτε νόμιμη αιτία πολεμικού υλικού σε χώρες μη μέλη του NATO απαιτείται πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας. Η άδεια εξαγωγής ή επανεξαγωγής ισχύει για τρεις (3) μήνες και δύναται να παραταθεί από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας για έξι (6) ακόμη μήνες. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 5 και των παραγράφων 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου, η εμπορία και η διάθεση, με οποιονδήποτε τρόπο, όπλων και αντικειμένων, που αναφέρονται στο άρθρο 1 του παρόντος νόμου, απαγορεύεται⁷⁵. Επίσης, έχει υπογράψει και εφαρμόζει τη Σύμβαση κατά του Οργανωμένου Εγκλήματος μαζί με τα τρία συμπληρωματικά Πρωτόκολλα.⁷⁷ Πιο συγκεκριμένα, με κάθειρξη 10 ετών τιμωρείται όποιος συγκροτεί ή εντάσσεται ως μέλος σε δομημένη και με διαρκή δράση ομάδα από τρία ή περισσότερα πρόσωπα (οργάνωση) και επιδιώκει τη διάπραξη περισσότερων κακουργημάτων που προβλέπονται στα άρθρα του Ποινικού Κώδικα και στους Ειδικούς Ποινικούς Νόμους.⁷⁸

⁷⁵<http://www.peveke.gr/laws-order-pd/law216893.html>

⁷⁶ Διατίθεται ολόκληρο το ψήφισμα για περαιτέρω μελέτη.

⁷⁷<http://www.isotita.gr/var/uploads/NOMOTHESIA/VIOLENCE/%CE%9D%20%203875-2010%20trafficking.pdf>, Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, 20 Σεπτεμβρίου 2010

⁷⁸http://www.astynomia.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=2481&Itemid=400&lang=, **Το οργανωμένο έγκλημα, Έννοια, χαρακτηριστικά, αντιμετώπιση**

4. Γεωπολιτικό υπόδειγμα ανακατανομής ισχύος

Το γεωπολιτικό υπόδειγμα ανακατανομής ισχύος, δηλαδή η αποτύπωση της μεταβολής ισχύος στο εξεταζόμενο γεωγραφικό σύμπλοκο, όπου δρα ο επιλεγθείς γεωπολιτικός παράγοντας (διακίνηση όπλων) μας δείχνει ότι μετά το 1992 το διάνυσμα είναι θετικό για την Ελλάδα ως κρατικό δρώντα σε γενικές γραμμές.

Οι ελληνικές αρχές έχουν καταφέρει με επιτυχία να εξουδετερώσουν πολλά δίκτυα οργανωμένου εγκλήματος στην χώρα μας. Ειδικά για τους τομείς του οργανωμένου εγκλήματος μπορούμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

-Η **διακίνηση ναρκωτικών**, το πιο κερδοφόρο πεδίο δράσης του οργανωμένου εγκλήματος έχει αντιμετωπιστεί αρκετά από την Ελληνική Αστυνομία, αλλά όχι σε σημείο εξαφάνισης. Τα δίκτυα ναρκωτικών εξακολουθούν να δρουν ανενόχλητα στα μεγάλα αστικά κέντρα της Ελλάδας, ιδίως στην Αθήνα. Τα τελευταία χρόνια μάλιστα η δράση των εμπορών και διακινητών ναρκωτικών έχει γνωρίσει νέα μεγάλη αύξηση. Στην περίπτωση αυτή επομένως θα λέγαμε ότι το διάνυσμα ισχύος είναι αρνητικό για την Ελλάδα ως γεωπολιτικό δρώντα.

-Η **παραχάραξη** είναι μία παράνομη κερδοφόρα μέθοδο η οποία έχει χαμηλό ρίσκο. Η παραχάραξη νομισμάτων και χαρτονομισμάτων έχει γνωρίσει υποχώρηση στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Οι εγκληματικές ομάδες που ασχολούνται με αυτήν την παράνομη δραστηριότητα είναι λίγες και οι περισσότερες γνωστές στις ελληνικές αρχές. Αρκετά τέτοια δίκτυα έχουν εξαρθρωθεί τα τελευταία χρόνια. Σε αυτό βοηθά η νέα τεχνολογία των νομισμάτων που καθιστά πολύ πιο δύσκολη την πλαστογράφηση και παραχάραξη των χαρτονομισμάτων. Άρα στην περίπτωση αυτή θα λέγαμε ότι το διάνυσμα ισχύος είναι θετικό για την Ελλάδα ως γεωπολιτικό δρώντα.

-Η **διευκόλυνση της παράνομης μετανάστευσης** αλλά και η εμπορία ανθρώπων έχει κορυφωθεί στην Ελλάδα ιδίως μετά το 2015 και την τεράστια μεταναστευτική κρίση που έπληξε όχι μόνο την Ελλάδα στην περιφέρεια της Ευρώπης αλλά και την υπόλοιπη Ευρώπη. Η διαχείριση των μεταναστευτικών ροών υπήρξε πολύ προβληματική εκ μέρους όχι μόνο της Ελλάδας αλλά και της Τουρκίας και των κρατών-μελών της ΕΕ. Στην περίπτωση αυτή επομένως θα λέγαμε ότι το διάνυσμα ισχύος είναι με σαφήνεια αρνητικό για την Ελλάδα ως γεωπολιτικό δρώντα και μπορεί να γίνει ακόμη πιο αρνητικό στο μέλλον αν συνεχιστεί η παράνομη διακίνηση ανθρώπων και η απραξία των ελληνικών αρχών.

-Οικονομικά εγκλήματα τα οποία έχουν να κάνουν ειδικά με φορολογικές απάτες αλλά και με το ξέπλυμα χρήματος. Το ξέπλυμα μαύρου χρήματος ανθεί τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα αλλά και στην Κύπρο και σε χώρες της Μέσης Ανατολής. Η πίεση όμως που έχει ασκηθεί από τους θεσμούς της ΕΕ και τους φορείς στο πλαίσιο των συμβατικών υποχρεώσεων της Ελλάδος στο Μνημόνιο έχουν συμβάλλει στην καταπολέμηση των οικονομικών εγκλημάτων, με αποτέλεσμα να υπάρχει σαφής βελτίωση της εικόνας σε κρατικό επίπεδο. Στην περίπτωση αυτή επομένως θα λέγαμε ότι το διάνυσμα ισχύος είναι θετικό για την Ελλάδα ως γεωπολιτικό δρώντα.

-Το ηλεκτρονικό έγκλημα, το οποίο συνδέεται κατά βάση με οικονομικά εγκλήματα. Η Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος ως υπηρεσία έχει να δείξει πολλές επιτυχίες τα τελευταία χρόνια στον ευαίσθητο τομέα του διαδικτύου που πλέον χρησιμοποιείται για πολλές παράνομες δραστηριότητες. Η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και η ύπαρξη πολλών στελεχών των ελληνικών αρχών με εξειδικευμένες γνώσεις στην πληροφορική έχει αυξήσει τις επιτυχίες των αρχών σε αυτόν τον τομέα. Στην περίπτωση αυτή επομένως θα λέγαμε ότι το διάνυσμα ισχύος είναι θετικό για την Ελλάδα ως γεωπολιτικό δρώντα.

-Η διακίνηση όπλων είχε γνωρίσει πολύ μεγάλη διάδοση κατά την δεκαετία του 1990 με επίκεντρο την ασταθή τότε Αλβανία. Ιδίως μετά την πτώση του κομμουνιστικού καθεστώτος το 1991 και ξανά μετά την αναστάτωση με τις οικονομικές πυραμίδες το 1997 υπήρξε μεγάλη διακίνηση όπλων προς την Ελλάδα. Τα όπλα αυτά κατέληξαν σε πολλές εγκληματικές συμμορίες στα αστικά κέντρα, με αποτέλεσμα την αύξηση επιθέσεων, ληστειών και άλλων περιστατικών. Από την δεκαετία του 2000 όμως η εισαγωγή όπλων τέθηκε σε αποτελεσματικό έλεγχο χάρη στη σταθερότητα και των γειτονικών βαλκανικών κρατών και λόγω της αποτελεσματικής δράσης της INTERPOL. Άρα στην περίπτωση αυτή επομένως θα λέγαμε ότι το διάνυσμα ισχύος είναι τελικά θετικό για την Ελλάδα ως γεωπολιτικό δρώντα (αρνητικό ήταν αρχικά την δεκαετία του 1990).

-Τέλος, η διακίνηση παράνομων ειδών αποτελεί σημαντική πηγή εισόδων της μαύρης οικονομίας αφού η Ελλάδα είναι χώρα εισόδου στις αγορές της ΕΕ και η Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει μία από τις σημαντικότερες αγορές σε οτιδήποτε σπάνιο και πολύτιμο. Στην περίπτωση αυτή επομένως θα λέγαμε ότι το διάνυσμα ισχύος είναι αρνητικό για την Ελλάδα ως γεωπολιτικό δρώντα.

5. Συνεντεύξεις

1. Συνεργάτης της Ε.Υ.Π.: Γ.Π.

Η πρώτη συνέντευξη πάρθηκε από ένα συνεργάτη της Ε.Υ.Π. ο οποίος ζήτησε να κρατήσει την ανωνυμία του καθώς δεν επιτρέπεται να μιλήσει ανοιχτά λόγω της θέσης του ώστε να μη δημιουργηθούν θέματα τα οποία μπορεί να επηρεάσουν τη δουλειά του, είτε να τον εκθέσουν μιας και ο λόγος του ήταν πολύ κρίσιμος σε ζητήματα τα οποία λίγοι διαλέγουν να θίξουν. Θα αναφερόμαστε στο συγκεκριμένο πρόσωπο με τα αρχικά Γ.Π..

Η συζήτηση κινήθηκε σε γενικό πλαίσιο αρχικά όσον αφορά το οργανωμένο έγκλημα και το κατά πόσο επηρεάζεται το κράτος μέσα από τους τομείς του. Ο Γ.Π. υποστήριξε ότι η Ε.Υ.Π. γνωρίζει σχεδόν το 90% των σπειρών που δρουν στην Ελλάδα, είτε η κύρια ασχολία τους είναι η διακίνηση ναρκωτικών, είτε το παράνομο εμπόριο σε όλο το φάσμα του, είτε ακόμα ασχολούνται με την εμπορία λευκής σαρκός, μέχρι και τους διακινητές μεταναστών κυρίως πλέον από τη Μέση Ανατολή. Η απάντηση του όταν ερωτήθηκε για ποιο λόγο δεν τους συλλαμβάνουν με τη βοήθεια της αστυνομίας ήταν ότι υπάρχουν πολύ μεγαλύτερα συμφέροντα για το κράτος όσο τους κρατάνε σε ένα επίπεδο δράσης καθώς με αυτόν τον τρόπο καταφέρνουν πολλούς από τους εν λόγω εγκληματίες να τους μετατρέπουν σε συμμάχους με αποτέλεσμα να μαθαίνουν οτιδήποτε καινούριο μπορεί να συμβαίνει ανά πάσα στιγμή σε όλα τα σημεία της Ελλάδας.

Ο ρόλος της Ε.Υ.Π. στο κομμάτι της εγκληματικότητας είναι κυρίως πρωταγωνιστικός καθώς συγκεντρώνει, επεξεργάζεται και διανέμει τις πληροφορίες στα αρμόδια στελέχη της Ελληνικής Κυβέρνησης. Επίσης κατέχει και συμβουλευτικό ρόλο καθώς ο κατασταλτικός παράγοντας της Ελλάδας είναι η αστυνομία.

Η άποψη του Γ.Π. όσον αφορά το παράνομο εμπόριο όπλων ήταν ότι τα περισσότερα όπλα προέρχονται από τα Βαλκάνια και κυρίως από την Αλβανία, στην οποία εκτιμάται, μέσω ερευνών ότι υπάρχουν 210.000 παράνομα όπλα στην χώρα, η

οποία έχει πληθυσμό κάτω από 3 εκατομμύρια κατοίκους. Άλλοι υπολογισμοί ανεβάζουν αυτόν τον αριθμό στις 270.000 περιλαμβάνοντας και τα «νόμιμα» όπλα⁷⁹.

2. Αστυνομικός Ρεπόρτερ: I.M.

Η δεύτερη συνέντευξη είχε ως πρωταγωνιστή έναν αστυνομικό ρεπόρτερ ο οποίος κι αυτός με τη σειρά του θέλησε να κρατήσει την ανωνυμία του. Κατά την συνέντευξη μας μου ζήτησε να αναφέρομαι σε εκείνον με τα αρχικά του I.M..

Η συνέντευξη κινήθηκε σε ένα γενικό πλαίσιο όσον αφορά το οργανωμένο έγκλημα. Η άποψη του όταν ρωτήθηκε ποιος κατά τη γνώμη του είναι ο λόγος για τον οποίο το οργανωμένο έγκλημα ανθίζει στην Ελλάδα ήταν ότι τη σκυτάλη της εγκληματικότητας την κατέχουν οι αλλοδαποί, άρα αφού η Ελλάδα είναι σταυροδρόμι πολιτισμών είναι λογικό να έχουμε αυτά τα αποτελέσματα. Συνέχισε αναφέροντας πως η οικονομική αθλιότητα των τελευταίων χρόνων στην Ελλάδα βοηθάει στην αλματώδη αύξηση της εγκληματικότητας.

Πιο συγκεκριμένα, αφού συμβουλευτήκε τις σημειώσεις του, μετέφερε το βάρος της συζήτησης συγκεκριμένα στο αλβανικό οργανωμένο έγκλημα. Οι αλβανικές οργανωμένες εγκληματικές ομάδες, έχουν την πρωτοκαθεδρία της εισαγωγής των ναρκωτικών ουσιών στο Γεωπολιτικό Σύμπλοκο της Ελλάδας καθώς σύμφωνα με τις δικές του πηγές εισάγονται 500-800 κιλά ηρωίνης ετησίως και πρόσφατα έχουν ανάμειξη και στην παράνομη εισαγωγή κοκαΐνης στη χώρα. Παράλληλα ανήκουν και στις πρώτες θέσεις εισαγωγής παράνομων οπλικών συστημάτων καθώς εκτιμάται ότι έχουν ένα από τα μεγαλύτερα οπλοστάσια τόσο κοντά στην Ευρώπη.

Όπως μας ανέφερε χαρακτηριστικά ο αστυνομικός ρεπόρτερ: «Επί σαράντα χρόνια η Αλβανία ήταν ένα απέραντο στρατόπεδο εκπαίδευσης και μια τεράστια, για τα δικά της μεγέθη, στρατιωτική αποθήκη. Όλοι οι ενήλικες σε αυτή τη χώρα των τριών εκατομμυρίων ανθρώπων είχαν το δικό τους όπλο.». Συνεχίζοντας στο ίδιο μοτίβο, ο I.M. επεσήμανε ότι όταν το αλβανικό καθεστώς κατέρρευσε τα όπλα έμειναν σε στρατιωτικές αποθήκες και ότι τουλάχιστον ένα εργοστάσιο συνεχίζει ακόμα να κατασκευάζει καλάσνικοφ.

⁷⁹<http://www.protothema.gr/world/article/546062/i-alvania-einai-i-hora-me-ta-perissotera-paranoma-opla-stin-europi/>

Ο Ι.Μ. θέλησε να αναφερθεί ακόμα και στην κατάσταση την οποία επικρατεί στην Κρήτη με το παράνομο εμπόριο όπλων. Αναφέρθηκε στο περιστατικό που συνέβη το 2013 στην περιοχή του Πειραιά με τη σύλληψη τεσσάρων φρουρών που κατέφταναν από τα Χανιά, οι οποίοι συνελήφθησαν καθώς μετέφεραν πιστόλια, κυνηγητικά όπλα, κροτίδες και φυσίγγια, ενώ όταν ρωτήθηκαν το λόγο, ομολόγησαν ότι τα μετέφεραν για να τα παραδώσουν σε έναν Ρώσο ο οποίος είναι εμπλεκόμενος σε διάφορες εγκληματικές πράξεις. Στο σημείο αυτό ήθελε να τονίσει ότι δεν είναι εφικτό να ανθίζει με τόσο γρήγορο ρυθμό το οργανωμένο έγκλημα χωρίς να υπάρχει ανάμειξη κυβερνητικών προσώπων αλλά και αξιωματούχων σε μεγαλεπήβολες θέσεις καθώς είναι οι άνθρωποι που έχουν την εξουσία να μπορέσουν να καλύψουν καταστάσεις αλλά και άνθρωποι που μπορούν να επωφεληθούν πλήρως από αυτό μιας και μπορούν να έχουν άμεση επαφή με κατασχεμένα αγαθά.

Συνεχίζοντας την αναφορά του στην περίπτωση της Κρήτης, αναφέρει χαρακτηριστικά ότι ο αριθμός των παράνομων και νόμιμων όπλων κυμαίνεται από 500.000 και μπορεί να αγγίζει ακόμη και το 1.000.000. Ο πολύ μεγάλος αυτός αριθμός συνεχίζει και υπάρχει λόγω ενός ιδιότυπου καθεστώτος ασυλίας που απολαμβάνουν ορισμένες περιοχές, συχνά και για πολιτικούς εκλογικούς λόγους.

6. Συμπεράσματα

Το οργανωμένο έγκλημα στο Γεωγραφικό Σύμπλοκο της Ελλάδος γνώρισε μεγάλη αύξηση μετά το 1991 και την πτώση των καθεστώτων του υπαρκτού σοσιαλισμού στην Ανατολική Ευρώπη. Αυτό οδήγησε στον εντοπισμό και την κατανόηση των μεγάλων κενών που κατείχε το Ελληνικό κράτος στα επίπεδα της άμυνας της χώρας αλλά και στα ζητήματα που δημιούργησε σε οικονομικό επίπεδο. Συνοπτικά, υπάρχουν 5 σημαντικά ευρήματα που εντοπίστηκαν κατά την ανάλυση του οργανωμένου εγκλήματος και ειδικά του παράνομου εμπορίου όπλων τα οποία εξηγούν τους λόγους τους οποίους ενίσχυσαν το οργανωμένο έγκλημα στο Γεωγραφικό Σύμπλοκο της Ελλάδας.

Αρχικά, η οικονομική κρίση η οποία ξέσπασε το 2008 η οποία επηρέασε αναμφισβήτητα και προκάλεσε επιπτώσεις στις τοπικές παράνομες αγορές. Η μείωση της αγοραστικής δύναμης κατέστησε τη μαύρη αγορά περισσότερο ελκυστική στους καταναλωτές καθώς επίσης και η μείωση των πόρων των Ελληνικών Αρχών, προκάλεσε σοβαρές πιέσεις σχετικά με την ικανότητα των αρχών επιβολής του νόμου να κινηθούν κατάλληλα. Παράλληλα, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου οικονομικής αβεβαιότητας, οι αρχές επικεντρώθηκαν στην αντιμετώπιση εγκλημάτων των οποίων άνθιζαν εκείνη την περίοδο όπως τα οικονομικά εγκλήματα (φοροδιαφυγή, απάτη, δωροδοκία, ξέπλυμα μαύρου χρήματος).

Επιπλέον, οι διεθνείς εγκληματικές ομάδες ή/και δίκτυα τείνουν να εκμεταλλεύονται κενά και διαφορές στις νομοθεσίες μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. προκειμένου αφενός να διευκολύνουν τις εγκληματικές τους δραστηριότητες και αφετέρου να αποκρύπτουν τα εγκληματικά τους κέρδη (όπως π.χ. στην περίπτωση μας οι ομάδες που εμπλέκονται στην παράνομη διακίνηση πυροβόλων όπλων οι οποίες τείνουν να εκμεταλλεύονται τις διαφορές στις νομοθεσίες περί όπλων μεταξύ των χωρών της Ε.Ε., εισάγοντας νόμιμα όπλα κρότου-αερίου, τα οποία είναι απενεργοποιημένα, και στη συνέχεια με κατάλληλη επεξεργασία τα μετατρέπουν σε λειτουργικά).

Με τον τρόπο αυτό, οι Αρχές ξεκίνησαν να καταλαβαίνουν καλύτερα τις ενδείξεις όσον αφορά το οργανωμένο έγκλημα και τη σύνδεση του με τα οικονομικά εγκλήματα και έτσι οι προσπάθειες τους για την καταπολέμησή του βελτιώνονται.

Ως δεύτερο εύρημα καταλογίζουμε τον γεωπολιτικό λόγο. Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, η Ελλάδα έχει έναν συνδυασμό απομακρυσμένων και πορωδών χερσαίων συνόρων και κατέχει τη δεύτερη μεγαλύτερη ακτογραμμή στην Ευρώπη. Αυτό κάνει το λαθρεμπόριο στη χώρα μας σχετικά εύκολο, για, φορτηγά ή μικρά σκάφη. Επίσης, η κλίμακα των «επιχειρήσεων» το λιμάνι του Πειραιά καθιστά την παρακολούθηση του περιεχομένου των εισερχόμενων εμπορευματοκιβωτίων πρόκληση, ιδίως λόγω της έλλειψης του απαραίτητου εξοπλισμού σάρωσης. Τέλος, η Ελλάδα είναι κράτος το οποίο ανήκει στη συμφωνία του Σένγκεν, άρα και η κυκλοφορία των εμπορευμάτων στην υπόλοιπη Ευρώπη είναι σχετικά εύκολη.

Επίσης, οι ένοπλες συρράξεις οι οποίες οδηγούν σε πολιτική αστάθεια στις χώρες της Αφρικής και της Ασίας έχουν ως αποτέλεσμα την οικονομική τους υποβάθμιση, και τέλος ωθούν μεγάλα τμήματα του πληθυσμού τους στη νόμιμη αλλά, κυρίως, στην παράνομη μετανάστευση. Περαιτέρω, η πολιτική αστάθεια και η έντονη διαφθορά σε χώρες παραγωγής ναρκωτικών ουσιών (Αφγανιστάν, Ιράν, Κολομβία, Βενεζουέλα, Βραζιλία), ταυτόχρονα με τη μη αποτελεσματική δράση των κρατικών αρχών έρευνας και δίωξης στις χώρες αυτές δίνει το έναυσμα στην απρόσκοπτη καλλιέργειά τους από τα εγκληματικά δίκτυα. Τα συγκεκριμένα φαινόμενα διαφθοράς –αρκετές φορές και σε επίπεδο κυβερνητικών αξιωματούχων και πολιτικών θέσεων – συμπληρώνουν τη «θετική σχέση» μεταξύ κρατικών οικονομιών και της μαύρης παραγωγής και αγοράς.

Η ταυτόχρονη παγκόσμια ανάπτυξη του διαδικτύου και η διαδεδομένη πλέον χρήση του για νόμιμες δραστηριότητες ή μη δραστηριότητες, έχει αποτελέσει ένα σημαντικός παράγοντα στην εξάπλωση του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος. Η χρήση του διαδικτύου βοηθάει στην αναζήτηση και στην πρόσβαση σε πληροφορίες, τον εντοπισμό των θυμάτων, καθώς επίσης και την απόκρυψη των ταυτοτήτων τους και των εγκληματικών δραστηριοτήτων, όπως επίσης και στη νομιμοποίηση των εσόδων τους. Επιπλέον, μπορεί να προσφέρει ανωνυμία αν ο χρήστης ξέρει τι να προσέξει και παρέχει τη δυνατότητα μαζικής διάπραξης εγκλημάτων χωρίς καμία μετακίνηση ακόμα και σε διαφορετική ήπειρο, καθιστώντας πιο δύσκολο τον εντοπισμό και σύλληψη των δραστών.

Τέλος, υπάρχουν και κοινωνικοί παράγοντες οι οποίοι συνήθως συνδέονται με την πολιτική αστάθεια και την οικονομική κρίση που διανύει η χώρα μας τους οποίους αναφέραμε παραπάνω, όπως η ανεργία, η ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού, η ομοιογένειά του ή μη, η κοινωνική διαστρωμάτωση (καθώς εμπλέκονται άτομα από

όλα τα κοινωνικά στρώματα), η παράνομη μετανάστευση, ζητήματα τα οποία επηρεάζουν και διαμορφώνουν το οργανωμένο έγκλημα σε κάθε χώρα. Επιπλέον, η στάση και η συμπεριφορά της κοινωνίας έχει σημαντική επιρροή στο σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα⁸⁰, σύμφωνα με τον αρχηγό της αστυνομίας.

⁸⁰http://www.astynomia.gr/images/stories/2016/statistics16/2015-ekthesi_org.pdf, σελ. 18

7. Παράρτημα Χαρτών

Χάρτης 1: Οδοί διακίνησης λαθραίων προϊόντων στα Βαλκάνια

Πηγή: <https://fas.org/irp/threat/pub45270chap3.html>

Economist.com

Χάρτης 2: Εκτιμώμενος αριθμός πυροβόλων όπλων ανά γειτονική χώρα, το έτος 2012⁸¹

Πηγή: <http://www.economist.com/news/europe/21697019-answer-often-serbia-croatia-or-bulgaria-ask-not-whom-ak-47s-flow>

⁸¹Ο χάρτης την αναφέρει λανθασμένα ως Μακεδονία ενώ η επίσημη ονομασία είναι ΠΓΔΜ.

1. Παράρτημα εγγράφων

Νομοθεσία περί Εμπορίας Όπλων

NOMOS	ΥΠ'	ΑΡΙΘ.	4365/2016
-------	-----	-------	-----------

Κύρωση της Συνθήκης Εμπορίας Όπλων.

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:
Άρθρο πρώτο Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Συνθήκη Εμπορίας Όπλων που υιοθετήθηκε με την Απόφαση Α/RES/67/234Β της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη, στις 2 Απριλίου 2013 και υπογράφηκε από τη χώρα μας, στη Νέα Υόρκη, στις 3 Ιουνίου 2013, το κείμενο της οποίας σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

THE ARMS TRADE TREATY

(Ακολουθεί το κείμενο στην αγγλική γλώσσα για το οποίο βλέπε στο οικείο ΦΕΚ)

ΣΥΝΘΗΚΗ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΟΠΛΩΝΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ
2013ΣΥΝΘΗΚΗ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΟΠΛΩΝΠροοίμιο

Τα Κράτη Μέρη της Συνθήκης,
Καθοδηγούμενα από τους στόχους και τις αρχές του Χάρτη των
Ηνωμένων Εθνών,

Ενθυμούμενα το Άρθρο 26 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών που σκοπό έχει την προαγωγή της εδραίωσης και διατήρησης της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας με την ελάχιστη δυνατή εκτροπή των ανθρώπινων και οικονομικών πόρων του κόσμου για εξοπλισμούς, Υπογραμμίζοντας την ανάγκη αποτροπής και εξάλειψης της παράνομης εμπορίας συμβατικών όπλων και πρόληψης της διοχέτευσης τους στην παράνομη αγορά ή για μη εξουσιοδοτημένη χρήση ή προς μη εξουσιοδοτημένους χρήστες, περιλαμβανομένης της διάπραξης τρομοκρατικών ενεργειών,

Αναγνωρίζοντας τα έννομα πολιτικά, οικονομικά και εμπορικά συμφέροντα και τα συμφέροντα ασφαλείας των Κρατών στο πλαίσιο της διεθνούς εμπορίας συμβατικών όπλων, Βεβαιώνοντας εκ νέου το κυριαρχικό δικαίωμα οποιουδήποτε Κράτους να ρυθμίζει και να ελέγχει τα συμβατικά όπλα αποκλειστικά στο έδαφος του, σύμφωνα με το δικό του νομικό ή συνταγματικό σύστημα, Αναγνωρίζοντας ότι η ειρήνη και η ασφάλεια, η ανάπτυξη και τα

ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν πυλώνες του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών και θεμέλια της συλλογικής ασφάλειας και αναγνωρίζοντας ότι η ανάπτυξη, η ειρήνη και ασφάλεια και τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν στοιχεία άρρηκτα συνδεδεμένα και αμοιβαία ενισχυτικά μεταξύ τους. Ενθυμούμενα τις Κατευθυντήριες Οδηγίες της Επιτροπής Αφοπλισμού των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τη διεθνή μεταφορά όπλων στο πλαίσιο του ψηφίσματος 46/36Η της Γενικής Συνέλευσης στις 6 Δεκεμβρίου 1991, Σημειώνοντας τη συμβολή του Προγράμματος Δράσης των Ηνωμένων Εθνών για την Πρόληψη, την Καταπολέμηση και την Εξάλειψη του Παράνομου Εμπορίου Φορητών Όπλων και Ελαφρού Οπλισμού σε όλες του τις Πτυχές, του Πρωτοκόλλου για την Καταπολέμηση της Λαθραίας Κατασκευής και Διακίνησης Πυροβόλων Όπλων, Πυρομαχικών και άλλων σχετικών Υλικών το οποίο συμπληρώνει τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Καταπολέμηση του Διακρατικού Οργανωμένου Εγκλήματος και της Διεθνούς Πράξης που Επιτρέπει στα Κράτη να Εντοπίζουν και να Επισημαίνουν, κατά τρόπο Έγκαιρο και Αξιόπιστο, τα Παράνομα Φορητά Όπλα και τον Ελαφρύ Οπλισμό, Αναγνωρίζοντας τις συνέπειες της παράνομης και άναρχης εμπορίας συμβατικών όπλων στον κοινωνικό, οικονομικό και ανθρωπιστικό τομέα, καθώς και στον τομέα της ασφάλειας, Έχοντας υπόψη ότι οι άμαχοι, κυρίως γυναίκες και παιδιά, αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία εκείνων που πλήττονται από τις ένοπλες συγκρούσεις και την ένοπλη βία, Αναγνωρίζοντας επίσης τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα θύματα των ενόπλων συγκρούσεων και την ανάγκη τους για επαρκή φροντίδα, αποκατάσταση και κοινωνική και οικονομική ένταξη, Τονίζοντας ότι καμία εκ των διατάξεων της παρούσας Συνθήκης δεν εμποδίζει τα Κράτη να διατηρούν και να υιοθετούν πρόσθετα αποτελεσματικά μέτρα για την προαγωγή του στόχου και του σκοπού της παρούσας Συνθήκης, Λαμβάνοντας υπόψη το θεμιτό εμπόριο και τη νόμιμη ιδιοκτησία και χρήση ορισμένων συμβατικών όπλων για ψυχαγωγικές, πολιτιστικές, ιστορικές και αθλητικές δραστηριότητες, στο πλαίσιο των οποίων το εν λόγω εμπόριο, η ιδιοκτησία και η χρήση επιτρέπονται ή προστατεύονται από το νόμο, Λαμβάνοντας επίσης υπόψη το ρόλο που μπορούν να παίξουν οι περιφερειακοί οργανισμοί στη στήριξη των Κρατών Μερών, εφόσον

ζητηθεί, για την εφαρμογή της παρούσας Συνθήκης, Αναγνωρίζοντας τον εθελοντικό και ενεργό ρόλο που μπορεί να παίξει η κοινωνία των πολιτών, περιλαμβανομένων των μη κυβερνητικών οργανώσεων, αλλά και η βιομηχανία, στην αύξηση της ευαισθητοποίησης για το στόχο και το σκοπό της παρούσας Συνθήκης καθώς και στην υποστήριξη της εφαρμογής της, Αναγνωρίζοντας ότι η ρύθμιση του διεθνούς εμπορίου συμβατικών όπλων και η παρεμπόδιση της εκτροπής τους δεν θα πρέπει να παρακωλύει τη διεθνή συνεργασία και το θεμιτό εμπόριο υλικών, εξοπλισμού και τεχνολογίας για ειρηνικούς σκοπούς, Τονίζοντας την επιθυμία να επιτευχθεί οικουμενική προσχώρηση στην παρούσα Συνθήκη,

Αποφασισμένα να ενεργήσουν σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές:

Αρχές

το έμφυτο δικαίωμα όλων των Κρατών στην ατομική ή συλλογική αυτοάμυνα, όπως αναγνωρίζεται από το Άρθρο 51 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών,

η επίλυση των διεθνών διαφορών με ειρηνικά μέσα κατά τρόπο ώστε να μην τίθενται σε κίνδυνο η διεθνής ειρήνη και ασφάλεια και η δικαιοσύνη, σύμφωνα με το Άρθρο 2(3) του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών,

η αποχή, στις διεθνείς τους σχέσεις, από την απειλή ή τη χρήση βίας κατά της εδαφικής ακεραιότητας ή της πολιτικής ανεξαρτησίας οποιουδήποτε Κράτους ή καθ' οιονδήποτε τρόπο ο οποίος είναι ασύμβατος με τους σκοπούς των Ηνωμένων Εθνών, σύμφωνα με το Άρθρο 2(4) του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, η μη παρέμβαση σε ζητήματα που ουσιαστικά υπάγονται στην εσωτερική αρμοδιότητα οποιουδήποτε Κράτους, σύμφωνα με το Άρθρο 2(7) του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, ο σεβασμός και η διασφάλιση του σεβασμού για το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο σύμφωνα, μεταξύ άλλων, με τις Συμβάσεις της Γενεύης του 1949, καθώς και ο σεβασμός και η διασφάλιση του σεβασμού για τα ανθρώπινα δικαιώματα σύμφωνα, μεταξύ άλλων, με το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,

η ευθύνη όλων των Κρατών, σύμφωνα με τις αντίστοιχες διεθνείς υποχρεώσεις τους, να ρυθμίζουν αποτελεσματικά τη διεθνή εμπορία συμβατικών όπλων και να αποτρέπουν την εκτροπή τους, καθώς και η πρωταρχική ευθύνη όλων των Κρατών να καθιερώνουν και να

υλοποιήσουν τα αντίστοιχα εθνικά συστήματα ελέγχου, ο σεβασμός για τα θεμιτά συμφέροντα των Κρατών να αποκτούν συμβατικά όπλα προκειμένου να ασκούν το δικαίωμα τους στην αυτοάμυνα και για ειρηνευτικές επιχειρήσεις> και να κατασκευάζουν, εξάγουν, εισάγουν και μεταφέρουν συμβατικά όπλα, η εφαρμογή της παρούσας Συνθήκης κατά τρόπο συνεπή και αντικειμενικό, χωρίς διακρίσεις, Συμφώνησαν στα εξής:

Άρθρο 1
Σκοπός και Στόχος
 Ο σκοπός της παρούσας Συνθήκης είναι: να καθιερώσει όσο το δυνατό υψηλότερα κοινά διεθνή πρότυπα για τη ρύθμιση ή τη βελτίωση της ρύθμισης του διεθνούς εμπορίου συμβατικών όπλων, να αποτρέψει και να εξαλείψει το παράνομο εμπόριο συμβατικών όπλων και να παρεμποδίσει την εκτροπή τους, με στόχο: να συμβάλει στη διεθνή και περιφερειακή ειρήνη, ασφάλεια και σταθερότητα, να μειωθεί η ανθρώπινη δυστυχία, να προαχθεί η συνεργασία, η διαφάνεια και η υπευθυνότητα από τα Κράτη Μέρη, στο πλαίσιο του διεθνούς εμπορίου συμβατικών όπλων, οικοδομώντας έτσι την εμπιστοσύνη μεταξύ των Κρατών Μερών.

Άρθρο 2
Πεδίο αναφοράς
 1. Η παρούσα Συνθήκη ισχύει για όλα τα συμβατικά όπλα που ανήκουν στις παρακάτω κατηγορίες:
 (α) άρματα μάχης,
 (β) θωρακισμένα οχήματα μάχης,
 (γ) μεγάλου διαμετρήματος συστήματα πυροβολικού (δ) μαχητικά αεροσκάφη,
 (ε) επιθετικά ελικόπτερα,
 (στ) πολεμικά πλοία,
 (ζ) πύραυλοι και εκτοξευτές πυραύλων, και (η) φορητά όπλα και ελαφρύς οπλισμός.
 2. Για τους σκοπούς της παρούσας Συνθήκης, οι δραστηριότητες του διεθνούς εμπορίου περιλαμβάνουν την εξαγωγή, την εισαγωγή, τη

διέλευση, τη μεταφόρτωση και τη διαμεσολάβηση, στο εξής αναφερόμενες ως: «μεταφορά».

3. Η παρούσα Συνθήκη δεν ισχύει για τη διεθνή διακίνηση συμβατικών όπλων από ένα Κράτος Μέρος, ή εκ μέρους του Κράτους Μέρους, για δική του χρήση, υπό την προϋπόθεση ότι τα συμβατικά όπλα παραμένουν στην ιδιοκτησία του συγκεκριμένου Κράτους Μέρους.

Άρθρο 3

Πυρομαχικά / Πολεμοφόδια

Κάθε Κράτος Μέρος θα καθιερώσει και θα διατηρεί ένα εθνικό σύστημα ελέγχου για τον έλεγχο της εξαγωγής πυρομαχικών/πολεμοφοδίων που πυροδοτούνται, εκτοξεύονται ή διατίθενται μέσω συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1) και θα εφαρμόζει τις διατάξεις του Άρθρου 6 και του Άρθρου 7 πριν αδειοδοτήσει την εξαγωγή των εν λόγω πυρομαχικών/πολεμοφοδίων.

Άρθρο 4

Εξαρτήματα και Συστατικά Μέρη

Κάθε Κράτος Μέρος θα καθιερώσει και θα διατηρεί ένα εθνικό σύστημα ελέγχου για το έλεγχο της εξαγωγής εξαρτημάτων και συστατικών μερών, όταν η εξαγωγή είναι σε μορφή που δίνει τη δυνατότητα συναρμολόγησης συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1) και θα εφαρμόζει τις διατάξεις του Άρθρου 6 και του Άρθρου 7 πριν αδειοδοτήσει την εξαγωγή των εν λόγω εξαρτημάτων και συστατικών μερών.

Άρθρο 5

Γενική Εφαρμογή

1. Κάθε Κράτος Μέρος θα εφαρμόζει την παρούσα Συνθήκη κατά τρόπο συνεπή και αντικειμενικό, χωρίς διακρίσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές που αναφέρονται στην παρούσα Συνθήκη.

2. Κάθε Κράτος Μέρος θα καθιερώσει και θα διατηρεί ένα εθνικό σύστημα ελέγχου, περιλαμβανομένου ενός εθνικού καταλόγου ελέγχου, με σκοπό την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Συνθήκης.

3. Κάθε Κράτος Μέρος ενθαρρύνεται να εφαρμόζει τις διατάξεις της παρούσας Συνθήκης, στο μεγαλύτερο δυνατό εύρος των συμβατικών όπλων. Οι εθνικοί ορισμοί οποιασδήποτε εκ των κατηγοριών που

καλύπτονται από το Άρθρο 2(1)(α)(ζ) δεν θα καλύπτουν λιγότερα είδη από εκείνα που περιγράφονται στο Μητρώο Συμβατικών Όπλων των Ηνωμένων Εθνών κατά το χρόνο θέσης της παρούσας Συνθήκης σε ισχύ. Για την κατηγορία που καλύπτεται από το Άρθρο 2(1)(η), οι εθνικοί ορισμοί δεν θα καλύπτουν λιγότερα είδη από εκείνα που περιγράφονται στα αντίστοιχα επίσημα έγγραφα των Ηνωμένων Εθνών κατά το χρόνο θέσης της παρούσας Συνθήκης σε ισχύ.

4.Κάθε Κράτος Μέρος, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, θα υποβάλλει τον εθνικό του κατάλογο ελέγχου στη Γραμματεία, η οποία θα τον κοινοποιεί στα υπόλοιπα Κράτη Μέρη. Τα Κράτη Μέρη ενθαρρύνονται να δημοσιοποιούν τα ίδια τους εθνικούς τους καταλόγους ελέγχου.

5.Κάθε Κράτος Μέρος θα λαμβάνει τα μέτρα που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Συνθήκης και θα ορίσει τις αρμόδιες εθνικές του αρχές, προκειμένου να υπάρχει ένα αποτελεσματικό και διαφανές εθνικό σύστημα ελέγχου το οποίο ρυθμίζει τη μεταφορά συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1) και των ειδών που καλύπτονται από το Άρθρο 3 και το Άρθρο 4.

6.Κάθε Κράτος Μέρος θα ορίσει ένα ή περισσότερα σημεία επικοινωνίας, για την ανταλλαγή πληροφοριών για ζητήματα που σχετίζονται με την εφαρμογή της παρούσας Συνθήκης. Κάθε Κράτος Μέρος θα ενημερώσει τη Γραμματεία που πρόκειται να συσταθεί βάσει του Άρθρου 18, σχετικά με το (τα) σημείο(α) επικοινωνίας του και θα τηρεί τα εν λόγω στοιχεία επικαιροποιημένα.

Άρθρο

6

Απαγορεύσεις

1.Κανένα Κράτος Μέρος δεν επιτρέπεται να αδειοδοτεί τη μεταφορά συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1) ή ειδών που καλύπτονται από το Άρθρο 3 ή το Άρθρο 4, εάν η μεταφορά παραβιάζει τις υποχρεώσεις του βάσει των μέτρων που έχουν υιοθετηθεί από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών στο πλαίσιο του Κεφαλαίου VII του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, ιδιαίτερα ως προς το εμπάργκο όπλων.

2.Κανένα Κράτος Μέρος δεν επιτρέπεται να αδειοδοτεί τη μεταφορά συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1) ή ειδών που καλύπτονται από το Άρθρο 3 ή το Άρθρο 4, εάν η μεταφορά παραβιάζει τις σχετικές διεθνείς υποχρεώσεις του που απορρέουν

από διεθνείς συμφωνίες στις οποίες είναι Συμβαλλόμενο Μέρος, ιδιαίτερα εκείνες που σχετίζονται με τη μεταφορά ή την παράνομη διακίνηση συμβατικών όπλων.

3.Κανένα Κράτος Μέρος δεν επιτρέπεται να αδειοδοτεί τη μεταφορά συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1) ή ειδών που καλύπτονται από το Άρθρο 3 ή το Άρθρο 4, εάν γνωρίζει κατά το χρόνο της αδειοδότησης, ότι τα όπλα ή τα είδη πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για τη διάπραξη γενοκτονίας, εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας, σοβαρών παραβιάσεων των Συμβάσεων της Γενεύης του 1949, επιθέσεων κατά μη στρατιωτικών στόχων ή προστατευόμενων αμάχων, ή άλλων πολεμικών εγκλημάτων, όπως ορίζεται από διεθνείς συμφωνίες στις οποίες είναι Συμβαλλόμενο Μέρος.

Άρθρο 7 **Αξιολόγηση Εξαγωγών και Εισαγωγών**

1.Εφόσον η εξαγωγή δεν απαγορεύεται βάσει του Άρθρου 6, κάθε Κράτος Μέρος εξαγωγής, πριν αδειοδοτήσει την εξαγωγή συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1) ή ειδών που καλύπτονται από το Άρθρο 3 ή το Άρθρο 4, τα οποία βρίσκονται στη δικαιοδοσία του και σύμφωνα με το εθνικό του σύστημα ελέγχου, λαμβάνοντας υπόψη κατά αντικειμενικό τρόπο και χωρίς διακρίσεις, τους σχετικούς παράγοντες, περιλαμβανομένων των πληροφοριών που παρέχονται από το Κράτος εισαγωγής σύμφωνα με το Άρθρο 8(1), θα αξιολογεί το ενδεχόμενο τα συμβατικά όπλα ή τα είδη: (α) να συμβάλουν ή να υπονομεύσουν την ειρήνη και την ασφάλεια, (β) να χρησιμοποιηθούν για: (i)τη διάπραξη ή τη διευκόλυνση σοβαρής παραβίασης του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, (ii)τη διάπραξη ή τη διευκόλυνση σοβαρής παραβίασης του διεθνούς δικαίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων, (iii)τη διάπραξη ή τη διευκόλυνση ενέργειας που αποτελεί αδίκημα βάσει διεθνών συμβάσεων ή πρωτοκόλλων περί τρομοκρατίας, στα οποία το Κράτος εξαγωγής είναι Συμβαλλόμενο Μέρος, ή (iv) τη διάπραξη ή τη διευκόλυνση ενέργειας που αποτελεί αδίκημα βάσει διεθνών συμβάσεων ή πρωτοκόλλων περί διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος, στα οποία το Κράτος εξαγωγής είναι Συμβαλλόμενο Μέρος.

2.Το Κράτος Μέρος εξαγωγής θα εξετάσει επίσης εάν υπάρχουν

μέτρα τα οποία θα μπορούσαν να αναληφθούν για την αντιμετώπιση των κινδύνων που προσδιορίζονται στα σημεία (α) ή (β) της παραγράφου 1, όπως μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης ή προγράμματα που καταρτίζονται και συμφωνούνται από κοινού από τα Κράτη εξαγωγής και εισαγωγής.

3.Εάν, μετά την πραγματοποίηση της εν λόγω αξιολόγησης και την εξέταση των διαθέσιμων μέτρων αντιμετώπισης, το Κράτος Μέρος εξαγωγής κρίνει ότι υπάρχει επιτακτικός κίνδυνος οποιασδήποτε εκ των αρνητικών συνεπειών της παραγράφου 1, τότε το Κράτος Μέρος εξαγωγής δεν θα επιτρέψει την εξαγωγή.

4.Κατά την πραγματοποίηση της αξιολόγησης, το Κράτος Μέρος εξαγωγής θα λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο να χρησιμοποιηθούν τα συμβατικά όπλα που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1) ή τα είδη που καλύπτονται από το Άρθρο 3 ή το Άρθρο 4 για τη διάπραξη ή τη διευκόλυνση σοβαρών πράξεων έμφυλης βίας ή σοβαρών πράξεων βίας κατά γυναικών και παιδιών.

5.Κάθε Κράτος Μέρος εξαγωγής θα λαμβάνει μέτρα ώστε να διασφαλίζει ότι όλες οι αδειοδοτήσεις για την εξαγωγή συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1) ή ειδών που καλύπτονται από το Άρθρο 3 ή το Άρθρο 4 είναι λεπτομερείς και εκδίδονται πριν την εξαγωγή.

6.Κάθε Κράτος Μέρος εξαγωγής θα διαθέτει τις κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με κάποια συγκεκριμένη εξαγωγή, κατόπιν αιτήματος, προς το Κράτος Μέρος εισαγωγής και προς τα Κράτη Μέρη διέλευσης ή μεταφόρτωσης, με βάση την εθνική του νομοθεσία, τις πρακτικές ή τις πολιτικές του.

7.Εάν, αφότου χορηγηθεί η αδειοδότηση, το Κράτος Μέρος εξαγωγής λάβει νέες σχετικές πληροφορίες, ενθαρρύνεται να αξιολογήσει εκ νέου την αδειοδότηση μετά από διαβουλεύσεις, εάν χρειάζεται, με το Κράτος εισαγωγής.

Άρθρο

8

Εισαγωγές

1.Κάθε Κράτος Μέρος εισαγωγής θα λαμβάνει μέτρα ώστε να διασφαλίζει ότι παρέχονται οι κατάλληλες και σχετικές πληροφορίες, κατόπιν αιτήματος, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, προς το Κράτος Μέρος εξαγωγής, προκειμένου να συνδράμει το Κράτος Μέρος εξαγωγής κατά τη διεξαγωγή της εθνικής αξιολόγησης εξαγωγής από το τελευταίο, σύμφωνα με το Άρθρο 7. Τα εν λόγω μέτρα δύνανται να

περιλαμβάνουν τεκμηρίωση περί της τελικής χρήσης ή του τελικού χρήστη.

2.Κάθε Κράτος Μέρος εισαγωγής θα λαμβάνει μέτρα που θα του επιτρέπουν να ρυθμίζει, όπου χρειάζεται, τις εισαγωγές που τελούν υπό τη δικαιοδοσία του, των συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1). Τα εν λόγω μέτρα δύνανται να περιλαμβάνουν συστήματα εισαγωγής.

3.Κάθε Κράτος Μέρος εισαγωγής δύνανται να ζητά πληροφορίες από το Κράτος Μέρος εξαγωγής σχετικά με τυχόν εκκρεμείς ή υφιστάμενες αδειοδοτήσεις εξαγωγής, όταν το Κράτος Μέρος εισαγωγής είναι η χώρα του τελικού προορισμού.

Άρθρο 9 **Διελεύσεις ή μεταφορτώσεις**

Κάθε Κράτος Μέρος θα λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να ρυθμίζει, όπου είναι απαραίτητο και εφικτό, τις διελεύσεις ή μεταφορτώσεις που τελούν υπό τη δικαιοδοσία του, των συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1) μέσω του εδάφους του, σύμφωνα με το σχετικό διεθνές δίκαιο.

Άρθρο 10 **Διαμεσολάβηση**

Κάθε Κράτος Μέρος θα λαμβάνει μέτρα, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, για να ρυθμίζει τη διαμεσολάβηση που λαμβάνει χώρα υπό τη δικαιοδοσία του, για τα συμβατικά όπλα που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1). Τα μέτρα αυτά δύνανται να περιλαμβάνουν την καταγραφή των διαμεσολαβητών ή την απόκτηση από αυτούς έγγραφης άδειας, πριν τη δραστηριοποίηση τους σε εργασίες διαμεσολάβησης.

Άρθρο 11 **Εκτροπή**

1.Κάθε Κράτος Μέρος που συμμετέχει στη μεταφορά συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1) θα λαμβάνει μέτρα για την πρόληψη της εκτροπής τους.
2.Το Κράτος Μέρος εξαγωγής θα επιδιώκει την πρόληψη της εκτροπής της μεταφοράς συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1) μέσω του εθνικού του συστήματος ελέγχου το οποίο θα έχει καθιερωθεί βάσει του Άρθρου 5(2), αξιολογώντας τον κίνδυνο

εκτροπής της εξαγωγής και εξετάζοντας την καθιέρωση μέτρων εξάλειψης του φαινομένου, όπως μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης ή προγραμμάτων που καταρτίζονται και συμφωνούνται από κοινού από τα Κράτη εξαγωγής και εισαγωγής. Άλλα μέτρα πρόληψης μπορεί να περιλαμβάνουν, όπου χρειάζεται: τη συμμετοχή ελεγκτών στην εξαγωγή, την απαίτηση πρόσθετων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών, διασφαλίσεων, τη μη αδειοδότηση της εξαγωγής ή άλλα κατάλληλα μέτρα.

3. Τα Κράτη Μέρη εισαγωγής, διέλευσης, μεταφόρτωσης και εξαγωγής θα συνεργάζονται και θα ανταλλάσσουν πληροφορίες, σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία, όπου είναι απαραίτητο και εφικτό, προκειμένου να εξαλείψουν τον κίνδυνο εκτροπής της μεταφοράς συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1).

4. Εάν ένα Κράτος Μέρος διαπιστώσει εκτροπή των μεταφερόμενων συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1), το Κράτος Μέρος θα λάβει κατάλληλα μέτρα, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία και σε συμμόρφωση με το διεθνές δίκαιο, ώστε να αντιμετωπίσει την εν λόγω εκτροπή. Τα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν την προειδοποίηση των δυνητικά θιγόμενων Κρατών Μερών, τον έλεγχο των εκτραπέντων αποστολών των εν λόγω συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2 (1) και τη λήψη μέτρων παρακολούθησης μέσω ερευνών και διαδικασιών επιβολής του νόμου.

5. Προκειμένου να αντιλαμβάνονται καλύτερα και να παρεμποδίζουν την εκτροπή μεταφερόμενων συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1), τα Κράτη Μέρη ενθαρρύνονται να ανταλλάσσουν μεταξύ τους πληροφορίες σχετικά με αποτελεσματικά μέτρα για την αντιμετώπιση της εκτροπής. Οι εν λόγω πληροφορίες μπορεί να περιλαμβάνουν στοιχεία για παράνομες δραστηριότητες όπως διαφθορά, διεθνείς διαδρομές διακίνησης, παράνομους διαμεσολαβητές, πηγές παράνομων προμηθειών, μεθόδους συγκάλυψης, κοινά σημεία αποστολών ή προορισμών που χρησιμοποιούνται από οργανωμένες ομάδες που εμπλέκονται στην εκτροπή.

6. Τα Κράτη Μέρη ενθαρρύνονται να αναφέρουν σε άλλα Κράτη Μέρη, μέσω της Γραμματείας, τα μέτρα που λαμβάνουν για την αντιμετώπιση της εκτροπής των μεταφερόμενων συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1).

Άρθρο

12

Τήρηση

αρχείων

1.Κάθε Κράτος Μέρος θα τηρεί εθνικά αρχεία, σύμφωνα με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς του, για την έκδοση αδειών εξαγωγής ή τις πραγματοποιούμενες εξαγωγές των συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1).

2.Κάθε Κράτος Μέρος ενθαρρύνεται να τηρεί αρχεία των συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1) τα οποία μεταφέρονται στο έδαφος του ως τελικό προορισμό ή τα οποία έχουν άδεια διέλευσης ή μεταφόρτωσης σε έδαφος που τελεί υπό τη δικαιοδοσία του.

3.Κάθε Κράτος Μέρος ενθαρρύνεται να περιλαμβάνει στα εν λόγω αρχεία: την ποσότητα, την αξία, το μοντέλο/ τύπο, τις αδειοδοτημένες διεθνείς μεταφορές συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1), τα συμβατικά όπλα που πράγματι μεταφέρθηκαν, στοιχεία για το (τα) Κράτος(η) εξαγωγής, το(τα) Κράτος(τη) εισαγωγής, το(τα) Κράτος(τη) διέλευσης και μεταφόρτωσης και τους τελικούς χρήστες, αναλόγως.

4.Τα αρχεία θα τηρούνται για τουλάχιστον δέκα έτη.

Άρθρο

13

Υποβολή

αναφορών

1.Κάθε Κράτος Μέρος, εντός του πρώτου έτους ισχύος της παρούσας Συνθήκης για το συγκεκριμένο Κράτος Μέρος, θα υποβάλει σύμφωνα με το Άρθρο 22, μία αρχική έκθεση προς τη Γραμματεία των μέτρων που έλαβε για την εφαρμογή της Συνθήκης, περιλαμβανομένων εθνικών νόμων, εθνικών καταλόγων ελέγχου και άλλων κανονισμών και διοικητικών μέτρων. Κάθε Κράτος Μέρος θα αναφέρει κάθε φορά στη Γραμματεία τα νέα μέτρα που λαμβάνει για την εφαρμογή της παρούσας Συνθήκης, όταν χρειάζεται. Οι αναφορές θα διατίθενται και θα διανέμονται στα Κράτη Μέρη από τη Γραμματεία.

2.Τα Κράτη Μέρη ενθαρρύνονται να αναφέρουν στα άλλα Κράτη Μέρη, μέσω της Γραμματείας, πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έχουν λάβει και που έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικά για την αντιμετώπιση της εκτροπής των μεταφερόμενων συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1).

3.Κάθε Κράτος Μέρος θα υποβάλλει ετησίως στη Γραμματεία, έως τις 31 Μαΐου, έκθεση για το αμέσως προηγούμενο ημερολογιακό έτος, αναφορικά με τις αδειοδοτημένες ή πραγματοποιηθείσες εξαγωγές

και εισαγωγές συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1). Οι εκθέσεις θα διατίθενται και θα διανέμονται στα Κράτη Μέρη από τη Γραμματεία. Η έκθεση που υποβάλλεται στη Γραμματεία μπορεί να περιλαμβάνει τις ίδιες πληροφορίες που υποβάλλονται από το Κράτος Μέρος στα αντίστοιχα πλαίσια των Ηνωμένων Εθνών, περιλαμβανομένου του Μητρώου Συμβατικών Όπλων των Ηνωμένων Εθνών. Οι εκθέσεις μπορεί να μην περιλαμβάνουν εμπορικά ευαίσθητα στοιχεία ή πληροφορίες εθνικής ασφάλειας.

Άρθρο

14

Εκτέλεση

Κάθε Κράτος Μέρος θα λάβει τα κατάλληλα μέτρα για την εκτέλεση των εθνικών νόμων και κανονισμών που θέτουν σε εφαρμογή τις διατάξεις της παρούσας Συνθήκης.

Άρθρο 15 Διεθνής Συνεργασία

1.Τα Κράτη Μέρη θα συνεργάζονται μεταξύ τους, με γνώμονα τα αντίστοιχα συμφέροντα ασφαλείας και την εθνική τους νομοθεσία, προκειμένου να εφαρμοστεί αποτελεσματικά η παρούσα Συνθήκη.

2.Τα Κράτη Μέρη ενθαρρύνονται να διευκολύνουν τη διεθνή συνεργασία, περιλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών σε θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος ως προς την εφαρμογή της παρούσας Συνθήκης σύμφωνα με τα αντίστοιχα συμφέροντα ασφαλείας και την εθνική τους νομοθεσία.

3.Τα Κράτη Μέρη ενθαρρύνονται να διαβουλεύονται για θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος και να ανταλλάσσουν πληροφορίες, όπως χρειάζεται, προς υποστήριξη της εφαρμογής της παρούσας Συνθήκης.

4.Τα Κράτη Μέρη ενθαρρύνονται να συνεργάζονται, σύμφωνα με τις εθνικές τους νομοθεσίες, προκειμένου να στηρίξουν την εθνική εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Συνθήκης, περιλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με παράνομες δραστηριότητες και παραβάτες και προκειμένου να αποτρέψουν και να εξαλείψουν την εκτροπή συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1).

5.Τα Κράτη Μέρη, όταν συμφωνούν από κοινού και με γνώμονα την εθνική τους νομοθεσία, θα παρέχουν το ένα στο άλλο την ευρύτερη δυνατή βοήθεια σε έρευνες, ποινικές διώξεις και ένδικα μέσα που σχετίζονται με παραβιάσεις των εθνικών μέτρων που προβλέπονται από την παρούσα Συνθήκη.

6.Τα Κράτη Μέρη ενθαρρύνονται να λαμβάνουν εθνικά μέτρα και να συνεργάζονται μεταξύ τους προκειμένου να αποτρέψουν να καταστεί η μεταφορά των συμβατικών όπλων που καλύπτονται από το Άρθρο 2(1) αντικείμενο πρακτικών διαφθοράς.

7.Τα Κράτη Μέρη ενθαρρύνονται να ανταλλάσσουν εμπειρίες και πληροφορίες σχετικά με τα διδάγματα που αποκομίζουν από την εφαρμογή της παρούσας Συνθήκης.

Άρθρο

16

Διεθνής

Συνδρομή

1.Κατά την εφαρμογή της παρούσας Συνθήκης, κάθε Κράτος Μέρος δύναται να ζητήσει συνδρομή, περιλαμβανομένης δικαστικής ή νομοθετικής συνδρομής, οικοδόμησης θεσμικών ικανοτήτων καθώς και τεχνικής, υλικής ή οικονομικής βοήθειας. Η εν λόγω συνδρομή μπορεί να περιλαμβάνει προγράμματα διαχείρισης αποθεμάτων, αφοπλισμού, αποστρατικοποίησης και επανένταξης, πρότυπη νομοθεσία, και αποτελεσματικές πρακτικές εφαρμογής. Κάθε Κράτος Μέρος που είναι σε θέση να παρέχει μία τέτοια συνδρομή, θα το πράττει εφόσον του ζητηθεί.

2.Κάθε Κράτος Μέρος δύναται να ζητήσει, να προσφέρει ή να λάβει συνδρομή μέσω, μεταξύ άλλων, των Ηνωμένων Εθνών, διεθνών, περιφερειακών, υποπεριφερειακών ή εθνικών οργανισμών, μη κυβερνητικών οργανισμών ή σε διμερή βάση.

3.Τα Κράτη Μέρη θα συστήσουν ένα εθελοντικό ταμείο για την παροχή στήριξης των Κρατών Μερών που ζητούν διεθνή συνδρομή για την εφαρμογή της παρούσας Συνθήκης. Κάθε Κράτος Μέρος ενθαρρύνεται να συνεισφέρει πόρους στο ταμείο.

Άρθρο

17

Διάσκεψη

των

Κρατών

Μερών

1.Η προσωρινή Γραμματεία που θα συσταθεί βάσει του Άρθρου 18, θα συγκαλέσει Διάσκεψη των Κρατών Μερών, το αργότερο εντός ενός έτους από τη θέση της παρούσας Συνθήκης σε ισχύ και στη συνέχεια όποτε αποφασίζεται από τη Διάσκεψη των Κρατών Μερών.

2.Στην πρώτη της συνεδρίαση, η Διάσκεψη των Κρατών Μερών θα υιοθετήσει δια συναινέσεως τον εσωτερικό της κανονισμό.

3.Η Διάσκεψη των Κρατών Μερών θα υιοθετήσει οικονομικούς κανόνες για τη λειτουργία της, οι οποίοι θα διέπουν και τη χρηματοδότηση των βοηθητικών οργάνων που μπορεί να συστήσει καθώς και

οικονομικές διατάξεις που θα διέπουν τη λειτουργία της Γραμματείας. Σε κάθε τακτική συνεδρίαση, θα υιοθετεί τον προϋπολογισμό για την οικονομική χρήση έως την αμέσως επόμενη συνεδρίαση.

4.Η Διάσκεψη των Κρατών Μερών:

α) θα εξετάζει την εφαρμογή της παρούσας Συνθήκης, περιλαμβανομένων των εξελίξεων στον τομέα των συμβατικών όπλων, β) θα μελετά και θα υιοθετεί συστάσεις που σχετίζονται με την εφαρμογή και τη λειτουργία της Συνθήκης, ιδιαίτερα την προαγωγή της οικουμενικότητας της, γ) θα μελετά τροποποιήσεις της Συνθήκης σύμφωνα με το Άρθρο 20, δ) θα μελετά θέματα που απορρέουν από την ερμηνεία της Συνθήκης, ε) θα μελετά και θα αποφασίζει το έργο και τον προϋπολογισμό της Γραμματείας, στ) θα μελετά τη σύσταση βοηθητικών οργάνων που ενδεχομένως να είναι απαραίτητα για τη βελτίωση της λειτουργίας της Συνθήκης, και ζ) θα εκτελεί οποιαδήποτε άλλη λειτουργία στο πλαίσιο της Συνθήκης.

5.Έκτακτες συνεδριάσεις της Διάσκεψης των Κρατών Μερών θα πραγματοποιούνται οποτεδήποτε θεωρείται απαραίτητο από τη Διάσκεψη των Κρατών Μερών, ή κατόπιν έγγραφου αιτήματος οποιουδήποτε Κράτους Μέρους, υπό την προϋπόθεση ότι το εν λόγω αίτημα υποστηρίζεται από τουλάχιστον τα δύο τρίτα των Κρατών Μερών.

Άρθρο

18

Γραμματεία

1.Δια της παρούσας Συνθήκης συστήνεται μία Γραμματεία η οποία θα βοηθά τα Κράτη Μέρη για την αποτελεσματική εφαρμογή της Συνθήκης. Για όσο διάστημα εκκρεμεί η πρώτη συνεδρίαση της Διάσκεψης των Κρατών Μερών, μία προσωρινή Γραμματεία θα είναι υπεύθυνη για τις διοικητικές λειτουργίες που καλύπτονται από την παρούσα Συνθήκη.

2.Η Γραμματεία θα στελεχωθεί επαρκώς. Τα στελέχη της θα έχουν την απαραίτητη εμπειρογνώμοσύνη που θα διασφαλίζει ότι η Γραμματεία είναι σε θέση να εκπληρώνει αποτελεσματικά τα καθήκοντα που περιγράφονται στην παράγραφο 3.

3.Η Γραμματεία θα είναι υπεύθυνη έναντι των Κρατών Μερών. Στο πλαίσιο μίας ελαχιστοποιημένης δομής, η Γραμματεία θα αναλάβει τα ακόλουθα καθήκοντα:

α) παραλαβή, διάθεση και διανομή των εκθέσεων/αναφορών που

προβλέπονται από την παρούσα Συνθήκη, β) τήρηση και διάθεση προς τα Κράτη Μέρη του καταλόγου των εθνικών σημείων επικοινωνίας,

γ) διευκόλυνση του συνδυασμού προσφορών και αιτημάτων συνδρομής για την εφαρμογή της Συνθήκης και προαγωγή της διεθνούς συνεργασίας, όπως ζητείται,

δ) διευκόλυνση των εργασιών της Διάσκεψης των Κρατών Μερών, περιλαμβανομένης της διευθέτησης και παροχής των απαραίτητων υπηρεσιών για τις συνεδριάσεις που προβλέπονται από τη Συνθήκη, και

(ε) εκτέλεση άλλων καθηκόντων που θα αποφασίζονται από τις Διασκέψεις των Κρατών Μερών.

Άρθρο

19

Επίλυση

Διαφορών

1.Τα Κράτη Μέρη θα διαβουλεύονται και, με αμοιβαία συναίνεση, θα συνεργάζονται για την επίλυση της οποιασδήποτε διαφοράς η οποία ενδέχεται να προκύψει μεταξύ τους, αναφορικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Συνθήκης, μέσω διαπραγματεύσεων, διαμεσολάβησης, συμβιβασμού, δικαστικής επίλυσης ή άλλου ειρηνικού τρόπου.

2.Τα Κράτη Μέρη δύνανται να επιδιώξουν, με αμοιβαία συναίνεση, την προσφυγή σε διαιτησία για την επίλυση των διαφορών μεταξύ τους, αναφορικά με ζητήματα που σχετίζονται με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Συνθήκης.

Άρθρο

20

Τροποποιήσεις

1.Έξι έτη μετά τη θέση της παρούσας Συνθήκης σε ισχύ, οποιοδήποτε Κράτος Μέρος δύναται να προτείνει τροποποιήσεις της Συνθήκης. Στη συνέχεια, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις δύναται να εξετάζονται από τη Διάσκεψη των Κρατών Μερών κάθε τρία έτη.

2.Οποιαδήποτε πρόταση τροποποίησης της Συνθήκης θα υποβάλλεται εγγράφως προς τη Γραμματεία, η οποία θα κυκλοφορεί την πρόταση σε όλα τα Κράτη Μέρη, το αργότερο 180 ημέρες πριν την αμέσως επόμενη συνεδρίαση της Διάσκεψης των Κρατών Μερών στην οποία θα συζητείται σύμφωνα με την παράγραφο 1. Η τροποποίηση θα συζητείται στην αμέσως επόμενη συνεδρίαση της Διάσκεψης των Κρατών Μερών η οποία μπορεί να εξετάζει τροποποιήσεις σύμφωνα

με την παράγραφο 1 εάν, το αργότερο 120 ημέρες μετά την κυκλοφορία της από τη Γραμματεία, η πλειοψηφία των Κρατών Μελών ενημερώσει τη Γραμματεία ότι είναι υπέρ της συζήτησης της πρότασης.

3.Τα Κράτη Μέρη θα καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για να επιτυγχάνεται συναίνεση για κάθε τροποποίηση. Εάν όλες οι προσπάθειες για συναίνεση εξαντληθούν και δεν επιτευχθεί συμφωνία, η τροποποίηση, ως τελευταία λύση, θα υιοθετείται από την πλειοψηφία των τριών τετάρτων των Κρατών Μερών που παρίστανται και ψηφίζουν στη συνεδρίαση της Διάσκεψης των Κρατών Μερών. Για τους σκοπούς του παρόντος Άρθρου, τα Κράτη Μέρη που παρίστανται και ψηφίζουν σημαίνει τα Κράτη Μέρη που παρίστανται και δίνουν θετική ή αρνητική ψήφο. Ο Θεματοφύλακας θα κοινοποιεί την υιοθετηθείσα τροποποίηση σε όλα τα Κράτη Μέρη.

4.Η τροποποίηση που υιοθετείται βάσει της παραγράφου 3 θα τίθεται σε ισχύ για κάθε Κράτος Μέρος που έχει καταθέσει το έγγραφο αποδοχής της συγκεκριμένης τροποποίησης, ενενήντα ημέρες μετά την ημερομηνία κατάθεσης στο Θεματοφύλακα των εγγράφων αποδοχής από την πλειοψηφία του αριθμού των Κρατών Μερών κατά το χρόνο υιοθέτησης της τροποποίησης. Στη συνέχεια, θα τίθεται σε ισχύ για οποιοδήποτε από τα υπόλοιπα Κράτη Μέρη, ενενήντα ημέρες μετά την ημερομηνία κατάθεσης του εγγράφου αποδοχής της συγκεκριμένης τροποποίησης.

Άρθρο

21

Υπογραφή, Κύρωση, Αποδοχή, Έγκριση ή Προσχώρηση

1.Η παρούσα Συνθήκη θα παραμείνει ανοικτή για υπογραφή από όλα τα Κράτη Μέρη στην Έδρα των Ηνωμένων Πολιτειών στη Νέα Υόρκη, από τις 3 Ιουνίου 2013 έως τη θέση της σε ισχύ.

2.Η παρούσα Συνθήκη υπόκειται στην κύρωση, αποδοχή ή έγκριση από κάθε υπογράφων Κράτος.

3.Μετά τη θέση της σε ισχύ, η παρούσα Συνθήκη θα παραμείνει ανοικτή για προσχώρηση από οποιοδήποτε Κράτος το οποίο δεν έχει υπογράψει τη Συνθήκη.

4.Τα έγγραφα κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης θα κατατίθενται στο Θεματοφύλακα.

Άρθρο

22

Θέση

σε

ισχύ

1. Η παρούσα Συνθήκη θα τεθεί σε ισχύ ενενήντα ημέρες μετά την ημερομηνία κατάθεσης του πεντηκοστού εγγράφου κύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης στο Θεματοφύλακα.

2. Για οποιοδήποτε Κράτος το οποίο καταθέτει το έγγραφο κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης μετά τη θέση της Συνθήκης σε ισχύ, η Συνθήκη θα τίθεται σε ισχύ για το συγκεκριμένο Κράτος ενενήντα ημέρες μετά την ημερομηνία κατάθεσης του εγγράφου κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

Άρθρο

23

Προσωρινή

Εφαρμογή

Οποιοδήποτε Κράτος δύναται, κατά το χρόνο υπογραφής ή κατάθεσης του εγγράφου κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, να δηλώσει ότι θα εφαρμόζει προσωρινά το Άρθρο 6 και το Άρθρο 7 για όσο διάστημα εκκρεμεί η θέση της Συνθήκης σε ισχύ για το συγκεκριμένο Κράτος.

Άρθρο

24

Διάρκεια

Ισχύος

και

Απόσυρση

1. Η διάρκεια ισχύος της παρούσας Συνθήκης είναι απεριόριστη.

2. Κάθε Κράτος Μέρος, σε άσκηση της εθνικής του κυριαρχίας, θα έχει το δικαίωμα απόσυρσης από την παρούσα Συνθήκη. Θα δώσει ειδοποίηση για την εν λόγω απόσυρση στο Θεματοφύλακα, ο οποίος θα ενημερώσει όλα τα υπόλοιπα Κράτη Μέρη. Η ειδοποίηση για την απόσυρση μπορεί να περιλαμβάνει την εξήγηση των λόγων για την απόσυρση. Η ειδοποίηση για την απόσυρση θα τίθεται σε ισχύ ενενήντα ημέρες μετά την παραλαβή της από το Θεματοφύλακα, εκτός εάν η ειδοποίηση για την απόσυρση προσδιορίζει κάποια μεταγενέστερη ημερομηνία.

3. Λόγω απόσυρσής του, ένα Κράτος δεν θα απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη Συνθήκη για όσο διάστημα ήταν Μέρος αυτής, περιλαμβανομένων των οικονομικών υποχρεώσεων που μπορεί να έχει.

Άρθρο

25

Επιφυλάξεις

1. Κατά το χρόνο της υπογραφής, κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, κάθε Κράτος δύναται να διατυπώσει επιφυλάξεις, εκτός εάν οι επιφυλάξεις είναι ασύμβατες με το στόχο και το σκοπό

της παρούσας Συνθήκης.
2. Ένα Κράτος Μέρος δύναται να αποσύρει τις επιφυλάξεις του οποτεδήποτε, με σχετική ειδοποίηση προς το Θεματοφύλακα.

Άρθρο 26

Σχέση με άλλες διεθνείς συμφωνίες

1. Η εφαρμογή της παρούσας Συνθήκης δεν θίγει τις υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί ή πρόκειται να αναληφθούν από τα Κράτη Μέλη στο πλαίσιο υφιστάμενων ή μελλοντικών διεθνών συμφωνιών, στις οποίες είναι συμβαλλόμενα μέρη, στο βαθμό που οι εν λόγω υποχρεώσεις συνάδουν με την παρούσα Συνθήκη.
2. Η παρούσα Συνθήκη δεν θα αποτελεί αντικείμενο επίκλησης για την ακύρωση συμφωνιών αμυντικής συνεργασίας που έχουν συναφθεί ή συνάπτονται μεταξύ Κρατών Μερών της παρούσας Συνθήκης.

Άρθρο 27

Θεματοφύλακας

Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών θα είναι ο Θεματοφύλακας της παρούσας Συνθήκης.

Άρθρο 28

Γνήσια κείμενα

Το πρωτότυπο κείμενο της παρούσας Συνθήκης, τα κείμενα της οποίας στην Αραβική, Κινεζική, Αγγλική, Γαλλική, Ρωσική και Ισπανική γλώσσα είναι της αυτής γνησιότητας, θα κατατεθεί στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. ΕΓΙΝΕ ΣΤΗ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, τη δεύτερη ημέρα του Απριλίου του έτους δύο χιλιάδες δεκατρία.

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Συνθήκης που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 22 παράγραφος 2 αυτής.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους. Αθήνα, 12 Φεβρουαρίου 2016⁸²

⁸²<https://www.e-nomothesia.gr/kat-opla-ekrektika-puromakhika/nomos-4365-2016.html>

8. Βιβλιογραφία

I. Ξενόγλωσση:

- Chambliss, W., Οργανωμένο έγκλημα και οικονομική κρίση: τάσεις και μεταβολές, 1978, On the Take: From petty crooks to presidents, Indiana University Press
- Klare, M., “An avalanche of guns: light weapons trafficking and armed conflict in the post – Cold War era” , κεφ.3, στο: Kaldor, M. & Vashee, B., (Eds) (1997), “Restructuring the global military sector: New Wars”, United Nations University, London – Herndon
- Ruggiero, V., “Criminals and Service Providers: Cross- national dirty economies” *Crime, Law & Social Change* 28, 1997
- Ruggiero, V., & Vass, A., “Heroin Use and the Formal Economy, illicit Drugs and Licit Economies in Italy”, *British Journal of Criminology*, 1999
- Schneider, F. ,The Shadow Economy in Europe: Using payment systems to combat the shadow economy. A.T.Kearney, 2013
- Williams, Phil. “Drugs and Guns,” *Bulletin of the Atomic Scientists*, 55, no. 1 (January-February 1999).
- Y. Lacoste, *La Géographie, ça sert, d'abord, à faire la guerre*, Παρίσι: Maspero, 1976

II. Ελληνική:

- Βαβούρας Ι. Σ., Καραβίτης Ν. Η. και Τσούχλου Α. Κ., «Οι επιπτώσεις της οικονομικής δραστηριότητας του δημόσιου τομέα στην ανάπτυξη της παραοικονομίας: η περίπτωση της Ελλάδας», Πανεπιστήμιο Πειραιώς, τόμος Α, Πειραιάς, 1990
- Βαβούρας, Ι., Μανωλάς Γ., Η Παραοικονομία στην Ελλάδα και τον Κόσμο, Παπαζήσης, 2004
- Θ. Ντόκος – Π. Τσάκωνας, « Στρατηγική Εθνικής Ασφάλειας, Οικοδομώντας το Ελληνικό Μοντέλο στον Εικοστό Πρώτο Αιώνα» Εκδόσεις Παπαζήση, 2005

- Ιωάννης Θ. Μάζης, Γεωπολιτική: Η Θεωρία και η Πράξη, Παπαζήσης, 2002
- Ιωάννης Θ. Μάζης, Γεωπολιτική Προσέγγιση για ένα Νέο Ελληνικό Αμυντικό Δόγμα, Παπαζήσης, 2006
- Ιωάννης Θ.Μάζης, Μεταθεωρητική Κριτική Διεθνών Σχέσεων και Γεωπολιτικής, Παπαζήσης, 2012
- Νεγρεπόντη-Δελιβάνη Μ., Ανάλυση της Ελληνικής Οικονομίας, Εκδόσεις Παπαζήσης, Αθήνα, 1979
- Νεγρεπόντη- Διβάνη Μ., Η Οικονομία της Παραοικονομίας στην Ελλάδα, Παπαζήσης, 1991

III. Ιστοσελίδες:

- www.astynomia.gr/
- www.mfa.gr/
- www.nis.gr/
- www.bloko.gr/
- www.protothema.gr/
- [www.army.gr.](http://www.army.gr)
- <http://web.worldbank.org/>
- www.psychografimata.com/
- www.kathimerini.gr
- www.gunsnwar.wordpress.com
- www.anthropos.gr/
- www.prio.no/
- www.commondreams.org/
- [www.smallarmssurvey.org.](http://www.smallarmssurvey.org)
- www.balkananalysis.com/
- www.helleniced.wordpress.com/
- www.peveke.gr/
- www.isotita.gr/
- <http://www.prd.uth.gr/>

- <http://www.forologikanea.gr/>
- <http://www.dw.com>
- <http://www.huffingtonpost.gr/>
- <https://www.osac.gov/>
- <https://rusi.org/publication/>
- <https://fas.org/>
- <http://www.economist.com/>
- <https://www.e-nomothesia.gr/>
- <https://www.ncjrs.gov/>
- <https://www2.gwu.edu/>
- <https://fas.org/>
- <http://www.globalsecurity.org/>
- <http://fortune.com/>

IV. Έρευνες- Μελέτες- Δημοσιεύσεις

- Devetak et al. (eds), An Introduction to International Relations, 2012
- Καφίδας, Λάμπρος (Νοε-Δεκ 2009). «Στρατιωτική Επιθεώρηση Νοε-Δεκ 2009
- openeclass.panteion.gr/modules/document/file.php/TMB231/Geopolitics.pdf
- geoparatarisyy.files.wordpress.com/2016/01/presentation-theory.pdf
- C:/Users/User/Downloads/en_euorganisedcrimesitrep2004%20(1).pdf
- Αστυνομική επιθεώρηση, Αύγουστος 1997, σελ. 480, όπως ανακτήθηκε από τα αρχεία της ΕΛ.ΑΣ. 05/04/17
- Sullivan, R.E, “Burgeoning Small Arms Trade Has High Profits and Losses”
- SOTCA (Serious and Organized Crime Threat Assessment), Europol, 2013
- The Small Arms Survey 2009: Shadows of War
- Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, (Ε.Σ.Υ.Ε.) Διάφορα Στατιστικά Στοιχεία.
- Tanzi & Davvodi και Friedman, Johnson, Kaufmann και Zoido- Lodation (2000)
- <https://dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/14604/6/TheodorakisIoannisMsc2011.pdf>

- Γεώργιος Σόμπολος, 2.5 δισεκατομμύρια δραχμές επιστροφή ετησίως από το εμπόριο όπλων, δημοσιεύτηκε στην Ημερησία 22 Δεκέμβρη 2001
- Κώστας Χατζίδης, Ηιταλική μαφία έχει απλώσει τα πλοκάμια της στην Ελλάδα, δημοσιεύτηκε στα Νέα στις 5 Νοεμβρίου 2002